

การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

นายศักรินทร์ สุ่มบุญ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1200-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE 2543 B.E.
RAJABHAT LIBERAL ARTS CURRICULUM FOR THE BACHELOR'S DEGREE
AT RAJABHAT INSTITUTE, RATANAKOSIN GROUP

Mr. Sakarin Sooboon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development
Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1200-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชา
   ศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์
โดย   นายศักรินทร์ สุ่มบุญ
สาขาวิชา   นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอค)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ศักรินทร์ ฐัญญู : การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ (A STUDY OF THE
 IMPLEMENTATION OF THE 2543 B.E. RAJABHAT LIBERAL ARTS CURRICULUM
 FOR THE BACHELOR'S DEGREE AT RAJABHAT INSTITUTE, RATANAKOSIN GROUP)
 อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา, 162 หน้า. ISBN 974-03-1200-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป และนักศึกษา จากสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ 6 สถาบัน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการบริหารหลักสูตร สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่เตรียมบุคลากรโดยประชุมทำแผนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร จัดอาจารย์เข้าสอนตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ของอาจารย์ จัดตารางสอน คำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่แตกต่างกัน จัดแผนการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปให้เรียนภายใน 4 ภาคเรียนแรก จัดบริการวัสดุหลักสูตรให้การสนับสนุนอาจารย์ใช้และผลิตสื่อการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งค้นคว้า IT จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ได้แก่ จัดอาคารมีห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ค้นคว้าโดยเฉพาะ นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยจัดประชุมอบรมสัมมนาเรื่อง การจัดการเรียนการสอน ประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web Site ของสถาบันอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตร ด้านปัญหาพบว่าสถาบันมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดห้องเรียนเฉพาะ ขาดการนิเทศติดตามผลหลักสูตรที่ต่อเนื่อง ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการเฉพาะในบางสถาบัน และขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการเรียนการสอน สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่ได้วางแผนการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนอาจารย์ได้รับการสนับสนุนให้จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน อาจารย์แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบเสมอ ไม่มีการจัดสอนเสริม อาจารย์ใช้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลายวิธีประกอบกัน ด้านปัญหาพบว่าขาดคู่มืออาจารย์และหนังสือเรียน นักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก อาจารย์ผู้สอนขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และอาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจรายวิชาการศึกษาทั่วไปที่เป็นลักษณะบูรณาการน้อย

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2544

4383778727 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEYWORD : STATUS AND PROBLEMS / IMPLEMENTATION / THE 2543 B.E. RAJABHAT LIBERAL ARTS CURRICULUM

SAKARIN SOOBOON : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE 2543 B.E. RAJABHAT LIBERAL ARTS CURRICULUM FOR THE BACHELOR'S DEGREE AT RAJABHAT INSTITUTE, RATANAKOSIN GROUP
 THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D. 162 pp.
 ISBN 974-03-1200-4.

The purpose of this research was to investigate the status and problems of the implementation of the 2543 B.E. Rajabhat liberal Arts curriculum for the Bachelor's degree at Rajabhat Institute, Ratanakosin group. Data were collected from the administrators ,instructors of General Education Dept. and students at six Rajabhat Institutes of Ratanakosin Group. Questionnaires were distributed to the subjects and percentages was employed to analyze the data. The findings indicated that

1. **Curriculum Administration** : Most Rajabhat Institutes have arranged the educational conference for curriculum planning. Selecting teaching staff has been considered according to the competence,skills, and experiences. Teaching loads have been provided under the proper different individual subjects. Learning programs of General Education have been arranged within first four semesters. Curriculum services like Information Technology have supported the instructors'teaching and to produced the materials. Curriculum facility, like library has been provided for the students as the resource center of knowledge. Supervision and follow up in curriculum implementation has been done in the form of educational conference or seminar for teaching learning. Curriculum public relation has been provided through the institutes' web sites. Resource centres have been founded. Regarding problems,inadequate staff, classroom and laboratory, lack of continuous supervision, unplanning of curriculum public relation, fewer resource centers and lack of competent staff to proceed curriculum developing were discovered.

2. **Learning and Instruction** : Most Rajabhat Institutes have utilized curriculum through teaching learning process. Instructors have been promoted and supported to do lesson plans and teaching supplementary materials. Most instructors have always indicated and explained the educational objectives to their students. No extra-teaching was provided. Various ways of measurement and evaluation have been proceeded. Regarding problems, lack of teacher's manuals and textbooks, much different students fundamental knowledge and instructors with less efficient knowledge of measurement and evaluation tools were found. Lastly most instructors were less understanding the integrated subjects of General Education.

Department of Educational Administration **Student's signature**.....

Field of study Supervision and Curriculum Development **Advisor's signature**.....

Academic Year 2001

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จ เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ดิลก บุญเรืองรอด รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา เนาว์เย็นผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดา กรุดทอง อาจารย์ ดร.ลีชัย ปัญญาวงศ์ งาม และอาจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม ตลอดจนทั้งผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ที่ให้แนวทางและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ศักรินทร์ สุ่มบุญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ของการวิจัย.....	10
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา.....	13
ความหมายของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	13
รูปแบบและการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	14
การจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	15
การบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	15
หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับ ปริญญาตรีในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์.....	16
การใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	23
ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้.....	23
ความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้.....	24
งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้.....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวด วิชาการศึกษาทั่วไปสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์.....	54
ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวด วิชาการศึกษาทั่วไปสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์.....	79
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผลการวิจัย.....	113
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้.....	123
รายการอ้างอิง.....	125
ภาคผนวก.....	128
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนนักศึกษาสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตน โกสินทร์ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 และพื้นที่สภาพเพราะระเบียบวัดผล..... 6
2	แสดงจำนวนนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จาก 3 สาขาวิชาที่เข้าศึกษาในปี การศึกษา 2543 และพื้นที่สภาพเพราะระเบียบวัดผล..... 7
3	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน 43
4	สถานภาพของผู้บริหาร..... 46
5	สถานภาพของอาจารย์ผู้สอน.....49
6	สถานภาพของนักศึกษา.....52
7	สภาพการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....54
8	สภาพการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ 64
9	สภาพการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของอาจารย์.....68
10	สภาพการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา... 74
11	สภาพการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา....75
12	ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร... 79
13	ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของอาจารย์.....88
14	ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของอาจารย์... 92
15	ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา... 97
16	ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา 101

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2538 กำหนดให้สถาบันราชภัฏเป็น สถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่น ดังนั้นบทบาทที่สำคัญของสถาบันราชภัฏก็คือ เป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากเมืองหลวงได้มีโอกาสศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาอย่างทั่วถึงเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยจัดการศึกษาด้วยต้นทุนต่ำกว่าของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้ขาดแคลนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาเท่าเทียมกัน แม้การรับนักศึกษาจะถูกจำกัดด้านอาคารสถานที่และความพร้อมของคณาจารย์ แต่การยืดหยุ่นในวิธีการคัดเลือกนักศึกษาโดยวิธีให้โควต้าและการทดสอบความรู้ความสามารถบางส่วน รวมถึงการจัดการศึกษาทางเลือกได้ทั้งในเวลาปกติและนอกเวลาปกติ ผสมผสานกับการเรียนโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อทางไกล ทำให้ประชาชนในพื้นที่ทั่วประเทศมีโอกาสได้เข้าเรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ฯ ซึ่งในปัจจุบันมีนักศึกษาทั้งระบบสมัครเข้าเรียนในสถาบันราชภัฏทั้ง 41 แห่งรวมกันไม่ต่ำกว่า 414,000 คน ซึ่งในปีการศึกษา 2543 มีนักศึกษาจบจากสถาบันราชภัฏทั้ง 41 แห่ง รวมทั้งสิ้น 86,636 คน และคาดว่าอาจถึง 100,000 คนในอีกไม่ช้า

สถาบันราชภัฏเปิดสอน 3 สาขาวิชา โดยจัดหลักสูตรโปรแกรมวิชาที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และความต้องการของตลาดแรงงานโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีการศึกษา 2545 ซึ่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏจะเกิดขึ้น โดยปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องสะท้อนความเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่บนความเป็นไทย ความเป็นอิสระ และเสริมสร้างภูมิปัญญาของแผ่นดิน ส่วนกรอบพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องมีความสอดคล้องกับปรัชญาที่กำหนดไว้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องเป็นโพธิยาลัยมหาวิชาลัย เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน ในแง่พันธกิจมหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องมีการกิจต่อไป

นี้ คือ จะต้องแสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานการบูรณาการของภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาสากล ทั้งนี้เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์อันมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพชีวิตของประชาชน มหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องสร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตด้วยปัญญา สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถเผชิญปัญหาและพัฒนาการดำรงชีวิตตลอดจนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบคุณค่า ความสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ทั้งนี้เพื่อสืบสานการใช้ทรัพยากรทางวัฒนธรรมเป็นทุนในการสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและของชาติโดยส่วนรวม มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู สร้างและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ความเป็นบัณฑิตยสถาน มีจิตสำนึกแห่งความเป็นไทยและมีปรีชาสามารถในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน และองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นฐานและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และมหาวิทยาลัยราชภัฏต้องศึกษา ส่งเสริม สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริและพระราชดำริในการปฏิบัติการกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวของโครงสร้างของสถาบันราชภัฏตลอดจน พระราชบัญญัติใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่จะเกิดขึ้นในปี 2545 นี้ ทำให้สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏจึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรเดิมของวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2536 ใหม่โดยได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรครบ 4 ปี ศึกษาข้อมูลความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากำหนดกรอบการปรับปรุงหลักสูตร แล้วแบ่งความรับผิดชอบให้สถาบันราชภัฏที่เปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ โดยเฉพาะสถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง (สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์) เป็นผู้ประสานการปรับปรุงหลักสูตร จนสามารถดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงต่อสภาวิชาการ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2543 ให้สถาบันราชภัฏใช้หลักสูตรปรับปรุงตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา

หลักสูตรของสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 นี้ มีลักษณะหลักสูตรที่ประกอบด้วยหลักสูตรหลายแบบผสมรวมกันอยู่ทั้งหลักสูตรแกน (THE CORE CURRICULUM) และ หลักสูตรบูรณาการ (INTERGRATED CURRICULUM) เหมือนดังหลักสูตรที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันในระดับต่าง ๆ มักประกอบด้วยหลักสูตรหลายแบบรวมกันอยู่ เช่น มีทั้งหลักสูตรรายวิชา หลักสูตรกว้าง หลักสูตรบูรณาการ ฯ (ธำรง บัวศรี , 2542 : 175) เนื่องมาจากแนวความคิดในการออกแบบหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบันนั้น ๆ ส่วนในสถาบันราชภัฏเองโดยเฉพาะหลักสูตรแกนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนมีการปรับใหม่ เป็นไปในลักษณะหลักสูตรบูรณาการ (INTERGRATED CURRICULUM) โดยได้รวมประสบการณ์ที่คัดเลือกมาจากหลายสาขาวิชา แล้วจัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ เพื่อให้นักศึกษาต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง และรู้รอบในสิ่งที่จำเป็น เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ (HUMAN BEING) และพลเมืองดี (ACTIVE CITIZEN) ให้แก่บัณฑิตทั้งด้านกาย จิต อารมณ์ เจตคติ และสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาธรรม ทักษะ และเจตคติ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิกลักษณะของผู้มีการศึกษา สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตาม และดำรงชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตย ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงต้องมีในยุคนี้และอนาคตในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคม และให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปนี้แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา บัณฑิตเรียนในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า 33 หน่วยกิต ได้แก่

1. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ให้เรียน	9	หน่วยกิต
1500101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	3	หน่วยกิต
1500102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	3	หน่วยกิต
1500103 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้	3	หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เรียน	9	หน่วยกิต
1500104 ความจริงของชีวิต	3	หน่วยกิต
2000102 ศูนย์ภาพของชีวิต	3	หน่วยกิต
2500101 พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน	3	หน่วยกิต
3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เรียน	6	หน่วยกิต
2500102 วิถีไทย	3	หน่วยกิต
2500103 วิถีโลก	3	หน่วยกิต
2500104 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม	3	หน่วยกิต

4.	กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เรียน	9	หน่วยกิต
4000105	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	3	หน่วยกิต
4000106	การคิดและการตัดสินใจ	3	หน่วยกิต
4000107	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต	3	หน่วยกิต

ในการพัฒนาหลักสูตรนี้ กลุ่มผู้ร่างหลักสูตรเป็นกลุ่มที่ไม่ใหญ่มาก แต่กระจายความรับผิดชอบไปตามสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ให้ปรับปรุงรับผิดชอบบูรณาการเป็นรายวิชาไปโดยสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้จัดงบประมาณสนับสนุนในปีงบประมาณ 2540 และ 2541 สถาบันราชภัฏที่ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรแต่ละโปรแกรมวิชา ผู้รับผิดชอบต้องรอผู้แทนสถาบันที่ร่วมการปรับปรุงพิจารณาให้ความเห็นและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ บางโปรแกรมวิชาต้องมีการทบทวนการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้กระบวนการปรับปรุงใช้เวลามาก การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงก็ย่อมจะทำได้ยาก เพราะกลุ่มผู้ใช้หลักสูตรเป็นกลุ่มสถาบันราชภัฏ 41 แห่งทั่วประเทศ และกลุ่มผู้ใช้หลักสูตรไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับหลักสูตรอย่างชัดเจน ตั้งแต่เหตุผลที่ต้องมีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งยังมองไม่เห็นว่าจะลงมือปฏิบัติการสอนเพื่อให้เกิดผลดีกับผู้เรียนได้อย่างไร ผู้ใช้หลักสูตรเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตรและไม่ยอมรับหลักสูตร (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 141) เพราะไม่มีความรู้สึกภูมิใจเพราะไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของในหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งทั้งกลุ่มผู้ใช้หลักสูตรและกลุ่มผู้ร่างและพัฒนาหลักสูตรอาจเข้าใจไม่ตรงกันและเกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง และอีกในแง่หนึ่งในการบูรณาการตัวหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปเอง การรวมเนื้อหาและประสบการณ์ให้มีบูรณาการในระดับที่สูงนั้นทำได้ยาก (วิชัย ดิสสระ, 2535 : 29) ผู้สอนต้องมีความสามารถและรอบรู้หลาย ๆ ด้าน และต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักการบูรณาการ ต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่าง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีสิทธิร่วมกิจกรรมอย่างจริงจัง และยังหาครูที่มีความสามารถดังกล่าวได้ยาก จำเป็นต้องมีการฝึกฝนอบรมเตรียมครูในช่วงระยะยาวพอควร การที่จะบรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง ไม่ได้อยู่ที่โครงสร้างของหลักสูตรที่เปลี่ยนไป แต่ขึ้นอยู่กับ การนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังเช่นที่นักการศึกษา (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2523) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นไม่ยาก แต่การนำหลักสูตรไปใช้นั้นมีความยุ่งยากมากกว่า

ดังนั้นในการนำหลักสูตรสถาบันราชภัฏ ปีพุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปไปใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลนั้นจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้บริหารสถาบันราชภัฏก็มีบทบาทอย่างมากในการวางแผนและจัดการในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สอนเกิดความสะดวกในการปฏิบัติตามหลักสูตรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ด้วย

หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปนี้ได้ทดลองใช้มาตั้งแต่ภาคปลายปีการศึกษา 2542 ก่อนที่หลักสูตรสถาบันราชภัฏ ปีพุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จะประกาศใช้ โดยเฉพาะในสาขาศิลปศาสตร์นี้ซึ่งมีโปรแกรมวิชาถึง 42 โปรแกรมจาก 3 สาขาวิชาที่เปิดสอนอยู่ในสถาบันราชภัฏ และยังมีจำนวนนักศึกษามากที่สุดในสาขาอีกด้วย โดยได้ทดลองใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปนี้ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ เป็นกลุ่มแรก ซึ่งระยะที่ใช้หลักสูตรนี้กำหนดไว้ให้เรียนใน 2 ปีแรก (4 ภาคเรียน) แต่ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์แต่ละแห่ง จะกำหนดระยะเวลาต่างกันเช่น สถาบันบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจะกำหนดระยะเวลาเรียนหลักสูตรในหมวดการศึกษาทั่วไปเพียง 2 ภาคเรียน จึงจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนในปีแรกเฉพาะหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปเท่านั้น สถาบันราชภัฏสวนสุนันทากำหนดระยะเวลาเรียนหลักสูตรการศึกษาทั่วไปเพียง 3 ภาคเรียนไว้ ส่วนสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ที่เหลืออีก 4 แห่ง กำหนดให้เรียนหลักสูตรในหมวดการศึกษาทั่วไปให้ครบ ใน 2 ปีแรก ดังนั้นในแต่ละภาคเรียนของสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 แห่ง จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างน้อยที่สุด 3 วิชา จำนวน 9 หน่วยกิต หรือมากที่สุด 6 วิชา จำนวน 18 หน่วยกิต ทำให้ต้องลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปค่อนข้างมาก และลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชาอื่น ๆ ตามหลักสูตรได้น้อย ทั้งจากสถิติของสถาบันราชภัฏในกลุ่มรัตนโกสินทร์ในภาคต้น ปีการศึกษา 2544 พบว่า มีนักศึกษาซึ่งเมื่อนักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 (ที่เริ่มใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ ปีพุทธศักราช 2543)พ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษาเพราะระเบียบการวัดผล มีจำนวนสูง ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตน โกสินทร์ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 และพื้นที่สภาพเพราะระเบียบวัดผล

สถาบันราชภัฏ (กลุ่มรัตนโกสินทร์)	จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (ที่เข้าเรียนปีการศึกษา 2543)	พื้นที่สภาพ (ที่พื้นที่สภาพ)	สถิติ (ร้อยละ)
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา	2,500	204	8.16
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต	6,663	671	10.07
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	1,430	134	9.37
สถาบันราชภัฏธนบุรี	1,235	119	9.63
สถาบันราชภัฏพระนคร	842	51	6.05
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	1,687	221	13.10
รวม	14,357	1,400	9.75

นอกจากนี้โดยเฉพาะในสาขาวิชา 3 สาขาวิชาที่สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตน โกสินทร์เปิดสอน อยู่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ยังมีจำนวนนักศึกษาที่เริ่มเข้ารับการศึกษานปีการศึกษา 2543 มีจำนวน นักศึกษาพื้นที่สภาพเทียบสัดส่วนร้อยละจากทั้ง 3 สาขาวิชา แล้ว ยังมีจำนวนสูงที่สุด ดังตาราง ตัวอย่างเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาใน 3 สาขาวิชาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่เริ่มเข้ารับ การศึกษานปีการศึกษา 2543 ดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

สถาบันราชภัฏบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จาก 3 สาขาวิชาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 และพื้นที่สภาพเพราะระเบียบวัดผล

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา (2,500 คน)	จำนวนนักศึกษาที่พื้นที่สภาพ (204 คน)	คิดเป็นร้อยละ
การศึกษา	322	23	7.14
วิทยาศาสตร์	513	37	7.21
ศิลปศาสตร์	1,665	144	8.64

จากทั้งตารางที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ในสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 9.39 พื้นที่สภาพจากการเป็นนักศึกษาเนื่องจากระเบียบวัดผล และโดยเฉพาะนักศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏมีแนวโน้มที่จะพื้นที่สภาพจากนักศึกษาเพราะระเบียบวัดผลมากที่สุด ดังสถิตินักศึกษาพื้นที่สภาพของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ซึ่งมีจำนวน นักศึกษาพื้นที่สภาพจากระเบียบวัดผลมากที่สุดกว่าทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 8.64 ซึ่งเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาอย่างมาก และอาจมีผลมาจากหลักสูตรในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนหนึ่ง ในเรื่องของการใช้หลักสูตร จากความสำคัญดังกล่าว นี้ผู้วิจัยในฐานะบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ เพื่อจะได้ศึกษาสภาพอันแท้จริงในการนำหลักสูตรนี้ไปใช้ ว่าได้ดำเนินการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรเดียวกันนี้ระหว่างสถาบันราชภัฏในกลุ่มรัตนโกสินทร์ทั้ง 6 แห่ง ซึ่งเป็นกลุ่มแรกที่ร่างหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งในเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาหรือวิจัยไว้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรที่จะศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้งยังจะได้เป็นข้อมูลส่งเสริมและพัฒนารจัดการศึกษาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยมีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและนักศึกษาผู้เริ่มเข้ารับการศึกษาในปีการศึกษา 2543 ในสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ทั้ง 6 แห่ง ซึ่งได้แก่ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาจากขอบเขตงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ในด้านต่าง ๆ โดยใช้กรอบแนวคิดของ สุมิตร คุณานุภกร(2523) สัจด์ อุทรานันท์(2532) ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์(2539) ชำรง บัวศรี (2542) สรุปสังเคราะห์มาเป็นกรอบต่อไปนี้

1. การใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1.1 การเตรียมบุคลากร
- 1.2 การจัดอาจารย์ผู้สอน
- 1.3 การจัดตารางสอน
- 1.4 การจัดแผนการเรียน
- 1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

- 1.6 การจัดตั้งอำนาจความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
- 1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 1.9 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
2. การใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย
  - 2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
  - 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - 2.3 การจัดสอนเสริม
  - 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง และรอบรู้ในสิ่งที่จำเป็น เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และพลเมืองดีให้แก่บัณฑิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงต้องมีในยุคนี้และอนาคต ในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคมและให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต จาก 4 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี หมายถึง สาขาวิชาหนึ่ง จาก 3 สาขาวิชาตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ ที่เปิดสอนอยู่ในปัจจุบันในสถาบันราชภัฏ ซึ่งประกอบไปด้วย โปรแกรมวิชา 42 โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ โปรแกรมวิชาภาษาญี่ปุ่น โปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน โปรแกรมวิชาวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ โปรแกรมวิชาศิลปะการสื่อสารและการโฆษณา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ โปรแกรมวิชาดนตรี โปรแกรมวิชานาฏศิลป์และการละคร โปรแกรมวิชาการพิมพ์ โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ โปรแกรมวิชาออกแบบประยุกต์ศิลป์ โปรแกรมวิชาออกแบบพาณิชย์ศิลป์ โปรแกรมวิชาศิลปะการพิมพ์ โปรแกรมวิชาศิลปกรรม โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ฯลฯ

สภาพการใช้หลักสูตร หมายถึง สภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ในลักษณะการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ กิจกรรมดังต่อไปนี้ คือ การบริหารหลักสูตร และ การเรียนการสอน

ปัญหาการใช้หลักสูตร หมายถึง สภาพการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร และในด้านการเรียนการสอน

สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ หมายถึง สถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเป็นกลุ่มสถาบันแรกที่มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และนำร่องในการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ซึ่งประกอบด้วยสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง คือ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ ประธานกรรมการผู้ประสานงานรายวิชาการศึกษาทั่วไป และหัวหน้าโปรแกรมวิชา ในสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ทั้ง 12 รายวิชาในสาขาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ในปีการศึกษา 2543

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่เริ่มเข้ารับการศึกษในปีการศึกษา 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ทั้ง 6 แห่ง

ประโยชน์ของการวิจัย

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรนำไปพิจารณาปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ใน

หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน สามารถนำไปปรับปรุงและส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันราชภัฏ นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

4. เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานมาตรฐานการศึกษาของสภาสถาบันราชภัฏ และนักการศึกษาสำหรับใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนา การจัดหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ไปให้เหมาะสมและมีคุณภาพต่อไป

5. สถาบันราชภัฏกลุ่มอื่น ๆ ที่กำลังดำเนินการสอน หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปด้วยดี และทำให้ปัญหาลดน้อยลง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา
  - 1.1 ความหมายของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
  - 1.2 รูปแบบและการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
  - 1.3 การจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
  - 1.4 การบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจากอดีตถึงปัจจุบัน
    - 1.4.1 การบริหารโดยภาควิชาหรือโปรแกรมวิชา
    - 1.4.2 การบริหารโดยคณะกรรมการวิชาการศึกษาทั่วไป
    - 1.4.3 การบริหารโดยหน่วยงานอิสระ
  - 1.5 หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
    - 1.5.1 สาระสำคัญ หลักการ จุดหมาย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
    - 1.5.2 โครงสร้างของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์
    - 1.5.3 จุดประสงค์และการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ ปีการศึกษา 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี
2. การใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
  - 2.1 ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้
  - 2.2 ความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้
  - 2.3 งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้
    - 2.3.1 ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
      - 2.3.1.1 การเตรียมบุคลากร
      - 2.3.1.2 การจัดอาจารย์เข้าสอน

2.3.1.3 การจัดตารางสอน

2.3.1.4 การจัดแผนการเรียน

2.3.1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

2.3.1.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

2.3.1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

2.3.1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.3.1.9 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2.3.2 ในด้านการเรียนการสอน

2.3.2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

2.3.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.3.2.3 การจัดสอนซ่อมเสริม

2.3.2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.4 ปัญหาการใช้หลักสูตร

1. หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา

1.1 ความหมายของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า General Education ซึ่งแต่ละสถาบันระดับอุดมศึกษา จะเรียกชื่อหลักสูตรนี้ต่างกัน เช่น หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป หรือ หลักสูตรวิชาบังคับพื้นฐานทั่วไป การศึกษาหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจะทำให้เกิดแนวคิดและความรอบรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ไม่จำกัดตนเองแคบอยู่แต่เฉพาะสาขาวิชาของตน ทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของคนในสังคมที่มาจากความแตกต่างกัน ซึ่งมีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในทัศนะต่าง ๆ กัน ได้แก่

วิจิตร ศรีสอาน (2524) กล่าวว่า วิชาพื้นฐานทั่วไป หมายถึงการศึกษาที่จำเป็นสำหรับทุกคน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเป็นพลเมืองดี

สุภาพ ดวงไสว (2530) กล่าวว่า วิชาพื้นฐานทั่วไป หมายถึงการศึกษาที่จัดให้สำหรับทุกคน เพื่อให้มีพื้นฐานความรู้ที่กว้างขวาง นอกเหนือจากวิชาชีพเฉพาะสาขาของตนให้เป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกล มีวิจรรณญาณด้วยสติปัญญาอันดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ เข้าใจปัญหาสังคม และมีจิตใจเสียสละพร้อมที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าในฐานะพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2541) กล่าวถึงหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปว่าหมายถึง วิชาการศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน เพื่อสร้างคุณภาพของคนที่มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาธรรม คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการ ที่สร้างบุคลิกลักษณะของผู้มีการศึกษาและมีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย

จากนิยามต่าง ๆ สรุปได้ว่า วิชาการศึกษาทั่วไป เป็นวิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อสร้างคุณภาพของคนที่มีความสมดุลย์เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในสังคม ทำให้เป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกลและเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม

1.2 รูปแบบและการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

รูปแบบของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีการจัดที่แตกต่างกัน ซึ่งในสถาบันราชภัฏเอง การจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปพอจะสรุปแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. หลักสูตรแกน (Core Curriculum) มีลักษณะคล้ายกับหลักสูตรหมวดวิชา (วิรัช ดิสสระ, 2535) ผสมผสานเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงเข้าอยู่เป็นหมวดหมู่เดียวกัน แต่เน้นวิธีแก้ปัญหา เวลาเรียนแทนที่จะใช้เพียง 50 นาที ก็ต้องใช้เวลาเป็น 2 หรือ 3 ชั่วโมงติดต่อกัน บทบาทของครูก็จะเปลี่ยนไปเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาทั้งเป็นรายบุคคลหรือรายหมู่ นักเรียนจะมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาโดยตรง ในวงการศึกษานี้ของไทยเรารู้จักหลักสูตรแกนกลางในนามของการเรียนการสอนแบบหน่วย การจัดการเรียนการสอนมองอย่างผิวเผินแล้วผู้เรียนไม่ได้รับความรู้เนื้อหาวิชาเลย อาจทำให้ได้รับความไม่พอใจจากชุมชน การเรียนการสอนต้องอาศัยอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถรอบด้านจริง ๆ และในสภาพความเป็นจริง ครูที่มีความสามารถในการสอนตามหลักสูตรนี้มีน้อยมากและก็ไม่มีการผลิตครูที่ใดผลิตครูลักษณะนี้ออกสู่ตลาด การเรียนการสอนต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนมาก ต้องมีการเตรียมตัวและการวางแผนงานร่วมกับครูหลายคน

2. หลักสูตรบูรณาการ (Intergrated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่รวมประสบการณ์การเรียนรู้อื่น ๆ เข้าด้วยกัน ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่คัดเลือกมาจากหลายสาขาวิชา แล้วจัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ของประสบการณ์ เป็นการบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์สัมพันธ์และต่อเนื่อง มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต แต่การรวมประสบการณ์ให้มีบูรณาการในระดับการศึกษาที่สูง ๆ ขึ้นไปทำได้ยาก อาจารย์ผู้สอนต้องมีความสามารถและรอบรู้หลาย ๆ ด้านและต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักการบูรณาการ ต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่าง เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีสิทธิร่วมกิจกรรมอย่างจริงจัง และหาอาจารย์ที่มี

ความรู้ความสามารถดังกล่าวได้ยาก จำเป็นต้องมีการฝึกฝนอบรม เตรียมอาจารย์ในช่วงระยะยาว
พอควร

1.3 การจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

(วิจิตร ศรีสอ้าน, 2518) กล่าวถึงการจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปมีหลักใหญ่ ๆ อยู่
2 วิธี คือ

1.3.1 วิธีแยก (Separation) จัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปก่อนหรือ
หลังวิชาชีพ ในหลักสูตร 4 ปี จะแยกเป็น 2 ส่วน 2 ปีแรก และ 2 ปีหลัง จะเรียนวิชาการศึกษา
ทั่วไปก่อนหรือหลังก็ได้ แต่ในสถาบันราชภัฏกำหนดให้นักศึกษาเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปในช่วง
2 ปีแรก

1.3.2 วิธีคู่ขนาน (Parallel) จัดให้ผู้เรียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปคู่ขนานกันไป
กับวิชาชีพตลอด 4 ปี อาจต่างกันไปตามแต่ละที่แล้วแต่ความเหมาะสม

1.4 การบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2526) กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ว่า มี 3
รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1.4.1 การบริหารโดยภาควิชาหรือโปรแกรมวิชา
ใช้ในกรณีที่การจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปเป็นแบบวิชาเบื้องต้น อาจารย์
ผู้สอนจะเป็นอาจารย์ในโปรแกรมวิชาหรือภาควิชา และมักสอนวิชาการศึกษาทั่วไปเหมือนวิชาชีพ
การสอนมักเกิดปัญหาในแง่ที่การสอนมักตรงข้ามกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชา
การศึกษาทั่วไป

1.4.2 การบริหารโดยคณะกรรมการวิชาการศึกษาทั่วไป
เกิดจากการบริหารของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด โดยเชื่อว่า จะบรรลุ
จุดมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไป ปัญหาที่เกิดขึ้นมักมีอิทธิพลของโปรแกรมวิชาหรือภาควิชาอยู่
เนื่องจากคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจากแผนกวิชาต่าง ๆ จึงมีข้อขัดแย้งกันในระหว่าง
คณะกรรมการด้วยกันเองเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและวิธีการจัดการศึกษา คณะกรรมการ จะทำหน้าที่
เพียงวางแผนและประสานงานรับผิดชอบการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนเท่านั้น ไม่มีสิทธิเกี่ยวข้องกับ
กิจกรรมของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งในสถาบันราชภัฏส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังคงใช้การบริหารโดย
คณะกรรมการวิชาการศึกษาทั่วไปของแต่ละสถาบันราชภัฏนั้นอยู่

1.4.3 การบริหารโดยหน่วยงานอิสระ

เป็นการบริหารที่ทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างแท้จริง เพราะเป็นหน่วยงานที่มีคณบดีหรือผู้อำนวยการ(สำนัก) เป็นประธาน มีคณะผู้ร่วมงาน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการจัดสอนและมีงบประมาณเป็นของตนเอง การบริหารรูปแบบนี้มักประสบความสำเร็จมากกว่าแบบอื่น ๆ เพราะสามารถจัดวิชาที่เป็นบูรณาการได้อย่างสมบูรณ์ และรับผิดชอบในการผสมผสานศาสตร์หลายสาขาเข้าด้วยกัน

ปัจจุบันในสถาบันราชภัฏบางแห่ง เช่น สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ก็ได้ใช้วิธีการบริหารงานโดยหน่วยงานอิสระที่ตั้งขึ้นมาใหม่ เป็นสำนักการศึกษาเพื่อมวลชน รับผิดชอบจัดบริหารการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ

1.5 หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

สภาพปัจจุบันของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ จากความหมายของ (คณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ,2543) ประกอบด้วย

1.5.1 สารสำคัญ (หลักการ จุดหมาย และจุดมุ่งหมาย)ของหลักสูตร หลักการ

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ยึดหลักมาตรฐานวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิตกำลังคนที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งที่เป็นนักวิชาการถึงวิชาชีพ และวิชาชีพชั้นสูง มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตามสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าของวิทยาการ เปิดโอกาสให้มีการเลือกเรียน ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ โดยมุ่งเน้น การปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี และยึดหลักความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน นำไปสู่การพัฒนา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพ และด้านคุณธรรม

จุดหมาย

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคเฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. มีทักษะในด้านการจัดการงานอาชีพ สามารถดำเนินงานอาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
4. มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ
5. มีโลกทัศน์ที่กว้าง ขอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
6. เป็นพลเมืองดี มีความตระหนักต่อการพัฒนาตนเองและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาสังคม
7. มีความเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ให้สามารถประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคม และท้องถิ่น โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. สามารถประกอบอาชีพโดยใช้ความรู้ ทักษะ และเทคนิคเฉพาะทางด้านศิลปศาสตร์ ในหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประกอบอาชีพอิสระได้
2. นำความรู้ทางด้านศิลปศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตของตนและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาการทางด้านศิลปศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ สังคม และสภาพแวดล้อม
4. พัฒนาและส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม เจตคติ และศรัทธาในการประกอบอาชีพทางด้านศิลปศาสตร์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

1.5.2 โครงสร้างของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชา และกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) หมายถึง วิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคน ต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง และรู้รอบในสิ่งที่จำเป็นเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และเป็นพลเมืองดีให้แก่บัณฑิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงต้องมีในยุคนี้และอนาคตในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคม และให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

- 1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
- 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (Specialized Education) หมายถึง วิชาเฉพาะทางใดทางหนึ่งที่ นักศึกษาแต่ละคนจะเลือกเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ รู้เทคนิควิธี และเข้าใจ กระบวนการงานอาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ หมวดวิชาเฉพาะด้าน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม วิชา คือ

- 2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา หรือกลุ่มวิชาเอก – โท
- 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ
- 2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี (Free Elective) หมายถึง วิชาที่ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความถนัดและมีความสนใจ เพื่อให้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น

หน่วยกิตรวมและสัดส่วนของหน่วยกิตตามโครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมและสัดส่วนหน่วยกิตขั้นต่ำตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละระดับที่จัดไว้ โดยใช้อยู่บังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ.2539

หมวดวิชา	ปริญญาตรี 120 –150 หน่วยกิต	อนุปริญญา 70 – 90 หน่วยกิต	ปริญญาตรี(หลัง อนุปริญญา) 60-80 หน่วยกิต
1. การศึกษาทั่วไป	33	18	18
- กลุ่มวิชาภาษา และการสื่อสาร	9	6	3
- กลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์	9	3	6
- กลุ่มวิชาสังคม ศาสตร์	6	3	3 หรือ 6
- กลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	9	6	6 หรือ 3
2. เฉพาะด้าน	ไม่ต่ำกว่า 75	ไม่ต่ำกว่า 40	ไม่ต่ำกว่า 40
-กลุ่มวิชาเนื้อหา(วิชา เอก)	ไม่ต่ำกว่า 60	ไม่ต่ำกว่า 40	ไม่ต่ำกว่า 35
-กลุ่มวิชาปฏิบัติการ และฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ	7	5	5
-กลุ่มวิชาวิทยาการจั ดการ	15	6	9
3. เลือกเสรี	10	6	6
หน่วยกิตรวม	122	73	66

ระดับของหลักสูตร

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มี 3 ระดับ คือ

1. ปริญญาตรี
2. อนุปริญญา
3. ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

สายและโปรแกรมวิชา

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีจำนวน 42 โปรแกรมวิชา เป็นสายและโปรแกรมวิชา ดังนี้

1. โปรแกรมวิชาในสายดนตรีและศิลปะการแสดง มี 4 โปรแกรมวิชา

ดนตรี	อนุปริญญา
ดนตรี	ปริญญาตรี
นาฏศิลป์และการละคร	อนุปริญญา
นาฏศิลป์และการละคร	ปริญญาตรี

2. โปรแกรมวิชาในสายนิเทศศาสตร์ มี 3 โปรแกรมวิชา

นิเทศศาสตร์	ปริญญาตรี
วารสารศาสตร์และการ- -ประชาสัมพันธ์	อนุปริญญา
ศิลปะการสื่อสารและการ- -โฆษณา	อนุปริญญา

3. โปรแกรมวิชาในสายบริหารธุรกิจและการจัดการ มี 8 โปรแกรมวิชา

การจัดการทั่วไป	อนุปริญญา
การจัดการทั่วไป	อนุปริญญา
การจัดการทั่วไป	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
การจัดการสำนักงาน	อนุปริญญา
การบริหารธุรกิจ	อนุปริญญา
การบริหารธุรกิจ	ปริญญาตรี
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์	อนุปริญญา
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

4. โปรแกรมวิชาในสายมนุษยศาสตร์ มี 12 โปรแกรมวิชา

บรรณารักษศาสตร์	อนุปริญญา
บรรณารักษศาสตร์	ปริญญาตรี
บรรณารักษศาสตร์และสาร- -นิเทศศาสตร์	ปริญญาตรี
บรรณารักษศาสตร์และสาร- -นิเทศศาสตร์	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
ภาษาไทย	ปริญญาตรี
ภาษาญี่ปุ่น	ปริญญาตรี

ภาษาอังกฤษ	ปริญญาตรี
ภาษาจีน	ปริญญาตรี
รัฐประศาสนศาสตร์	ปริญญาตรี
วัฒนธรรมศึกษา	อนุปริญญา
วัฒนธรรมศึกษา	ปริญญาตรี
วัฒนธรรมศึกษา	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
5. โปรแกรมวิชาในสายศิลปกรรมและศิลปะประยุกต์ มี 7 โปรแกรมวิชา	
ภาพพิมพ์	อนุปริญญา
ภาพพิมพ์	อนุปริญญา
ศิลปกรรม	ปริญญาตรี
ศิลปะการพิมพ์	อนุปริญญา
ออกแบบนิเทศศิลป์	อนุปริญญา
ออกแบบประยุกต์ศิลป์	อนุปริญญา
ออกแบบพาณิชย์ศิลป์	อนุปริญญา
6. โปรแกรมวิชาในสายสังคมศาสตร์ มี 3 โปรแกรมวิชา	
การพัฒนาชุมชน	อนุปริญญา
การพัฒนาชุมชน	ปริญญาตรี
การพัฒนาชุมชน	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
7. โปรแกรมวิชาในสายอุตสาหกรรมบริการ มี 5 โปรแกรมวิชา	
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	อนุปริญญา
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	ปริญญาตรี
ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ	ปริญญาตรี
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ปริญญาตรี
ธุรกิจการท่องเที่ยว	อนุปริญญา

1.5.3 จุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปตาม

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี

หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นหมวดวิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหมวดวิชาที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ (Human Being) และพลเมืองดี (Active Citizen) ให้แก่บัณฑิตทั้งด้านกาย จิต อารมณ์ เจตคติ และสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาธรรม ทักษะและ

เจตคติ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิกลักษณะของผู้มีการศึกษา สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตาม และดำรงชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตย ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ทั่วไปของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป คือ

1. ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การเมือง การปกครองของไทย และความรู้ความเข้าใจเพื่อร่วมโลก เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
2. ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เป็นวิทยาศาสตร์และตามหลักธรรม การอนุรักษ์ดูแลและพัฒนาการสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความเจริญก้าวหน้าและผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. ให้มีทักษะการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ตลอดจนมีทักษะด้านภาษาและการใช้สารสนเทศที่ติดต่อสื่อความหมายกับผู้อื่น และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้มีเจตคติที่ดีและซาบซึ้งในคุณค่าของสังคม ความดี ความงาม และการดำรงตนให้มีคุณค่าต่อสังคม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบซึ่งในศิลปะและสุนทรียภาพ ตระหนักในการปฏิบัติตามวิถีแบบประชาธิปไตย

การจัดการเรียนการสอน

1. การจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จัดแยกตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรีชุดหนึ่ง ระดับอนุปริญญาชุดหนึ่ง และระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) อีกชุดหนึ่ง
2. รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ทุกโปรแกรม วิชาทุกสาย และทุกสาขาวิชา จัดให้เรียนเหมือนกันหมด คือปริญญาตรี 33 หน่วยกิต อนุปริญญา 18 หน่วยกิต และปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) 18 หน่วยกิต
3. การเรียนการสอนเน้นรูปแบบการบูรณาการวิชาในกลุ่มวิชาเดียวกัน
4. ไม่ควรเรียนรายวิชาการศึกษาทั่วไปที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชาในกลุ่มวิชาเนื้อหา
5. การจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปควรจัดให้เรียนในระยะต้น ของระดับการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ระดับปริญญาตรี ทุกสาขา
วิชาให้เรียน 33 หน่วยกิต โดยมีข้อกำหนดดังนี้

กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ให้เรียน 9 หน่วยกิต		
1500101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น		3 หน่วยกิต
1500102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น		3 หน่วยกิต
1500103 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียน		3 หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เรียน 9 หน่วยกิต		
1500104 ความจริงของชีวิต		3 หน่วยกิต
2000102 สุนทรียภาพของชีวิต		3 หน่วยกิต
2500101 พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน		3 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เรียน 6 หน่วยกิต		
2500102 วิถีไทย		3 หน่วยกิต
2500103 วิถีโลก		3 หน่วยกิต
2500104 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม		3 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เรียน 9 หน่วยกิต		
4000105 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต		3 หน่วยกิต
4000106 การคิดและการตัดสินใจ		3 หน่วยกิต
4000107 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต		3 หน่วยกิต

2. การใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

2.1 ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้หลายทัศนะด้วยกัน คือ
 สุมิตร คุณานุกร (2523, 6-7) ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า คือการที่ผู้
 บริหารโรงเรียนและครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้เกิดผล ขึ้นตอนนี้
 รวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการ เพื่ออำนวยความสะดวกและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สังัด อุทรานันท์ (2532,259) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรหลังจากได้ร่างหลักสูตรสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

บุญมี เณรชอด (ม.ป.ป.,69) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่แปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งรวมถึงกิจกรรมหลัก 4 ประการ คือ การศึกษาหลักสูตร การวางแผน การสอน และการประเมินผลการสอน

วราภรณ์ สุณาลัย (2535,6) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือการสอน ส่วนผู้ที่มีความสำคัญมากในการนำหลักสูตรไปใช้ก็คือ ครูผู้สอนนั่นเอง

ยอร์ช เอ โบซอง (George A. Beauchamp 1975,164) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการในการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอน

จากความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้จากทัศนะของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านนี้ พอสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรนำเอาหลักสูตรที่เขียนขึ้นไปปฏิบัติให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งรวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการ และกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน การศึกษาหลักสูตร การวางแผน การสอน และการประเมินผลการสอน

2.2 ความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

สุมิตร คุณานุกร (2523) การนำหลักสูตรไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของหลักสูตร ฉะนั้นหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเพียงใดก็ตาม ถ้าไม่มีการนำหลักสูตรนั้นไปใช้ ก็ไม่อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

สังัด อุทรานันท์ (2532,260-261) การทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรจะถือว่าขั้นตอนของการใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นที่ยอมรับกันว่าขั้นตอนการใช้หลักสูตรนั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรง นักพัฒนาหลักสูตรทุกคนต่างก็ยอมรับความสำคัญของขั้นตอนของการใช้หลักสูตรว่ามีความสำคัญยิ่งกว่าขั้นตอนอื่นใดทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากว่าถึงแม้ว่าหลักสูตรจะได้สร้างไว้ดีเพียงใดก็ตาม ยังไม่สามารถจะกล่าวได้ว่าหลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าหากการนำหลักสูตรไปใช้ดำเนินไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ดีเพียงพอ ความล้มเหลวของหลักสูตรก็จะบังเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วิชัย ดิสสระ (2535,96-97) วิธีการหรือกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้น่าจะเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้จะมีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 3 ประการ คือ การเตรียมครู บทบาทของผู้บริหารหรืออาจารย์ใหญ่ และการสอนของครู

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539,141) การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้าไม่มีการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรนั้น ๆ ก็ไม่มีความหมาย และถึงแม้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเลิศ และเหมาะสมเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าการนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดี ก็ยากที่หลักสูตร นั้น ๆ จะบรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้เช่นกัน

J.Galen Saylor and others (1981) การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับขั้นตอนของการใช้หลักสูตร หลักสูตรที่ออกแบบไว้ดีเยี่ยมก็อาจจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับคุณภาพของแผนหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้

จากความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้จากทัศนะของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน สรุป ได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ถ้าการนำหลักสูตรไปใช้ดำเนินไปโดยไม่ถูกต้อง แม้ว่าตัวหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเพียงใด หลักสูตรนั้นก็ จะไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ซึ่งนักพัฒนาหลักสูตรทุกคนต่างยอมรับความสำคัญของขั้นตอนนี้และถือว่าเป็นหัวใจสำคัญยิ่งกว่าขั้นตอนอื่น ๆ ทั้งหมด

2.3 งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้

2.3.1 ในด้านการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งสรุปเป็นงานด้านต่าง ๆ ได้ 9 งานด้วยกัน คือ

2.3.1.1 การเตรียมบุคลากร

อาจารย์ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นการเตรียมบุคลากรจึงเป็นงานที่สำคัญมาก ซึ่งรวมไปถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ด้วย

สังัด อุทรานันท์(2532,263) กล่าวถึง การเตรียมบุคลากรเพื่อให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรจะดำเนินการได้หลายวิธีเช่น อาจใช้วิธีการประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสาร และสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ

ส่วน ชำรง บัวศรี (2542) กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรที่สำคัญ คือ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ นักแนะแนวและผู้บริหารการศึกษา ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะในการใช้หลักสูตร และเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร โดยการจัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนโยบาย จุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง รูปแบบ และข้อกำหนด

ต่าง ๆ ของหลักสูตร หรือการอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่อง หรือการประชุมปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะที่จำเป็น

ดังนั้นการเตรียมบุคลากร เป็นเรื่องสำคัญโดยตรงในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อที่ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้จะได้เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการได้อย่างถูกต้องและตรงกัน นอกจากนี้จะต้องมีการทำแผนการสอนด้วย

ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั้น เป็นบุคลากรทั้งทางตรงและทางอ้อมทางการศึกษา ซึ่งอาจจะแบ่งได้เป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ นักวิชาการ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้สอน บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองและชุมชน

ในการทำวิจัยครั้งนี้ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมีอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับผู้บริหาร และระดับอาจารย์ผู้สอน

ผู้บริหารได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ ประธานกรรมการผู้ประสานงานรายวิชาการศึกษาทั่วไป และหัวหน้าโปรแกรมวิชา

ระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ทั้ง 12 รายวิชา ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการนำหลักสูตรไปใช้ และยังเป็นงานสำคัญของการบริหารงานด้านวิชาการอีกด้วย

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถาบันและอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งอาศัยการสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระตุ้นยั่วยุ สนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่สถาบันและอาจารย์ ซึ่งมีรายละเอียดบางส่วน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบัน

ผู้บริหารสถาบันเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการใช้หลักสูตรในสถาบัน และเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้นและชักนำให้บุคลากรในสถาบันได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ ผู้บริหารที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะอาจารย์ในสถาบันได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายไม่ได้ยาก ผู้บริหารควรมีบทบาทในด้านการบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร การนิเทศติดตามผล การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีแนวปฏิบัติที่สำคัญดังนี้

1.1 ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่าง เพื่อจะได้ให้คำแนะนำแก่อาจารย์ผู้สอน และวางแผนในการเตรียมและดำเนินการใช้หลักสูตร

1.2 การเตรียมบุคลากรโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา เป็นต้น เพื่อให้ครุมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสไปฝึกอบรมดูงานที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ

1.3 จัดอาจารย์เข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์ เพื่อจะได้จัดมวลประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ให้บริการและสนับสนุนการสอนของอาจารย์โดยการจัดทำ จัดหาเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่อาจารย์และผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ เป็นต้น โดยเน้นถึงคุณประโยชน์และความสะดวกสบายในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนเป็นหลัก

1.5 ดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.6 ให้ขวัญและกำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเหมาะสม และยุติธรรม โดยยึดระบบคุณธรรมเป็นสำคัญ

1.7 ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร และรับความร่วมมือที่ดีจากบุคลากรทั้งในและนอกสถาบัน โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลาย

1.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทหน้าที่หลักคือการสอน ซึ่งต้องใช้หลักสูตรประกอบการเตรียมการสอน การทำแผนการสอนหรือกำหนดการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงเป็นบุคคลที่อยู่ในฐานะผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง และมีความสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.3.1.2 การจัดอาจารย์เข้าสอน

การจัดอาจารย์เข้าสอนต้องพิจารณากันอย่างดีและรอบคอบเพราะอาจารย์เป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนการสอนให้กับผู้เรียน

สังัด อุทรานันท์ (2532,264) จัดการจัดอาจารย์เข้าสอนเป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารและบริการหลักสูตร ซึ่งเป็นงานของหน่วยงานผู้ใช้หลักสูตร ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นงานของหัวหน้าสถานศึกษาในแต่ละแห่ง การจัดอาจารย์เข้าสอนจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ

ตลอดจนความสมัครใจของอาจารย์แต่ละท่านด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) กล่าวถึงการจัดอาจารย์เข้าสอน ว่า แม้ว่าอาจารย์จะผ่านการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรมาแล้วก็ตาม การจัดอาจารย์เข้าสอนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะอาจารย์แต่ละท่านมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นอาจารย์จะต้องมองเห็นความสำคัญและก้าวให้ทันกับเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากความสำคัญของการจัดอาจารย์เข้าสอนสรุปได้ว่าการจัดอาจารย์เข้าสอนต้องพิจารณากันอย่างละเอียดรอบคอบในเรื่องความรู้ความสามารถ และความสมัครใจ เพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนการสอนโดยตรง

2.3.1.3 การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอน นั้นทำเพื่อให้ นักศึกษาเรียนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตร การจัดตารางสอนจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องของระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ วิชา ความสามารถของผู้เรียน การแบ่งเวลาสำหรับวิชาต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา และรวมทั้งปีการศึกษา ตลอดจนชั่วโมงการสอนของอาจารย์ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2523)

ดังนั้นการจัดตารางสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรได้เช่นเดียวกัน การจัดตารางสอนควรคำนึงถึงการเรียนรู้ วิชาต่าง ๆ ไม่ควรใช้เวลาเท่า ๆ กัน ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ย่อมแตกต่างกัน ช่วงของการเรียนรู้จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและเหมาะสมกับวัยและความสามารถ

2.3.1.4 การจัดแผนการเรียน

การจัดแผนการเรียน คือการที่สถาบันการศึกษาดำเนินการจัดรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และวางแผนการเรียนของตน

รศ.นิตา ช่างเนียม (2542,15) ได้กล่าวถึงการจัดแผนการเรียนควรเกี่ยวข้องกับการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของชุมชน และศักยภาพของสถาบันการศึกษา การนำเสนอให้ข้อมูลให้นักศึกษา ผู้ปกครองทราบก่อนตัดสินใจเลือกแผนการเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกแผนการเรียนได้ตามความต้องการ

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า การจัดแผนการเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารจะเป็นแกนนำ โดยมีผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้าหมวดวิชาครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เสริมการบริหารหลักสูตร เช่น กรรมการบริหารโรงเรียน กรรมการบริหารวิชาการ เป็นต้น

ดังนั้นการจัดแผนการเรียนจึงเป็นกิจกรรมหลักโดยตรงในงานบริหารหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้กำหนดจัดขึ้น โดยมีการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจทางสังคม สังเกตความฉันทน์ ความสนใจของนักศึกษา และศักยภาพของสถาบันในการจัดแผนการเรียน

2.3.1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

เอกสารประกอบหลักสูตรจัดทำขึ้นเพื่ออธิบายรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อให้การใช้หลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) ได้กล่าวถึงการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในเรื่องของการจัดทำกำหนดการสอน ประมวลการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียน และสื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดทำ โดยเฉพาะแผนการสอน จะช่วยให้ครูเห็นแนวทางว่าจะเลือกกิจกรรมอะไรกับนักเรียน และกิจกรรมอะไรที่จะทำให้นักเรียนอยากเรียน การจัดทำสื่อการเรียนการสอนควรจะร่วมกันทำเพราะจะเป็นการประหยัดแรงงาน งบประมาณ และครอบคลุมเนื้อหาสาระได้มากกว่า และที่สำคัญคือนักเรียน ได้เรียนรู้ตามความสามารถความสนใจและตรงกับความต้องการของชุมชน

ธีรารัตน์ บัวศรี (2542) กล่าวว่า หลักในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ต้องตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ ถ้ามีการกำหนดจุดประสงค์ไว้ชัดเจนการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนย่อมทำได้ง่าย
2. ต้องเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานประสบการณ์ของนักเรียน ตามปกติการจัดชั้นเรียนจะสอดคล้องกับวัยและเนื้อหาวิชา การจัดประสบการณ์ก็ยึดหลักเดียวกัน ถ้าจะให้ประสบการณ์ที่จัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม
3. ต้องเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ผู้สอนควรศึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน และควรเปิดโอกาสให้เขาได้เลือกสิ่งที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสามารถ และความสนใจ และให้เป็นที่พึงพอใจด้วย
4. ต้องเหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติ
5. ต้องหาง่ายและราคาถูก

การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนและอาจารย์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องได้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้การสังเกต และค้นคว้าคำตอบเพื่อปัญหาต่าง ๆ

สังัด อุทรานันท์(2532)กล่าวถึงการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนว่า วัสดุหลักสูตรนี้ได้แก่ เอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนทุกชนิด ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลืออาจารย์ให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากวัสดุหลักสูตรมีความสำคัญและจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรโดยตรง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงาน

ส่วนกลางซึ่งเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการบริหารและบริการสื่อหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ถึงผู้ใช้ในสถาบันการศึกษาได้ครบและทันภายในกำหนดเวลาทุกครั้ง

ดังนั้นการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งของการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมไปถึงการรักษาสภาพให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

2.3.1.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) และใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในเรื่องของการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และการเลือกสรร โครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนก็จะเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ สิ่งเหล่านี้ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติโดยไม่รู้ตัว และผลจากการเรียนรู้นี้จะช่วยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวต่อไป

สรุปการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร เป็นการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ทั้งในด้านอาคารสถานที่ และโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

2.3.1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวถึงการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรว่าอยู่ในงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ในระหว่างการใช้นั้นจะต้องมีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรในสถาบันว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง มีปัญหาใดเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีปัญหาจะได้หาทางแก้ไขและให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่อาจารย์ผู้ใช้หลักสูตร เพื่อให้อาจารย์ดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง การนิเทศการใช้หลักสูตรหรือนิเทศการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิด

สังัด อุทรานันท์(2532) กล่าวถึงงานนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรไว้ว่า การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ในระหว่างการใช้นั้น หน่วยงานส่วนกลางในฐานะผู้พัฒนาหลักสูตรควรจะได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นการเพิ่มเติม และติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง มีปัญหาใดเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีปัญหาที่จะได้หาทางแก้ไขให้ลุล่วงลงไป สำหรับหน่วยงานในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรก็อาจจะมีการดำเนินการให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่ครูผู้ใช้หลักสูตร เพื่อให้ครูได้ดำเนินการการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง การนิเทศการใช้หลักสูตรหรือนิเทศการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศก็คือ เป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือไม่ใช่เป็นการคอยตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด โดยลักษณะเช่นนี้ผู้นิเทศจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจ

อันดีกับผู้รับการนิเทศ การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินการไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็น
ประชาธิปไตยและร่วมมือกัน

ดังนั้นการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ได้แก่การช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการ เพื่อ
เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบัน รวมทั้งการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบัน

2.3.1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและ
ชุมชนนั้น เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจว่าการใช้หลักสูตรใหม่นั้น ลูกหลานของเขาจะเกิดการ
เปลี่ยนแปลงอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนรู้ เจตคติ ค่านิยม และความสามารถในการแก้ปัญหา การ
ประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะต้องทำติดต่อกันไปและแต่ละครั้งไม่ควรนานเพราะจะทำให้เกิดความ
เบื่อหน่าย การใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องช่วยประชาสัมพันธ์หลักสูตร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และ
หนังสือพิมพ์ จะช่วยประชาสัมพันธ์ได้มาก

การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรจะทำให้เกิดความเข้าใจว่าการใช้หลักสูตรนั้นลูกหลาน
ของเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนรู้

2.3.1.9 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวถึงการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริม
การใช้หลักสูตรว่า หน่วยงานส่วนกลางควรหาทางสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานผู้ใช้หลักสูตร
ให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ การจัดตั้งศูนย์วิชาการอาจจะทำในลักษณะของ
ศูนย์ให้บริการแนะนำช่วยเหลือหรือจัดตั้งโรงเรียนตัวอย่างเพื่อพัฒนาให้เป็นแกนนำในการขยายผล
การพัฒนาและการใช้หลักสูตรไปสู่สถาบันอื่น รวมทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้สถาบันพัฒนาประ
สิทธิภาพในการใช้หลักสูตรในสถาบันของตน และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใน
การใช้หลักสูตรในระหว่างสถาบันต่าง ๆ อีกด้วย

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวถึงการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้
หลักสูตรว่าอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนกลางซึ่งเป็นผู้พัฒนาหลักสูตร หน่วยงานนี้ควรจะได้หา
ทางสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความ
มั่นใจ การจัดตั้งศูนย์วิชาการอาจจะทำในลักษณะของศูนย์ให้บริการแนะนำช่วยเหลือ หรือจัดตั้ง
สถาบันตัวอย่าง ที่จะเป็นสถาบันที่สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพใน
ลักษณะใด ลักษณะหนึ่งซึ่งพอจะเป็นแบบอย่างให้แก่สถาบันอื่น ๆ ได้ วิธีการเช่นนี้จะเป็นการ
กระตุ้นให้สถาบันผู้ใช้หลักสูตร ได้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลัก
สูตรในสถาบันของตน และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรใน
ระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ

จากทัศนะของนักการศึกษาทั้งสองท่าน พอสรุปได้ว่า การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรนั้นเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และยังเป็นการกระตุ้นให้สถาบันตนเองพัฒนาประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น

2.3.2 ในด้านการเรียนการสอน

2.3.2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง การตีความหมายและการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งผู้นำหลักสูตรไปใช้จะต้องนำเอาความมุ่งหมายของหลักสูตรไปตีความหมายให้ออกมาในรูปของเอกสารหลักสูตรที่เราเรียกว่า ประมวลการสอนและโครงการสอน ซึ่งจะช่วยขยายความของหลักสูตรให้กระจ่างมากขึ้น และเมื่ออาจารย์จะลงมือทำการสอนจริงจะต้องบันทึกการสอนอีกด้วย เพื่อให้เห็นแนวทางในการสอนออกมาเป็นรายชั่วโมง (สุมิตร คุณานุกร, 2523) ส่วน บุญมี เณรยอด (ม.ป.ป.) ให้ความหมายของการแปลงหลักสูตรว่าหมายถึง การจำแนกหลักสูตรเป็นรายละเอียดต่าง ๆ ก่อนจะนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรได้เข้าใจตรงกัน และไปในทิศทางเดียวกัน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่าในการนำหลักสูตรไปสู่การสอน หากมีการวางแผนการสอนล่วงหน้าอย่างดี โดยเฉพาะมีผลงานเป็นเอกสารประกอบหลักสูตรก็จะช่วยให้ครูสอนดีขึ้น และมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น เพราะการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าจะช่วยให้อาจารย์มีเวลาและโอกาสคิดถึงจุดประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงกับจุดประสงค์ รวมทั้งยังช่วยให้อาจารย์สอนสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เพราะอาจารย์สามารถทราบจากแผนการสอนว่าผู้เรียนได้เรียนอะไรไปแล้วบ้างและจะสอนอะไรต่อไป รวมทั้งปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสอนครั้งต่อไป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537) กล่าวว่า การวางแผนการสอน คือการเตรียมการสอนอย่างเป็นลยลักษณ์อักษร เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับอาจารย์ อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนได้เรียนอะไรไปแล้วบ้างและจะสอนอะไรต่อไป รวมทั้งปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสอนครั้งต่อไปที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงกับจุดประสงค์ รวมทั้งยังช่วยให้อาจารย์สอนสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เพราะอาจารย์สามารถทราบจากแผนการสอนว่าผู้เรียนได้เรียนอะไรไปแล้วบ้างและจะสอนอะไรต่อไป รวมทั้งปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสอนครั้งต่อไป

จากทัศนะของนักการศึกษาทั้ง 4 ท่านพอจะกล่าวสรุปได้ว่า การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนคือการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นหรือสภาพของสถาบัน แล้วออกมาในรูปของเอกสาร เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนใช้ได้สะดวกและทำการสอนผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร การวางแผนการสอนนี้ยังเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นลยลักษณ์

อักษรไว้ล่วงหน้าของผู้สอน โดยการศึกษาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ นำมาสร้างเป็นแผนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537) ให้ความหมายกิจกรรมการเรียนการสอนว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอน ว่าการสอนในครั้งนั้น ๆ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้จะต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอะไร ในบางครั้งการที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจะสามารถจัดกิจกรรมได้หลาย ๆ ชนิด แต่ละชนิดอาจจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนจนถึงการใช้งบประมาณ

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2526) กล่าวถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนนอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจและส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัยของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตย

ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นการปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตร เช่นกัน

2.3.2.2 การจัดสอนเสริม

อำไพ สุจริตกุล (2516,46) ได้ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ว่า การสอนเสริม คือ การสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียน เป็นการสอนที่จัดขึ้นสำหรับผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากอาจารย์

อัญชลี แจ่มเจริญ(2526,254) ได้กล่าวถึงการสอนเสริมว่าเป็นการสอนผู้เรียนที่เรียนอยู่ในระดับต่ำ หรือสูงกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนอ่อนได้ทันเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน ส่วนผู้เรียนที่ฉลาดก็จะได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่และก่อให้เกิดประโยชน์

จากความหมายของการสอนเสริมที่กล่าวมานั้น พอสรุปได้ว่า การสอนเสริม คือ การจัดการเรียนการสอนที่นอกเหนือไปจากการสอนตามแผนปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของผู้เรียนที่เรียนอ่อน และส่งเสริมให้ผู้เรียนที่เก่งมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจจัดสอนเสริมเป็นรายบุคคล หรือจัดเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ

2.3.2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2525) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของ หรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จะประกอบด้วย

1. กำหนดจุดประสงค์ในการวัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอนพร้อมทั้งให้คำนิยามของสิ่งที่ต้องการวัดภายในขอบข่ายของเป้าหมายการศึกษาในรูปพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2. เลือกแนวคิดและปรัชญาการวัดให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ และสิ่งที่มุ่งจะวัดตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ 1

3. เลือกหรือสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถามตามแนวคิดหรือปรัชญาการวัดใน ข้อ 2 เพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และประสิทธิภาพของการสอน

4. การวัดผลการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน ที่จะให้ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทุกด้านตามจุดประสงค์ของการสอน จำเป็นต้องใช้เทคนิคการวัดหลายวิธีประกอบกัน ไม่มีเทคนิคการวัดใดเพียงเทคนิคเดียวที่สามารถวัดความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของการเรียนรู้ได้ครบทุกด้าน เพราะเทคนิคการวัดหรือเครื่องมือแต่ละประเภทมีข้อจำกัดในพฤติกรรมของผู้เรียน

5. การวัดผลการเรียนการสอน เป็นการวัดทางอ้อม และสิ่งที่วัดได้เป็นเพียงตัวอย่างของพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ หรือเจตคติของผู้เรียนเท่านั้น เพื่อความถูกต้องของสิ่งที่ต้องการวัด ผู้สอนต้องเลือกใช้เทคนิคหรือเครื่องมือที่เหมาะสมหลายประเภท และวัดหลาย ๆ ครั้ง เพื่อจะได้คะแนนพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างถูกต้อง

6. ผู้สอนควรตระหนักถึงจุดเด่น จุดด้อยของเทคนิคหรือเครื่องมือแต่ละประเภท เพื่อจะได้เลือกใช้เครื่องมือหรือเทคนิคเหล่านั้นได้ถูกต้อง อันจะนำมาซึ่งความถูกต้อง และแม่นยำของข้อมูลที่วัดได้ พร้อมทั้งหาทางป้องกันและแก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้เทคนิค หรือเครื่องมือ หรือกระบวนการใช้เครื่องมือ หรือเครื่องมือแต่ละประเภท กล่าวคือ (1) ข้อผิดพลาดอันเนื่องมาจากการสุ่มตัวอย่าง (2) ข้อผิดพลาดจากเครื่องมือหรือกระบวนการใช้เครื่องมือ หรือแบบสอบถาม (3) ข้อผิดพลาดจากการแปลความหมายของคะแนน

จะเห็นว่า การวัดผลและการประเมินผล จะดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้เครื่องมือวัดผลที่ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

2.4 ปัญหาการใช้หลักสูตร

2.4.1 ปัญหาด้านอาจารย์

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสำหรับอาจารย์ผู้สอนคือ

1. อาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวหลักสูตรและขาดหลักสูตรกับเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งทำให้การสอนของอาจารย์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
2. อาจารย์ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ยังคงยึดวิธีการสอนแบบ ยึดครูเป็นศูนย์กลางในการสอน
3. อาจารย์ไม่มีเวลาศึกษาหลักสูตรก่อนสอน

2.4.2 ปัญหาด้านผู้บริหารสถาบัน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ในด้านผู้บริหารสถาบันนั้นมาจาก

1. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรน้อย ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีเท่าที่ควร
2. ผู้บริหารไม่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแก่อาจารย์ผู้สอน และหรือนิเทศน้อยไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง
3. ผู้บริหารไม่ได้ให้การสนับสนุนการใช้หลักสูตรของคณะอาจารย์ เช่น การจัดหาเอกสารหลักสูตร การจัดหาจัดทำวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของอาจารย์ การจัดอาจารย์เข้าสอนไม่เหมาะสม การไม่ได้สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในสถาบัน เป็นต้น

2.4.3 ปัญหาด้านผู้เรียน

วิชัย ดิสสระ(2535) กล่าวถึงระบบการเรียนการสอนที่ดี 5 ประการที่ทำให้การเรียนประสบผลสำเร็จ ได้แก่ จุดมุ่งหมายเฉพาะ หน่วยย่อยของการเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้ได้ตามความสามารถและความถนัด และข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งสามารถนำมาเป็นประเด็นปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านผู้เรียนได้ ดังนี้

1. ผู้เรียนไม่มีความเข้าใจ หรือรู้ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการเรียนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
2. ผู้เรียนไม่เห็นประโยชน์ของวิชาการศึกษาทั่วไป
3. การจัดวิชาบูรณาการไว้ในปีการศึกษาแรกนี้เหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่เพราะนักศึกษาเพิ่งเข้ามาศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งยากที่จะให้สามารถบูรณาการความรู้เข้าด้วยกันได้

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุจรรยา สุวรรณศิริ (2527) ทำวิจัยเรื่อง สภาพการใช้หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2524 ในวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ คือ ในด้านการจัดทำแผนการสอน การจัดทำเอกสารและคู่มือครู การเตรียมบุคลากร สื่อการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ รวมทั้งห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา พื้นฐานของนักศึกษาแตกต่างกัน

กันตยา เพิ่มผล (2529) ทำวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู พบว่าการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ นั้น วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมด้านสถานที่ อันได้แก่ห้องฝึกปฏิบัติการ อาจารย์ผู้สอนมีวุฒิทางการศึกษาไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สอน แต่ได้รับเชิญมาเป็นวิทยากรพิเศษให้นักศึกษาฟัง นักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมในการเรียน และมีความสนใจในการเรียนวิชานี้ ส่วนในเรื่องการปฏิบัติการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้มีการจัดทำแผนการสอนและใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย อาจารย์ผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และยังได้มีการนำนักศึกษาไปทัศนศึกษาด้านวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ มีการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนและแหล่งวิทยากรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ได้มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนอยู่เสมอ และได้มีการวัดและประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ยังพบปัญหาในด้านความพร้อมของห้องฝึกปฏิบัติงาน ปัญหาในการเตรียมบุคลากรทางการสอน ปัญหาในการจัดทำแนวการสอน และปัญหาในด้านเครื่องมือสำหรับฝึกงานของนักศึกษา

ขงยุทธ เกษสาคร (2529) ทำวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรธุรกิจการท่องเที่ยว ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการจัดทำแผนการสอนแนวการสอน เอกสารประกอบ หลักสูตรและคู่มือครู คือ ขาดเอกสารตำราเพื่อการศึกษาค้นคว้า และในด้านการเตรียมอาจารย์ผู้สอนเพื่อการใช้หลักสูตร ไม่มีโอกาสเตรียมตัวล่วงหน้าว่าจะได้สอนในวิชาใด เนื่องจากขาดแผนระยะยาวที่จะกำหนดตัวผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน คือ หลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการประเมินผล และเอกสารประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ด้านการใช้แหล่งวิทยากร คือ งบประมาณที่จะนำมาช่วยส่งเสริมการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในแหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระมีไม่เพียงพอ ปัญหาการใช้หลักสูตรธุรกิจการท่องเที่ยวของอาจารย์ผู้สอน คือ ไม่มีเวลาเตรียมการสอนได้

เต็มที่เท่าที่ควร ด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ด้านเทคนิค และวิธีสอนรวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียน คือ ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการสอนแผนใหม่และระเบียบวิธีวัดและประเมินผล

นางเยาว์ ฤทธิเรืองเดช (2532) ทำวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู พบว่าวิทยาลัยครูส่วนใหญ่กำหนดนโยบายการใช้หลักสูตรโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำแผนการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน สำนวความพร้อมของบุคลากรก่อนการใช้หลักสูตร มีการเชิญวิทยากรมาสอน พิจารณาอาจารย์เข้าสอนโดยใช้วุฒิทางการศึกษา จัดแผนการเรียนการสอนและตารางสอนตามความพร้อมของบุคลากร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ สภาพวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือทันสมัยแต่มีไม่เพียงพอ เลือกลงวิทยาลัยครูและสถานประกอบการสำหรับส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงาน โดยให้มีลักษณะงานตรงกับวิชาที่สอน อาจารย์ผู้สอนเตรียมการสอนทุกครั้ง มีการชี้แจงแผนการเรียน แผนปฏิบัติงาน จุดมุ่งหมายในการเรียนแต่ละวิชาและการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้นักศึกษาทราบ มีกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน วิธีสอนที่ใช้มากที่สุด คือ การบรรยาย มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า วิธีวัดผลที่ใช้มากที่สุด คือ แบบทดสอบ ส่วนปัญหาในการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ การขาดเอกสารตำรา สำหรับค้นคว้า และเอกสารประกอบหลักสูตรและการสอนมีไม่เพียงพอ จำนวนบุคลากรที่มีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชาและอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้มีไม่เพียงพอ ห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์ แหล่งวิทยากรสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระมีจำนวนไม่เพียงพอในท้องถิ่น ช่วงเวลาฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาน้อยเกินไป ยังไม่มีการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างสม่ำเสมอ

ลัดดาศรี อุสมสารเสวี (2535) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครู สาขา วิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในสหวิทยาลัยอีสาน – เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน – ใต้ พบว่าโครงสร้างหลักสูตรมีลักษณะเฉพาะ คือ มีการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎี มีการสำรวความพร้อมของอาจารย์ผู้สอนก่อนรับนักศึกษา ผู้บริหารทั้งสองสหวิทยาลัยสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเข้ารับการอบรมสัมมนาตามสาขาวิชาที่สอน สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ เอกสารประกอบการสอน จัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการ ด้านหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาส่วนใหญ่ถนัดและสนใจในการเรียนการสอนกลุ่มวิชา ปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากที่สุด อาจารย์ผู้สอนใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะประกอบคำบรรยายมากที่สุด การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน อาจารย์ในสหวิทยาลัยอีสาน –

เหนือ มีการเน้นที่ความรู้ ความเข้าใจ ส่วนในสหวิทยาลัยอีสาน – ได้ เน้นวิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนในการทำงาน ส่วนปัญหาในการใช้หลักสูตร ได้แก่ปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตร จุดประสงค์ และเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่ชัดเจน เนื้อหาบางรายวิชาซ้ำซ้อนกัน ขาดวิทยากรและบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน วิธีการที่วิทยาลัยจัดเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียนให้นักศึกษาไม่เหมาะสม อาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมาก ทั้งในสหวิทยาลัยอีสาน –เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน –ใต้ ขาดเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาชีพครู อาจารย์ผู้สอนขาดความชำนาญในการวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยขาดการติดตามผลการประเมิน และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกความสามารถของผู้เรียนได้ไม่ชัด

อัจฉรา นิยมภา (2538) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษตามโครงการทดลองสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการโดยมีการกำหนดนโยบาย และการวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มีการเตรียมบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ห้องเรียนปกติในการสอนภาษาอังกฤษ และมีห้องปฏิบัติการทางภาษา ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีสอนแบบที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งประกอบด้วยวิธีสอนแบบฟัง – พูด การฝึกกลีลามือโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่โรงเรียนจัดทำขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอนยังได้จัดทำวัสดุหลักสูตรเพิ่มเติม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดสอนซ่อมเสริม ประเมินผลโดยการตรวจผลงานนักเรียน มีการนิเทศติดตามผลโดยการสอบถามและสังเกตการสอนในชั้นเรียน ปัญหาการดำเนินงานพบว่ามีปัญหาในด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนเนื่องจากนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ไม่ชัดเจน มีปัญหาในการเตรียมบุคลากรเนื่องจากครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการสอนซ่อมเสริม พบว่า ครูผู้สอนมีงานรับผิดชอบหลายด้านและพื้นฐานความรู้ของนักเรียนต่างกันมาก รวมทั้งมีเวลาจำกัด สำหรับปัญหาการจัดทำและใช้วัสดุหลักสูตร พบว่าขาดเอกสารที่ใช้ประกอบในการจัดทำ

นันทนา ประกอบนนท์ (2540) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏ พบว่า ด้านการจัดทำเอกสารและคู่มือการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่จัดทำเอกสารประกอบการสอนโดยจัดทำด้วยตนเอง ด้านการเตรียมบุคลากรส่วนใหญ่จัดทำคู่มือให้

นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเอง ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ส่วนใหญ่จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรส่วนใหญ่พบว่า เนื้อหาวิชามีความซ้ำซ้อนกัน การเตรียมการสอนส่วนใหญ่เตรียมการสอนทุกครั้งที่กำหนดสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ให้นักศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนส่วนใหญ่ให้นักศึกษาผลิตสื่อการสอนจากวัสดุในท้องถิ่น การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนส่วนใหญ่ประเมินด้านความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ใช้วิธีสอบถามอาจารย์ผู้สอน

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรในวิทยาลัยครู จนปรับเปลี่ยนมาเป็นสถาบันราชภัฏ ในหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ซึ่งก็ยังคงพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคหลายๆ ด้านที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ที่กำลังจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างมาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏในปีพุทธศักราช 2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตร สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชา การศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขปดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชา การศึกษาทั่วไป ที่สอนในปีการศึกษา 2543 โดยมีผู้บริหารจำนวน 150 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชา ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 216 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 366 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่เริ่มเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 ในสาขาศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์จำนวน 6 แห่ง โดยมี นักศึกษา จำนวน 14,357 คน (แยกเป็นนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 12,957 คน และนักศึกษาที่พ้นสภาพ 1,400 คน) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของผู้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตาราง กำหนดขนาดตัวอย่างสำเร็จรูปของ ศิริชัย กาญจนวาสิและคณะ (2535) ที่มีความเชื่อมั่น 95 % ได้ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 390 คน และ เทียบสัดส่วนร้อยละไปยังจำนวนนักศึกษาในแต่ละ สถาบัน โดยกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบันใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 352 คน และได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่พ้นสภาพจำนวน 38 คน รวมทั้งสิ้น 390 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 756 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ทั้งหมด

3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ

เป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN- ENDED)

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED)

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN- ENDED)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ และเอกสาร งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อกำหนดกรอบโครงสร้างของเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความตรงของเนื้อหา รวมทั้งความถูกต้องของภาษาที่ใช้
4. นำเครื่องมือมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. จัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป และนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย ทั้ง 6 แห่ง
2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป และนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย ทั้ง 6 แห่ง
3. ผู้วิจัย แจกแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ทั้ง 6 แห่ง โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 756 ฉบับ และได้รับคืน ปรากฏผลดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหาร	150	137	91.33
อาจารย์ผู้สอน	216	193	89.35
นักศึกษา	390	390	100
รวม	756	720	95.23

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 756 ฉบับ ได้รับคืน 720 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.23 จำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร จำนวน 150 ฉบับ ได้รับกลับคืน 137 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.33 แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน จำนวน 216 ฉบับ ได้รับกลับคืน 193 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.35 และแบบสอบถามของนักศึกษา จำนวน 390 ฉบับ ได้รับกลับคืน 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตร ส่วนที่เป็นแบบปลายเปิดและแบบสำรวจรายการ วิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (FREQUENCY DISTRIBUTION AND PERCENT) แล้วเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

(ประคอง วรรณสุต, 2525)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 แห่ง และนำเสนอโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป และนักศึกษาศาสนาสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยครอบคลุมลักษณะการใช้หลักสูตรตามกรอบแนวคิดในการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. งานด้านการบริหารหลักสูตร

1.1 การเตรียมบุคลากร

1.2 การจัดอาจารย์เข้าสอน

1.3 การจัดตารางสอน

1.4 การจัดแผนการเรียน

1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

1.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

1.8 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. งานด้านการเรียนการสอน

- 2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
- 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 การจัดสอนเสริม
- 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป และนักศึกษาสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยครอบคลุมลักษณะการใช้หลักสูตรตามกรอบแนวคิดในการวิจัยในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับในตอนี่ 2 ดังนี้

1. งานด้านการบริหารหลักสูตร

- 1.1 การเตรียมบุคลากร
- 1.2 การจัดอาจารย์เข้าสอน
- 1.3 การจัดตารางสอน
- 1.4 การจัดแผนการเรียน
- 1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 1.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
- 1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 1.9 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. งานด้านการเรียนการสอน

- 2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
- 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 การจัดสอนเสริม
- 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหาร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน เพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา 2543

สถานภาพของผู้บริหาร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
- ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ	6	4.38
- ประธานกรรมการผู้ประสานงานรายวิชาการศึกษาทั่วไป	63	45.99
- ประธานโปรแกรมวิชา	68	49.64
2. เพศ		
- ชาย	61	44.53
- หญิง	76	55.47
3. อายุ		
- น้อยกว่า 31 ปี	5	3.65
- 31 – 35 ปี	7	5.11
- 36 – 40 ปี	9	6.57
- 41 – 45 ปี	43	31.39
- 46 – 50 ปี	26	18.98
- มากกว่า 50 ปี	47	34.31
4. วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
- ปริญญาตรี	33	24.09
- ปริญญาโท	96	70.07
- ปริญญาเอก	8	5.84
5. อายุราชการ		
- 1 – 5 ปี	2	1.46

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหาร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
- 6 - 10 ปี	4	2.92
- 11 - 15 ปี	9	6.57
- 16 - 20 ปี	35	25.55
- มากกว่า 20 ปี	87	63.50
6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร		
- 1 - 5 ปี	91	66.42
- 6 - 10 ปี	38	27.74
- 11 - 15 ปี	3	2.19
- มากกว่า 15 ปี	5	3.65
7. การเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรหมวด วิชาการศึกษาทั่วไป ในปีการศึกษา 2543		
- ไม่เคย	85	62.04
- เคย	52	37.96
จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร (N=52)		
- 1 - 2 ครั้ง	43	82.69
- 3 - 4 ครั้ง	9	17.31

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่แล้ว พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นประธานโปรแกรมวิชา คิดเป็นร้อยละ 49.64

เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.47 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.53 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.31 รองลงมา คือ มีอายุ 41 – 45 ปี และ 46 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.39 และ 18.98 ตามลำดับ

ในด้านวุฒิสูงสุดทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 70.07 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 24.09 และ 5.84 ตามลำดับ

ในด้านอายุราชการของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ในช่วงมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.50 รองลงมา คือ 16 – 20 ปี และ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.55 และ 6.57 ตามลำดับ

ส่วนประสบการณ์ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารระหว่าง 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.42 รองลงมา คือ 6 – 10 ปี และมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.74 และ 3.65 ตามลำดับ

สำหรับการเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา 2543 ของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 62.04 และเคยเข้ารับการอบรมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 37.96 สำหรับผู้บริหารที่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนา ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนาระหว่าง 1 – 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.69 รองลงมาคือระหว่าง 3 – 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.31

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ผู้สอน จำนวนคาบที่สอนวิชาการศึกษาทั่วไปต่อสัปดาห์ และหน้าที่ที่ปฏิบัติในสถาบันนอกเหนือจากเป็นอาจารย์สอนวิชาการศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา 2543

สถานภาพของอาจารย์ผู้สอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	78	40.41
- หญิง	115	59.59
2. อายุ		
- 21 – 30 ปี	37	19.17
- 31 – 40 ปี	83	43.01
- 41 – 50 ปี	41	21.24
- ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	32	16.58
3. วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
- ปริญญาตรี	45	23.32
- ปริญญาโท	142	73.58
- ปริญญาเอก	6	3.11
4. ตำแหน่งทางวิชาการ		
- อาจารย์	152	78.76
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์	28	14.51
- รองศาสตราจารย์	13	6.74
5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน		
- 1 – 5 ปี	54	27.98
- 6 – 10 ปี	56	29.02
- 11 – 15 ปี	18	9.33
- 16 ปีขึ้นไป	65	33.68

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพของอาจารย์ผู้สอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
6. จำนวนคาบที่สอนวิชาการศึกษาทั่วไปต่อสัปดาห์		
- 6 – 10 คาบ	143	74.09
- 11 – 15 คาบ	48	24.87
- 16 – 20 คาบ	2	1.04
7. หน้าที่ที่ปฏิบัตินอกเหนือจากเป็นอาจารย์สอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- อาจารย์สอนวิชาเอกเฉพาะสาขา	175	90.67
- อาจารย์ที่ปรึกษาโปรแกรม	79	40.93
- อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม	53	27.46

จากตารางที่ 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.59 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.41 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.01 รองลงมา คือ มีอายุ 41 – 50 ปี และ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.24 และ 19.17 ตามลำดับ

ในด้านวุฒิสูงสุดทางการศึกษา พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 73.58 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 23.32 และ 3.11 ตามลำดับ และตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 78.76 รองลงมา คือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 14.51 และ 6.74 ตามลำดับ

ในด้านระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 16 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 33.68 รองลงมา คือ 6 – 10 ปี และ 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.02 และ 27.98 ตามลำดับ

ส่วนจำนวนคาบที่สอนวิชาการศึกษาทั่วไปต่อสัปดาห์ พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีจำนวนคาบอยู่ระหว่าง 6 – 10 คาบ คิดเป็นร้อยละ 74.09 รองลงมา คือ 11 – 15 คาบ และระหว่าง 16 – 20 คาบ คิดเป็นร้อยละ 24.87 และ 1.04 ตามลำดับ

ส่วนหน้าที่ที่อาจารย์ผู้สอนปฏิบัตินอกเหนือจากการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนเป็นอาจารย์สอนวิชาเอกเฉพาะสาขา คิดเป็นร้อยละ 90.67 รองลงมา คือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโปรแกรม และอาจารย์วิทยากรพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 40.93 และ 27.46 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป จำแนกตาม เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อจบชั้น ม.6 และคะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	138	35.38
- หญิง	252	64.62
2. อายุ		
- 19 ปี	96	24.62
- 20 ปี	160	41.03
- 21 ปี	82	21.03
- มากกว่า 21 ปี	52	13.33
3. คะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อจบชั้น ม.6		
- 3.50 ขึ้นไป	10	2.56
- 3.00 – 3.49	45	11.54
- 2.50 – 2.99	161	41.28
- 2.00 – 2.49	133	34.10
- ต่ำกว่า 2.00	41	10.51
4. คะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน		
- 3.50 ขึ้นไป	13	3.33
- 3.00 – 3.49	60	15.38
- 2.50 – 2.99	173	44.36
- 2.00 – 2.49	99	25.38
- ต่ำกว่า 2.00	45	11.54

จากตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่า นักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.62 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35.38 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.03 รองลงมา คือ มีอายุ 19 ปี และ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.62 และ 21.03 ตามลำดับ

ในด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อจบชั้น ม. 6 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาในชั้น ม.6 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 41.28 รองลงมา คือ 2.00 – 2.49 และ 3.00 – 3.49 คิดเป็นร้อยละ 34.10 และ 11.54 ตามลำดับ

ในด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 44.36 รองลงมา คือ 2.00 – 2.49 และ 3.00 – 3.49 คิดเป็นร้อยละ 25.38 และ 15.38 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

2.1 งานบริหารหลักสูตร

ตารางที่ 7 สภาพการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร		
1. การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร		
- ไม่มีการเตรียม	14	10.22
- มีการเตรียม	123	89.78
ลักษณะการเตรียม คือ (N=123)		
- ประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงแก่อาจารย์ผู้สอน	117	95.12
- ส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยจัดบริการเอกสาร ,คู่มือหลักสูตร และวัสดุอุปกรณ์	104	84.55
- ประชุมทำความเข้าใจแก่อาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมของการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไป	97	78.86
- สํารวจและประเมินความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน	45	36.59
- จัดส่งอาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน	86	69.92
- เชิญวิทยากรให้ความรู้แก่อาจารย์ผู้สอน	72	58.54
- ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนลาศึกษาต่อ	31	25.20

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน		
2. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดอาจารย์เข้าสอน		
- กำหนด	137	100.00
หลักเกณฑ์ในการจัดอาจารย์เข้าสอน (N=137)		
- จัดตรงตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ ของอาจารย์	129	94.16
- จัดตามวุฒิและวิชาเอก	127	92.70
- จัดตามความสมัครใจและความสนใจของอาจารย์	63	45.99
- จัดโดยคำนึงถึงภาระงานสอนที่สถาบันมอบหมาย	74	54.01
- จัดโดยเฉลี่ยปริมาณคาบเวลาสอนของอาจารย์ให้ใกล้เคียงกัน	53	38.69
3. การมีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอน		
- ไม่มีส่วนร่วม	11	8.03
- มีส่วนร่วม	126	91.97
ลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอน (N=126)		
- ร่วมพิจารณาคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในเรื่องคุณวุฒิ	110	87.30
- พิจารณาความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน	105	83.33
- พิจารณาประสบการณ์สอนของอาจารย์ผู้สอน	67	53.17
- พิจารณาความสมัครใจของอาจารย์ผู้สอน	52	41.27
ด้านการจัดตารางสอน		
4. ความเหมาะสมด้านต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงถึงในการจัดตารางสอน		
- ลักษณะการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน	129	94.16
- จำนวนบุคลากรที่มี	103	75.18
- สัมพันธ์กับความต้องการและเวลาว่างของอาจารย์ผู้สอน	48	35.04
- จัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันในสัปดาห์ให้เฉลี่ยวิชาไม่มากนัก น้อยเกินไป	97	70.80

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
- สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา	56	40.88
5. ลักษณะการจัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- จัดตารางสอนไว้ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่ายเฉลี่ยให้ชั่วโมงเรียนพอ ๆ กัน	129	94.16
- จัดตารางสอนในแต่ละภาคเรียนไม่ซ้ำกัน	46	33.58
ด้านการจัดแผนการเรียน		
6. แบบการจัดแผนการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 2 ภาคการศึกษาแรก	22	16.06
- จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 4 ภาคการศึกษาแรก	88	64.23
- จัดให้มีทั้งวิชาการศึกษาทั่วไปและวิชาในหมวดอื่น	73	53.28
- กระจายไปในแต่ละภาคเรียน		
- จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 3 ภาคการศึกษา	27	19.71
7. จุดประสงค์การจัดแผนการเรียน		
- เป็นพื้นฐานทั่วไปกว้าง ๆ เหมือนกันหมดโดยไม่ต้องลงวิชาเอก	9	6.57
- คัดกรองนักศึกษาในระบบให้มีพื้นฐานที่ดีและเพื่อเป็นการปรับตัวนักศึกษา	56	40.88
- ให้ลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปได้ทั่วถึงเพราะมีจำนวนนักศึกษามาก	130	94.89
- สะดวกในการจัดตารางสอนและจัดอาจารย์เข้าสอน	94	68.61
- สอนนโยบายจากส่วนกลางของสภาสถาบันราชภัฏ	3	2.19

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร		
8. การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปใช้ และผลิตสื่อการเรียนการสอน		
- จัดงบประมาณสำหรับจัดทำเอกสารหลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอน	114	83.21
- จัดประชุมอบรมชี้แจงให้อาจารย์เห็นความสำคัญ	101	73.72
- สนับสนุนให้มีวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ	111	81.02
- ให้อาจารย์ผลิตวัสดุหลักสูตร	73	53.28
- สนับสนุนจัดศูนย์วิชาการให้พิมพ์เอกสารหลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอน	46	33.58
- จัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา ซ่อมแซมให้บริการสื่อการเรียน การสอน	59	43.07
- เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และสาธิตการใช้สื่อ	57	41.61
- จัดให้อาจารย์ได้เยี่ยมชมและศึกษาดูงานสถาบันนาร่อง	32	23.36
- จัดให้มีการประกวดสื่อการเรียนการสอนทุกปี	23	16.79
- ติดตามผลการใช้วัสดุหลักสูตรการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ	44	32.12
- การใช้เทคโนโลยีและการใช้แหล่งค้นคว้า IT	125	91.24
- จัดให้มีหน่วยงานผลิตสื่อการเรียนการสอน	22	16.06
9. การให้บริการเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน		
- จัดหาเอกสารหลักสูตรให้อาจารย์ผู้สอน	89	64.96
- จัดหาตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ให้อาจารย์ผู้สอน	108	78.83
- มีศูนย์และห้องบริการสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะ	84	61.31
- จัดทำทะเบียนและบัญชีสื่อเพื่อความสะดวกในการสืบค้น	20	14.60
- จัดทำคู่มือ เอกสาร แนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน	18	13.14
- จัดให้มีการแนะนำสื่อและสาธิตการใช้สื่อ	63	45.99

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร		
10. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตร		
- จัดอาคารสถานที่ มีห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ศึกษา ค้นคว้าโดยเฉพาะ	132	96.35
- จัดห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียนเสริม (E-LEARNING)	123	89.78
- จัดบริการห้องเรียนห้องสอนวิชาเฉพาะแก่วิชาการศึกษาทั่วไป	54	39.42
- จัดบริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผล วิชาการศึกษาทั่วไป	71	51.82
ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร		
11. การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร		
- ไม่ได้ดำเนินการ	25	18.25
- ดำเนินการ	112	81.75
การดำเนินการนิเทศติดตามผล (N=112)		
- จัดประชุมเพื่อหาแนวทางการดำเนินการนิเทศติดตามผล	57	50.89
- จัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศติดตามผล	39	34.82
- แต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่นิเทศติดตามผล	50	44.64
- จัดประชุมอบรมและสัมมนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน	101	90.18
- เผยแพร่และแจ้งข่าวสารทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	99	88.39
- การให้คำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ อาจารย์ผู้สอน	98	87.50
- สังเกตการสอนอาจารย์ผู้สอน	63	56.25
- การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในขณะที่เรียน	70	62.50
- การให้อาจารย์ไปศึกษาเพิ่มเติมหรือดูงานเกี่ยวกับวิชา การศึกษาทั่วไป	68	60.71

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
การดำเนินการนิเทศติดตามผล (N=112)		
- การปฐมนิเทศอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างต่อเนื่อง	51	45.53
- การให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศแจ้งกลับไปยังอาจารย์ผู้สอน เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอน	53	47.32
- นำข้อมูลจากการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์	59	52.68
ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
12. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ได้ทำ	33	24.09
- ทำ	104	75.91
ลักษณะการดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตร (N=104)		
- จัดประชุมและอบรมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษา	80	76.92
- ทำแผ่นป้ายนิเทศติดตามอาคารในสถาบัน	43	41.35
- จัดปฐมนิเทศประชุมผู้ปกครอง นักศึกษา	40	38.46
- ตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปภายในสถาบัน โดยเฉพาะ	27	25.96
- จัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web site ของสถาบันอย่างต่อเนื่อง	99	95.19
- จัดประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุและโทรทัศน์วงจรปิด	22	21.15

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
13. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตร		
วิชาการศึกษาทั่วไป		
- จัดตั้ง	49	35.77
- ไม่ได้จัดตั้ง	88	64.23
ศูนย์วิชาการที่จัดตั้งมีสภาพ ดังนี้ คือ (N=49)		
- เป็นหน่วยงานเฉพาะเพื่อบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป	48	97.96
- จัดการเรียนการสอนเสริมโดยใช้ E-learning	49	100.00
- ประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	47	95.92
- มีสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบันเป็นฝ่ายสนับสนุน	38	77.55
- จัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่	49	100.00
การจัดสิ่งทดแทนเมื่อไม่ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการ (N=88)		
- มีสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบันเป็นผู้ดูแลจัดการบริหาร	86	97.73
- แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป	87	98.86
- มีการประสานงานไปยังคณะ โปรแกรมวิชาที่รับผิดชอบรายวิชาการศึกษาทั่วไป	83	94.32

จากตารางที่ 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร ปรากฏผล ดังนี้

ด้านการเตรียมบุคลากร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีการเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 89.78 และไม่มีการเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 10.22 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่ประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงแก่อาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 95.12 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยจัดบริการเอกสารคู่มือหลักสูตรและวัสดุอุปกรณ์ให้อาจารย์ได้ศึกษา และประชุมทำความเข้าใจแก่อาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมของการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 84.55 และ 78.86 ตามลำดับ

ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่าผู้บริหารทั้งหมดได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดอาจารย์เข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จัดอาจารย์เข้าสอนตรงตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ของอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 94.16 รองลงมาคือ จัดอาจารย์เข้าสอนตามวุฒิและวิชาเอก และจัดโดยคำนึงถึงภาระงานสอนที่สถาบันมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 92.70 และ 54.01 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอนพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัด คิดเป็นร้อยละ 91.97 และไม่มีส่วนร่วมในการจัด คิดเป็นร้อยละ 8.03 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอนโดยร่วมพิจารณาคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในเรื่องคุณวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 87.30 รองลงมาคือจัดอาจารย์เข้าสอนโดยพิจารณาความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และพิจารณาประสบการณ์สอนของอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 53.17 ตามลำดับ

ด้านการจัดตารางสอน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่คำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องลักษณะการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน คิดเป็นร้อยละ 94.16 รองลงมาคือ คำนึงถึงจำนวนบุคลากรที่มี และคำนึงถึงการจัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันในสัปดาห์ให้เฉลี่ยวิชาไม่มากนักน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 75.18 และ 70.80 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังจัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปไว้ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่ายเฉลี่ยให้ชั่วโมงเรียนพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 94.16 รองลงมา คือจัดตารางสอนในแต่ละภาคเรียนไม่ซ้ำกัน คิดเป็นร้อยละ 33.58

ด้านการจัดแผนการเรียน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชาให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 4 ภาคการศึกษาแรก คิดเป็นร้อยละ 64.23 รองลงมาจัดแผนการเรียนให้มีความยืดหยุ่นวิชาการศึกษาทั่วไปและวิชาในหมวดอื่นคละกันไปในแต่ละภาคเรียน และจัดวิชา

การศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 3 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.28 และ 19.71 ตามลำดับ และผู้บริหารส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ในการจัดแผนการเรียนเพื่อให้ นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปได้ทั่วถึง เพราะมีจำนวนนักศึกษามาก คิดเป็นร้อยละ 94.89 รองลงมาคือ เพื่อความสะดวกในการจัดตารางสอนและจัดอาจารย์เข้าสอน และเพื่อคัดกรองนักศึกษาในระบบให้มีพื้นฐานที่ดีและเพื่อปรับตัวนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 68.61 และ 40.88 ตามลำดับ

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้อาจารย์ใช้ และผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยมีการใช้เทคโนโลยีและการใช้แหล่งค้นคว้า IT คิดเป็นร้อยละ 91.24 รองลงมาผู้บริหารยังจัดงบประมาณสำหรับจัดทำเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และยังสนับสนุนให้มีวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 83.21 และ 81.02 ตามลำดับ ส่วนในด้านการให้บริการเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดหาตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องให้อาจารย์ผู้สอนศึกษาค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 78.83 รองลงมาได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้อาจารย์ผู้สอน และจัดบริการศูนย์และห้องบริการสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 64.96 และ 61.31 ตามลำดับ

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัด อาคารสถานที่ มีห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 96.35 รองลงมาจัดห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียนเสริมให้กับนักศึกษา และจัดบริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการ วัดและประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไปแก่อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 89.78 และ 51.82 ตามลำดับ

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีการดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 81.75 และไม่ได้ดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 18.25 ในการดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรนั้นผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้การจัดประชุม อบรม และสัมมนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 90.18 รองลงมาใช้การเผยแพร่และแจ้งข่าวสารทางวิชาการให้อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ และให้คำปรึกษา พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 88.39 และ 87.50 ตามลำดับ

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดทำกรประชาสัมพันธ์ หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 75.91 และไม่ได้จัดทำกรประชาสัมพันธ์หลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 24.09 ส่วนลักษณะการดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web Siteของสถาบันอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ

95.19 รองลงมาคือ จัดประชุมและอบรมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษา และทำแผนปีายนิเทศติดตามอาคารในสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 76.92 และ 41.345 ตามลำดับ

ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 64.23 และมีการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 35.77 ส่วนสถานภาพของศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปที่จัดตั้งพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนเสริมโดยใช้ E-learning และจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมายังเป็นหน่วยงานเฉพาะเพื่อบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป และทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 97.96 และ 95.92 ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารที่ไม่ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่จัดสิ่งทดแทนโดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 98.86 รองลงมามีสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบันเป็นผู้ดูแลจัดการบริหาร และมีการประสานงานไปยังคณะ โปรแกรมวิชาที่รับผิดชอบรายวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 97.73 และ 94.32 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 สภาพการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร		
1. การจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- จัดทำ	127	65.80
- ไม่ได้จัดทำ	66	34.20
ประเภทเอกสารหลักสูตรที่ได้จัดทำ (N=127)		
- กำหนดการสอน	78	61.42
- แผนการสอน	110	86.61
- คู่มือประจำรายวิชาที่สอน	64	50.39
- หนังสือเรียน	103	81.10
- เอกสารประมวลวิชาการสอนและแนะนำการวัด การประเมินผล	117	92.13
2. การจัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- จัดทำ	176	91.19
- ไม่ได้จัดทำ	17	8.81
วิธีจัดทำสื่อการเรียนการสอน (N=176)		
- จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร	153	86.93
- จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร	168	95.45
- จัดทำสื่อการสอนร่วมกับนักศึกษา	25	14.20
- จัดทำสื่อการสอนตามที่ได้รับกรอบและคุณภาพในการผลิต	78	44.32

ตารางที่ 8 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร		
3. การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้บริหารได้จัดไว้บริการแก่ผู้ใช้หลักสูตร		
- ใช้ห้องเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษา ทั่วไปโดยเฉพาะ	189	97.93
- ใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ค้นคว้าโดยเฉพาะ	97	50.26
- ใช้บริการเครื่องมือในการวัดและประเมินผลวิชาการ การศึกษาทั่วไป	84	43.52
- ใช้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาจากสำนักวิทยบริการ เช่น คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม	173	89.64
ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร		
4. วิธีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ที่ได้รับจากผู้บริหาร		
- การให้คำปรึกษา	156	80.83
- การประชุมเชิงปฏิบัติการ	97	50.26
- การสังเกตการสอน	78	40.41
- การให้ศึกษาเอกสาร	77	39.90
- การศึกษานอกสถานที่	19	9.84
- การอบรม/สัมมนา	115	59.59
- การสนทนาทางวิชาการ	80	41.45
- การให้ข้อมูลย้อนกลับ	46	23.83
- การใช้เครื่องมือประกอบการนิเทศ	16	8.29
- การเยี่ยมชมชั้นเรียน	10	5.18
- การปฐมนิเทศอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปใหม่ อย่างต่อเนื่อง	12	6.22

ตารางที่ 8 (ต่อ)

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
5. การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่มีส่วนร่วม	50	25.91
- มีส่วนร่วม	143	74.09
ลักษณะการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร (N=143)		
- ปฐมนิเทศและประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักศึกษาในวิชา การศึกษาทั่วไปที่สอน	81	56.64
- ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและช่วยประชาสัมพันธ์หลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาในความดูแล	53	37.06
- ช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์ของวิชาการ ศึกษาทั่วไปเพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมพร้อมในการเรียน	138	96.50
- ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลง ไปในการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไป	126	88.11

จากตารางที่ 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 65.80 และไม่ได้จัดทำ คิดเป็นร้อยละ 34.20 และเอกสารหลักสูตรที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำคือ เอกสารประมวลวิชาการสอนและแนะนำการวัดการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 92.13 รองลงมาคือแผนการสอน และหนังสือเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.61 และ 81.10 ตามลำดับ และยังพบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 91.19 และไม่ได้จัดทำ คิดเป็นร้อยละ 8.81 และวิธีจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำคือ จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาใน

หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 95.45 รองลงมาโดยจัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร และจัดทำสื่อการสอนตามที่ได้รับกรอบและดูงานในการผลิต คิดเป็นร้อยละ 86.93 และ 44.32 ตามลำดับ

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ห้องเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 97.93 รองลงมาใช้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาจากสำนักวิทยบริการ เช่น คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม และใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ค้นคว้าโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 89.64 และ 50.26 ตามลำดับ

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้ประโยชน์จากการนิเทศติดตามผลของผู้บริหารโดยการให้คำปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.83 รองลงมาคือการอบรม/สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 59.59 และ 50.26 ตามลำดับ

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 74.09 และไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 25.91 โดยอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์ของวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมพร้อมในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.50 รองลงมาโดยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงไปในการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไป และปฐมนิเทศและประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แก่นักศึกษาในวิชาการศึกษาทั่วไปที่สอน คิดเป็นร้อยละ 88.11 และ 56.64 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 งานการเรียนการสอน

ตารางที่ 9 สภาพการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน

งานการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน		
1. วิธีการวางแผนการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอน		
- ศึกษาหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจในหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและรายละเอียดของหลักสูตร	119	61.66
- วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดทำแผน การสอน	123	63.73
- จัดทำแผนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป	146	75.65
- พัฒนาแผนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป	98	50.78
- มีการเตรียมการสอน ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหา	179	92.75
- วางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนและการวัดประเมิน ผลการเรียน	176	91.19
- ทำความเข้าใจเทคนิคและวิธีสอน	163	84.46
- จัดการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	187	96.89
2. การสนับสนุนในการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน		
- ไม่ได้รับ	4	2.07
- ได้รับ	189	97.93
การสนับสนุนที่ได้รับจากการจัดทำแผนการสอนและ เอกสารประกอบการสอน (N=189)		
- ได้รับการอบรมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีจัดทำ แผนการสอน	164	86.77
- ได้รับบริการด้านเอกสาร ตำรา สำหรับค้นคว้า	175	92.59
- ได้รับงบประมาณและบริการในด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำ	157	83.07
- ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารในการจัดทำ	155	82.01

ตารางที่ 9 (ต่อ)

งานการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
การสนับสนุนที่ได้รับจากการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน (N=189)		
- ได้รับความสะดวกในการจัดพิมพ์และเผยแพร่	147	77.78
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
3. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- เตรียมนักศึกษาก่อนเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	97	50.26
- บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเสมอ	188	97.41
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด	175	90.67
- การแนะแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากวิชาการศึกษาทั่วไปไปใช้ในชีวิตประจำวันให้นักศึกษา	179	92.75
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	183	94.82
4. เกณฑ์ในการเลือกใช้เทคนิควิธีสอน		
- เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา สถานที่และจำนวนนักศึกษา	190	98.45
- เลือกวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหา	163	84.46
- ใช้เทคนิคและวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความสนใจของวัยของนักศึกษา	187	96.89
- จัดกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน	183	94.82
- เลือกเทคนิคที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป	152	78.76

ตารางที่ 9 (ต่อ)

งานการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
- ไม่จัด	15	7.77
- จัด	178	92.23
แนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร(N=178)		
- สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจและความต้องการ ของนักศึกษา	152	85.39
- สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน	165	92.70
6. การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนในวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ใช้สื่อเท่าที่หน่วยงานจัดไว้ให้บริการ	124	64.25
- ใช้ในบางเรื่องซึ่งคิดว่านักศึกษาอยากที่จะเข้าใจ	154	79.79
- ใช้เป็นประจำทุกบทเรียน	166	86.01
ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม		
7. การดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม		
- ไม่ได้จัด	160	82.90
- จัด	33	17.10
ลักษณะการสอนซ่อมเสริม (N=33)		
- วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อนำมาวางแผนการสอนซ่อมเสริม	27	81.82
- ชี้แจงให้นักศึกษาที่เรียนทราบความก้าวหน้าและ ข้อบกพร่องจากการสอนซ่อมเสริม	27	81.82
- จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมโดยได้รับความร่วมมือ จากผู้บริหารสถาบัน อาจารย์นักศึกษา และผู้ปกครอง	16	48.48
- จัดสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ เรียนช้า โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	32	96.97

ตารางที่ 9 (ต่อ)

งานการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ลักษณะการสอนเสริม (N=33)		
- แสดงความรัก เมตตา และเข้าใจนักศึกษา รู้จัก นำหลักจิตวิทยาวัยรุ่นมาใช้แก้ไขในการสอนเสริม	30	90.91
- กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียน	29	87.88
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
8. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไป		
- โดยใช้หลายวิธีประกอบกัน	174	90.16
- เลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	149	77.20
- ทดสอบนักศึกษาระหว่างเรียนให้ตรงกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	168	87.05
- จัดทำรายงานผลการเรียนของนักศึกษาให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครองและนักศึกษา	134	69.43

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรในงานการเรียนการสอน ตาม
การให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีวิธีวางแผนการนำ
หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอน โดยจัดการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
คิดเป็นร้อยละ 96.89 รองลงมามีการเตรียมการสอน ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหา และวางแผนการ
ใช้สื่อการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.75 และ 91.19 ตาม
ลำดับ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนในการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบ
การสอน คิดเป็นร้อยละ 97.93 และไม่ได้รับการสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 2.07 โดยอาจารย์ผู้
สอนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนในการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอนโดยได้

รับบริการด้านเอกสาร ตำรา สำหรับค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 92.59 รองลงมาได้รับการอบรม ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีจัดทำแผนการสอน และได้รับงบประมาณและบริการในด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 86.77 และ 83.07 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอน ส่วนใหญ่กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยบอกจุด ประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบก่อน คิดเป็นร้อยละ 97.41 รองลงมาจัดกิจกรรมการเรียน การสอนสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับจุด ประสงค์การเรียนรู้ และแนะแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากวิชาการศึกษาทั่วไปไปใช้ใน ชีวิตประจำวันให้นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 94.82 และ 92.75 ตามลำดับ และยังพบว่าอาจารย์ผู้ สอนส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการเลือกใช้เทคนิควิธีสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา สถานที่ และจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 98.45 รองลงมาใช้เทคนิคและวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความสนใจของวัยของนักศึกษา และจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอน กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.89 และ 94.82 ตามลำดับ และยังพบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 92.23 และไม่ได้จัด คิดเป็นร้อยละ 7.77 โดยอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีแนวทางในการจัดกั ิจกรรมเสริมหลักสูตรสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.70 รอง ลงมาสอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.39 ส่วนในเรื่องสื่อประกอบการเรียนการสอนพบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้เป็นประจำ ทุกบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.01 รองลงมาโดยใช้สื่อในบางเรื่องซึ่งคิดว่านักศึกษายากที่จะเข้าใจ และใช้สื่อเท่าที่หน่วยงานจัดไว้ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 79.79 และ 64.25

ด้านการจัดสอนเสริม พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 82.90 และจัดสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 17.10 สำหรับอาจารย์ผู้จัดสอนเสริม มีลักษณะการจัด สอนเสริมโดยอาจารย์ส่วนใหญ่ จัดสอนเสริมเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนช้าโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน คิดเป็นร้อยละ 96.97 รองลงมาคือ รู้จักนำหลักจิตวิทยาวัยรุ่นมาแก้ไขใน การสอนเสริม และกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และ 87.88 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยใช้การวัดและประเมินผลหลายวิธีประกอบกัน คิดเป็นร้อยละ 90.16 รองลงมา โดยทดสอบนักศึกษา ระหว่างเรียนให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 87.05 และ 77.20 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 สภาพการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา

งานบริหารหลักสูตร	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาที่ได้รับ		
- มีเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ของสถาบันเกี่ยวกับหลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไป	239	61.28
- มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของฝ่ายประชาสัมพันธ์.	136	34.87
- มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web Site ของสถาบัน	191	48.97
- มีป้ายนิเทศเกี่ยวกับวิชาการศึกษาทั่วไปติดอยู่ในสถาบัน	139	35.64
2. แหล่งประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบัน		
- จาก Web Site ของสถาบัน	108	27.69
- จากการเข้าปฐมนิเทศ	133	34.10
- จากศูนย์การประชาสัมพันธ์ภายในสถาบัน	120	30.77
- จากอาจารย์ผู้สอนวิชาการ	200	51.28
-	-	-

จากตารางที่ 10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้พบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจากเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ของสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 61.28 รองลงมา มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web Site ของสถาบัน และมีป้ายนิเทศเกี่ยวกับวิชาการศึกษาทั่วไปติดอยู่ในสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 48.97 และ 35.64 ตามลำดับ และแหล่งประชาสัมพันธ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คือจากอาจารย์ผู้สอนวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมา คือ จากการเข้าปฐมนิเทศ และจากศูนย์การประชาสัมพันธ์ภายในสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 34.10 และ 30.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 สภาพการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา

งานการเรียนการสอน	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
1. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับอาจารย์		
- ไม่มีส่วนร่วม	53	13.59
- มีส่วนร่วม	337	86.41
รูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (n=337)		
- มีส่วนร่วมในการซักถาม และตอบคำถาม และจัดกลุ่ม ทำรายงานเดี่ยวและกลุ่ม	208	61.72
- มีส่วนร่วมในการเรียน โดยออกความคิดเห็นต่าง ๆ และร่วมอภิปราย	142	42.14
- ร่วมประเมินการสอนโดยทำแบบประเมินวิชาเรียนทุกวิชา	117	34.72
- มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนโดยมีกิจกรรม สาคิต ให้นักศึกษาร่วมสาธิต	74	21.96
2. ลักษณะการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนตามการรับรู้ของนักศึกษา		
- ใช้เป็นประจำทุกครั้งที่สอน	126	32.31
- ใช้ตามความเหมาะสมเท่าที่มีอยู่	162	41.54
- โดยปกติใช้วิธีบรรยายเพียงอย่างเดียวแต่จะใช้ สื่อเฉพาะที่เนื้อหาขาดต่อการสอน	76	19.49
- ใช้เมื่อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนการสอน	49	12.56
- ใช้สื่อทุกครั้งตามความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	155	39.74
3. ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนใช้		
- เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและ แผ่นใส	250	64.10
- วีดิทัศน์	122	31.28
- ซีดีรอม	20	5.13
- สไลด์	131	33.59

- ของจริงโดยศึกษานอกสถานที่	40	10.26

ตารางที่ 11 (ต่อ)

งานการเรียนการสอน	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
- Power Point	134	34.36
- การสาธิตจากวิทยากรที่ได้รับเชิญมา	56	14.36
ด้านการจัดสอนเสริม		
4. การเข้ารับการสอนเสริมวิชาการศึกษาทั่วไป		
- เข้า	85	21.79
- ไม่ได้เข้า	305	78.21
ลักษณะการเข้ารับการสอนเสริม (n=85)		
- เรียนกับ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	25	29.41
- เรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้สอนเสริม หรือสอนเน้นในเวลาเรียนปกติ	46	54.12
- เรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้นอกเวลาเรียน	20	23.53
เหตุผลของการไม่ได้เข้ารับการสอนเสริม (n=305)		
- การเข้าเรียนเสริมทำได้ยากเพราะมี วิชาที่ต้องลงเรียนเสริมหลายวิชา	27	8.85
- ไม่เห็นความสำคัญว่าแตกต่างจากการเรียน วิชาการศึกษาทั่วไปอย่างไร	42	13.77
- ไม่ทราบตารางสอนเสริม	134	43.93
- ตารางสอนไม่เอื้ออำนวยให้เข้าเรียน	129	42.30

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ได้รับ		
- ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน	97	24.87
- เน้นการสอบปลายภาคเพียงอย่างเดียว	63	16.15
- ทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	163	41.79

- ประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	162	41.54

ตารางที่ 11 (ต่อ)

งานการเรียนการสอน	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
- ประเมินผลแบบอิงกลุ่ม	108	27.69
6. การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล		
- มีส่วนรวม	218	55.90
- ไม่มีส่วนรวม	172	44.10
ลักษณะในการมีส่วนร่วม (n= 218)		
- มีส่วนร่วมในการกำหนดลักษณะหรือวิธีการวัดผล	64	29.36
- มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนการวัดผลแต่ละลักษณะ	58	26.61
- ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนของตนเองและเพื่อน นักศึกษาในการเรียนตามความเหมาะสม	108	49.54
- ให้นักศึกษามีส่วนให้ความเห็นในเกณฑ์การ ประเมินผลในวิชานั้น ๆ	54	24.77

จากตารางที่ 11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตาม การให้ข้อมูลของนักศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 86.41 และไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 13.59 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการซักถามและตอบคำถาม และจัดกลุ่ม ทำรายงานเดี่ยวและกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 61.72 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการเรียนโดยออกความ คิดเห็นต่าง ๆ และร่วมอภิปราย และร่วมประเมินการสอนโดยทำแบบประเมินวิชาเรียนทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 42.14 และ 34.72 ในเรื่องการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็น ว่าอาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนตามความเหมาะสมเท่าที่มีอยู่ คิดเป็นร้อยละ 41.54 รองลงมา คือ ใช้สื่อทุกครั้งตามความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และใช้สื่อการสอนเป็นประจำทุกครั้งที่สอน คิด เป็นร้อยละ 39.74 และ 32.31 ตามลำดับ และนักศึกษาส่วนใหญ่ยังเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนใช้

สื่อการสอนประเภทเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และแผ่นใสในการเรียนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.10 รองลงมาคือ ใช้ Power Point และสไลด์ คิดเป็นร้อยละ 34.36 และ 33.59 ตามลำดับ

ด้านการจัดสอนเสริม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 78.21 และได้เข้ารับการสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 21.79 สำหรับนักศึกษาที่ได้เข้ารับการสอนเสริมมีลักษณะการเรียนเสริมโดย นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้สอนเสริมหรือสอนเน้นในเวลาเรียนปกติ คิดเป็นร้อยละ 54.12 รองลงมา คือ เรียนกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้นอกเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และ 23.53 ตามลำดับ และเหตุผลสำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้ารับการสอนเสริมมีสาเหตุเนื่องจากไม่ทราบตารางสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 43.93 รองลงมา คือ ตารางสอนไม่เอื้ออำนวยให้เข้าเรียน และไม่เห็นความสำคัญว่าการสอนเสริมแตกต่างไปจากการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างไร คิดเป็นร้อยละ 42.30 และ 13.77

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการวัดและประเมินผลจากอาจารย์ผู้สอนโดยการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.79 รองลงมา คือ ได้รับการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ และได้รับการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 41.54 และ 27.69 ตามลำดับ และนักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 55.90 และไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 44.10 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมจากการที่อาจารย์ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนของตนเองและเพื่อนนักศึกษาในการเรียนตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 49.54 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดลักษณะหรือวิธีการวัดผล และมีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนการวัดผลแต่ละลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 29.36 และ 26.61 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

3.1 งานบริหารหลักสูตร

ตารางที่ 12 ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตรตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการเตรียมบุคลากร		
1. ปัญหาการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	13	9.49
- ประสบปัญหา	124	90.51
ปัญหาที่ประสบ (N=124)		
- นโยบายหรือแผนในการเตรียมบุคลากรไม่ชัดเจน	76	61.29
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	77	62.10
- ขาดงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานและการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา	24	19.35
- ขาดการประชุมอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม	48	38.71
- ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอและต่อเนื่อง	22	17.74
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร	72	58.06
- ขาดแคลนบุคลากร ทำให้ไม่มีโอกาสเลือกบุคลากรที่เหมาะสมตรงตามต้องการ	121	97.58
ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน		
2. ปัญหาการจัดอาจารย์เข้าสอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	7	5.11
- ประสบปัญหา	130	94.89

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=130)		
- ไม่สามารถจัดให้ตรงกับความสามารถ ความถนัดและ ประสบการณ์ของอาจารย์	40	30.77
- ไม่สามารถจัดให้ตรงตามวุฒิและวิชาเอก	36	27.69
- ไม่สามารถจัดให้ตรงกับความสนใจของอาจารย์ ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป	34	26.15
- จัดโดยไม่ได้เฉลี่ยคาบเวลาสอนให้ใกล้เคียงกัน	35	26.92
- ขาดแคลนบุคลากร	129	99.23
- ต้องใช้บุคลากรหลายฝ่ายในการสอน 1 รายวิชา	127	97.69
ด้านการจัดตารางสอน		
3. ปัญหาการจัดตารางสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	18	13.14
- ประสบปัญหา	119	86.86
ปัญหาที่ประสบ (N=119)		
- ไม่สามารถจัดให้ลงตัวได้เพราะขาดบุคลากร	21	17.65
- ห้องเรียนมีน้อยทำให้จัดตารางสอนยาก	98	82.35
- ผู้เรียนมีจำนวนมาก	85	71.43
- อาจารย์ต้องทำหน้าที่สอนหลายอย่างทำให้ ยุ่งยากในการลงคาบเวลาสอน	24	20.17
- จัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักศึกษา ส่วนใหญ่ได้ยาก	45	37.82

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ด้านการจัดแผนการเรียน		
4. ปัญหาการจัดแผนการเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	17	12.41
- ประสบปัญหา	120	87.59
ปัญหาที่ประสบ (N=120)		
- ประสบปัญหาในเรื่องการจัดแผนการเรียนทั้ง 12 วิชา ให้นักศึกษาลงเรียนได้ทั้งสถาบัน	27	22.50
- ประสบปัญหาเรื่องห้องเรียนเพราะต้องจัดรายวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละภาคเรียนให้แก่นักศึกษาทั้งหมด	102	85.00
- แผนการเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเลือกเรียนตามความต้องการ	54	45.00
- ด้านเนื้อหา มีความหลากหลายมากเกินไป	75	62.50
ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร		
5. ปัญหาการใช้และผลิตวัสดุหลักสูตรการเรียนการสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	79	57.66
- ประสบปัญหา	58	42.34
ปัญหาที่ประสบ (N=58)		
- มีงบประมาณน้อยในการจัดซื้อจัดหาเอกสาร หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	2	3.45

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=58)		
- ขาดความรู้ความสามารถในการวางแผนผลิตและใช้สื่อ	2	3.45
- อาจารย์ให้ความสนใจในการใช้บริการสื่อที่สถาบันจัดเตรียมไว้น้อย	41	70.69
- ไม่มีเวลาดูตามการนำเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไปใช้	38	65.52
- สื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีน้อยและหาได้ยาก	45	77.59
- การจัดระบบบริการสื่อการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ	23	39.66
ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร		
6. ปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	77	56.20
- ประสบปัญหา	60	43.80
ปัญหาที่ประสบ (N=60)		
- อาคารห้องสมุดคับแคบ และไม่เพียงพอในการใช้ศึกษาค้นคว้า	42	70.00
- การบริการในห้องสมุดยังไม่ทั่วถึงและมีมาตรฐานน้อย	49	81.67
- มีห้องเรียนสำหรับวิชาการศึกษาทั่วไปไม่เฉพาะและไม่เพียงพอ	53	88.33
- การบริการด้านคอมพิวเตอร์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มีน้อยและไม่ทั่วถึง	48	80.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=60)		
- สถานที่บริเวณสถาบันไม่เอื้ออำนวย	27	45.00
ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร		
7. ปัญหาการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	54	39.42
- ประสบปัญหา	83	60.58
ปัญหาที่ประสบ (N=83)		
- ขาดการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ	65	78.31
- ขาดการวางแผนการนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตรอย่างเป็นระบบ	61	73.49
- ขาดความรู้ความเข้าใจ หลักการและวิธีการนิเทศ	16	19.28
- ขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาที่นิเทศ	57	68.67
- ใช้สื่อและกิจกรรมการนิเทศไม่เหมาะสม	54	65.06
- อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความร่วมมือในการนิเทศ	71	85.54
- ขาดเอกสาร เครื่องมือเพื่อการนิเทศติดตามผล	80	96.39
ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
8. ปัญหาการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	89	64.96
- ประสบปัญหา	48	35.04
ปัญหาที่ประสบ (N=48)		
- การประชาสัมพันธ์หลักสูตรในแต่ละครั้งใช้ เวลานานเกินไป	30	62.50

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=48)		
- ขาดศูนย์ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษา ทั่วไปโดยเฉพาะในสถาบัน	32	66.67
- จัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและ นักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง	3	6.25
- Web Siteของสถาบันใช้งานได้จำกัด	13	27.08
ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร		
9. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร		
- ไม่มีการจัดตั้ง	88	64.23
- มีการจัดตั้ง	49	35.77
ปัญหาที่ประสบเมื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการ (N=49)		
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	35	71.43
- ขาดอาคารสถานที่เพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการของสถาบัน	33	67.35
- ขาดบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการ พัฒนาหลักสูตร	46	93.88
- ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการปรับปรุงและ พัฒนาศูนย์วิชาการ	4	8.16
- ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างศูนย์วิชาการกับ อาจารย์ผู้สอนและสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบัน	40	81.63
ปัญหาที่ประสบเมื่อมีแต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไป (N=88)		
- ขาดบุคลากร	79	89.77
- ขาดงบประมาณ	12	13.64

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 137)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบเมื่อมีแต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไป (N=88)		
- ขาดการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกับ อาจารย์ผู้สอนและสำนักส่งเสริมวิชาการ	23	26.14
- ขาดความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน	30	34.09
- ขาดการพัฒนาในการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษา ทั่วไปของสถาบัน	26	29.55
- ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพ ในการใช้หลักสูตร	83	94.32
- ขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไประหว่างสถาบัน	75	85.23

จากตารางที่ 12 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตร ตาม
การให้ข้อมูลของผู้บริหาร

ด้านการเตรียมบุคลากร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 90.51
และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 9.49 ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดแคลน
บุคลากร ทำให้ไม่มีโอกาสเลือกบุคลากรที่เหมาะสมตรงตามต้องการ คิดเป็นร้อยละ 97.58 รองลง
มา คือ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และนโยบายหรือแผนในการเตรียมบุคลากรไม่ชัดเจน
คิดเป็นร้อยละ 62.10 และ 61.29 ตามลำดับ

ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 94.89
และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 5.11 ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดแคลน
บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 99.23 รองลงมาคือต้องจ้างบุคลากรหลายฝ่ายในการสอน 1 รายวิชา และ

ไม่สามารถจัดอาจารย์เข้าสอนให้ตรงกับความสามารถ ความถนัด และประสบการณ์ของอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 97.69 และ 30.77 ตามลำดับ

ด้านการจัดตารางสอน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.86 และ ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 13.14 ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ห้องเรียนมีน้อยทำให้จัดตารางสอนยาก คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมา คือ ผู้เรียนมีจำนวนมาก และจัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ยาก คิดเป็นร้อยละ 71.43 และ 37.82 ตามลำดับ

ด้านการจัดแผนการเรียน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 87.59 และ ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 12.41 ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ปัญหาเรื่องห้องเรียนเพราะต้องจัดรายวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละภาคเรียนให้แก่ นักศึกษาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมา คือ ด้านเนื้อหาของรายวิชามีความหลากหลายมากเกินไป และแผนการเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเลือกเรียนตามความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 62.50 และ 45.00 ตามลำดับ

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 57.66 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 42.34 ปัญหาที่ผู้บริหารประสบ คือ ปัญหาสื่อการเรียน การสอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีน้อยและหาได้ยาก คิดเป็นร้อยละ 77.59 รองลงมา คือ ปัญหา อาจารย์ให้ความสนใจในการใช้บริการสื่อที่สถาบันจัดเตรียมไว้ให้น้อย และผู้บริหารไม่มีเวลาคิด ตามการนำเอาเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 70.69 และ 65.52 ตามลำดับ

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 56.20 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 43.80 สำหรับผู้บริหารที่ ประสบปัญหา ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนมากประสบ คือ มีห้องเรียนสำหรับวิชาการศึกษาทั่วไปไม่ เฉพาะและไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 88.33 รองลงมา คือ การบริการในห้องสมุดยังไม่ทั่วถึงและ มีมาตรฐานน้อย และการบริการด้านคอมพิวเตอร์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มีน้อยและไม่ทั่วถึง คิด เป็นร้อยละ 81.67 และ 80.00 ตามลำดับ

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็น ร้อยละ 60.58 และ ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 39.42 สำหรับผู้บริหารที่ประสบปัญหา ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดเอกสาร เครื่องมือเพื่อการนิเทศติดตามผล คิดเป็น

ร้อยละ 96.39 รองลงมา คือ อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความร่วมมือในการนิเทศ และผู้บริหารขาดการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 85.54 และ 78.31 ตามลำดับ

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 64.96 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 35.04 สำหรับผู้บริหารที่ประสบปัญหา ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดศูนย์ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะในสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรในแต่ละครั้งใช้เวลานานเกินไป และ Web Site ของสถาบันใช้งานไม่ได้จำกัด คิดเป็นร้อยละ 62.50 และ 27.08 ตามลำดับ

ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีการจัดตั้งศูนย์ คิดเป็นร้อยละ 64.23 และมีการจัดตั้งศูนย์ คิดเป็นร้อยละ 35.77 สำหรับผู้บริหารที่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการ ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 93.88 รองลงมา คือ ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างศูนย์วิชาการกับอาจารย์ผู้สอนและสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบัน และขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 81.63 และ 71.43 ตามลำดับ สำหรับผู้บริหารที่ไม่ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการ ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 94.32 รองลงมา คือ ขาดบุคลากรและขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไประหว่างสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 89.77 และ 85.23

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของอาจารย์

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร		
1. ปัญหาการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	116	60.10
- ประสบปัญหา	77	39.90
ปัญหาที่ประสบ (N=77)		
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ	25	32.47
- ขาดเอกสาร ดำารประกอบการค้นคว้าเพื่อการจัดทำ	31	40.26
- ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดทำ	10	12.99
- ไม่มีเวลาจัดทำเพราะมีงานต้องรับผิดชอบหลายด้าน	48	62.34
5. ปัญหาการจัดทำสื่อการเรียนการสอนในวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	45	23.32
- ประสบปัญหา	148	76.68
ปัญหาที่ประสบ (N=148)		
- ขาดความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ	113	76.35
- ขาดงบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ	138	93.24
- ขาดหน่วยงานสนับสนุน	63	42.57
- วัสดุที่ใช้จัดทำสื่อการสอนมีไม่เพียงพอ	95	64.19
- วัสดุที่ใช้จัดทำสื่อมีสภาพชำรุดและไม่เหมาะสมที่จะนำมาจัดทำ	61	41.22
ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร		
3. ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	26	13.47
- ประสบปัญหา	167	86.53

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=167)		
- ห้องเรียนใช้จัดกิจกรรมเฉพาะในวิชาการศึกษาทั่วไป มีจำนวนน้อยและคับแคบ	155	92.81
- ห้องสมุดมีบริการไม่ทั่วถึง	67	40.12
- ในสำนักวิทยบริการมีเครื่องคอมพิวเตอร์น้อยไม่เพียงพอ	132	79.04
- บริการเครื่องมือในการวัดประเมินผลมีจำนวนน้อย และคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร	58	34.73
- ขาดป้ายนิเทศบริการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป	7	4.19
ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร		
4. ปัญหาการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	36	18.65
- ประสบปัญหา	157	81.35
ปัญหาที่ประสบ (N=157)		
- ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ	115	73.25
- ไม่ได้รับการนิเทศ	73	46.50
- ได้รับการนิเทศไม่ตรงตามที่ต้องการ	17	10.83
- ได้รับการนิเทศน้อยครั้ง	15	9.55
- ไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บริหารและขาด การติดตามผลที่ต่อเนื่อง	132	84.08
ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
5. ปัญหาการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	61	31.61
- ประสบปัญหา	132	68.39

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=132)		
- ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	97	73.48
- นักศึกษาและผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	47	35.61
- หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันไม่เห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแต่ให้ความสำคัญในเรื่องอื่นแทน	42	31.82
- ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างเป็นระบบ	103	78.03
- ใช้เวลาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรมากเกินไป	36	27.27

จากตารางที่ 13 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 60.10 และประสบปัญหาในการจัดทำเอกสารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 39.90 สำหรับอาจารย์ที่ประสบปัญหา ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนส่วนมากประสบ คือ ไม่มีเวลาจัดทำเพราะมีงานต้องรับผิดชอบหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 62.34 รองลงมา คือ ขาดเอกสาร ตำราประกอบการค้นคว้าเพื่อการจัดทำ และขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 40.26 และ 32.47 ตามลำดับ ส่วนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 76.68 และไม่ประสบปัญหา ในการจัดทำคิดเป็นร้อยละ 23.32 ปัญหาในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 93.24 รองลงมา คือ ขาดความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ และวัสดุที่ใช้จัดทำสื่อการสอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.35 และ 64.19 ตามลำดับ

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่
 ประสบปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้บริหารจัดให้ คิดเป็นร้อยละ 86.53 และไม่ประสบปัญหา
 คิดเป็นร้อยละ 13.47 ปัญหาในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบ
 คือ ห้องเรียนใช้จัดกิจกรรมเฉพาะในวิชาการศึกษาทั่วไปมีจำนวนน้อยและคับแคบ คิดเป็นร้อยละ
 92.81 รองลงมา คือ ในสำนักวิทยบริการมีเครื่องคอมพิวเตอร์น้อยไม่เพียงพอ และห้องสมุดมี
 บริการไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 79.04 และ 40.12 ตามลำดับ

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิด
 เป็นร้อยละ 81.35 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 18.65 ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่
 ประสบ คือ ไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บริหารและขาดการติดตามผลที่ต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ
 84.08 รองลงมา คือ อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ และไม่ได้รับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ
 73.25 และ 46.50

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็น
 ร้อยละ 68.39 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 31.61 ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่
 ประสบ คือ ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างเป็นระบบ คิด
 เป็นร้อยละ 78.03 รองลงมา คือ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และ
 นักศึกษาและผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 73.48
 และ 35.61

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน		
1. ปัญหาการวางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
ไปสู่การสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	74	38.34
- ประสบปัญหา	119	61.66
ปัญหาที่ประสบ (N=119)		
- ไม่มีเวลาเตรียมการสอน	63	52.94
- ขาดคู่มืออาจารย์และหนังสือเรียน	112	94.12
- ขาดการทำความเข้าใจเทคนิคและวิธีสอน	54	45.38
- การจัดการเรียนทำได้ไม่สอดคล้องกับ	109	91.60
จุดประสงค์และเนื้อหา		
- ไม่มีเวลาเตรียมสื่อ	71	59.66
- การวางแผนการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้อง	87	73.11
กับจุดประสงค์และเนื้อหา		
- ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำแผนการสอน	48	40.34
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
2. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร		
วิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	55	28.50
- ประสบปัญหา	138	71.50
ปัญหาที่ประสบ (N=138)		
- นักศึกษาไม่มีความรู้พื้นฐานในวิชาการศึกษาทั่วไป	78	56.52
ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนล่าช้า		
- นักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก เกิดความ	108	78.26
ยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหาทางการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=138)		
- นักศึกษาขาดความสนใจในการเรียน	101	73.19
- นักศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการเรียน	86	62.32
- ขาดการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอนด้วยกัน	74	53.62
- ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน	54	39.13
- เนื้อหาวิชามากเกินไป	65	47.10
3. ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	49	25.39
- ประสบปัญหา	144	74.61
ปัญหาที่ประสบ (N=144)		
- ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป	97	67.36
- ขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมจากคณะอาจารย์	110	76.39
- ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป	132	91.67
- มีภาระหน้าที่พิเศษมาก ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป	87	60.42
- นักศึกษาขาดความพร้อมและความสนใจในการร่วมกิจกรรม	129	89.58
- ขาดการนิเทศและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจากผู้บริหาร	93	64.58
- มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรม	105	72.92
- นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนไม่ทั่วถึง	123	85.42

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหาทางการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ด้านการจัดสอนเสริม		
4. ปัญหาการจัดสอนเสริมในวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	128	66.32
- ประสบปัญหา	65	33.68
ปัญหาที่ประสบ (N=65)		
- ไม่มีเวลาในการเตรียมจัดสอนเสริม	47	72.31
- นักศึกษาไม่ให้ความสนใจติดตามที่จะเรียนเสริมที่จัดให้	51	78.46
- สถาบันมีกิจกรรมอย่างอื่นมาก ไม่มีเวลาในการจัดสอนเสริม	58	89.23
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและบุคลากรในสถาบัน	45	69.23
- มีปัญหาในการจัดเวลาเรียนเสริมเนื่องด้วยนักศึกษาต้องเรียนเสริมหลายวิชา	36	55.38
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
5. ปัญหาการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้		
- ไม่ประสบปัญหา	66	34.20
- ประสบปัญหา	127	65.80
ปัญหาที่ประสบ (N=127)		
- ขาดเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	71	55.91
- ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ	73	57.48

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหาทางการเรียนการสอน	จำนวน (N = 193)	ร้อยละ
ปัญหาที่ประสบ (N=127)		
- ไม่มีเวลาสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ	87	68.50
- ไม่สามารถประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	118	92.91

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของอาจารย์ผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน พบว่าการวางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 61.66 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 38.34 ปัญหาการวางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอนของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ขาดคู่มืออาจารย์และหนังสือเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.12 รองลงมา คือ การจัดการเรียนทำได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา และการวางแผนการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 91.60 และ 73.11 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 71.50 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 28.50 ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ คือ นักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 78.26 รองลงมา คือ นักศึกษาขาดความสนใจในการเรียน และนักศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.19 และ 62.32 ตามลำดับ ส่วนปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 74.61 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 25.39 ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนใน

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา คือ นักศึกษาขาดความพร้อมและความสนใจในการร่วมกิจกรรม และนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 89.58 และ 85.42 ตามลำดับ

ด้านการจัดสอนเสริม พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 66.32 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 33.68 สำหรับอาจารย์ผู้สอนที่ประสบปัญหา ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบ คือ สถาบันมีกิจกรรมอย่างอื่นมาก ไม่มีเวลาในการจัดสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 89.23 รองลงมา คือนักศึกษาไม่ให้ความสนใจติดตามที่จะเรียนเสริมที่จัดให้ และอาจารย์ไม่มีเวลาในการเตรียมจัดสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 78.46 และ 72.31 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 65.80 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 34.20 โดยอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา ไม่สามารถประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 92.91 รองลงมา คือ ไม่มีเวลาสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ และขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 68.50 และ 57.48 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน		
1. ปัญหาการจัดอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	176	45.13
- ประสบปัญหา	214	54.87
ปัญหาที่ประสบ (n=214)		
- จัดอาจารย์มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปน้อย เข้าสอน	75	35.05
- จัดอาจารย์ผู้สอนมีอายุมากเข้าสอนโดยไม่ได้คำนึงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	50	23.36
- จัดอาจารย์เข้าสอนหลายท่านในวิชาเดียวกันทำให้ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาในวิชาที่สอน	116	54.21
ด้านการจัดตารางสอน		
2. ปัญหาการจัดตารางเรียนในวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	241	61.79
- ประสบปัญหา	149	38.21
ปัญหาที่ประสบ (n=149)		
- ชั่วโมงที่จัดติดต่อกันมากเกินไปเพราะเนื้อหาวิชามากควรแยกจัดเป็นสองช่วง	63	42.28
- การจัดตารางเรียนกระจายมากเกินไปในแต่ละวัน	50	33.56
- การจัดตารางเรียนหนักไปเพียงวันใดวันหนึ่ง	42	28.19
- การจัดตารางเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปไม่ได้คำนึงถึงการจัดตารางเรียนวิชาในหมวดอื่น ๆ	43	28.86

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านการจัดแผนการเรียน		
3. ปัญหาเกี่ยวกับแผนการเรียนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	264	67.69
- ประสบปัญหา	126	32.31
ปัญหาที่ประสบ (n=126)		
- นักศึกษาชั้นปี 1 และปี 2 ไม่สามารถลงวิชาเอกได้ เพราะต้องลงเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบภายใน เทอมที่กำหนด	50	39.68
- การจัดแผนการเรียนตายตัวทำให้เปิดวิชาการศึกษา ทั่วไปเฉพาะปีละครั้ง ทำให้ไม่ สามารถลงทะเบียน เรียนซ้ำได้ในกรณีที่สอบไม่ผ่าน	91	72.22
ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้หลักสูตร		
4. ปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียนวิชา การศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	175	44.87
- ประสบปัญหา	215	55.13
ปัญหาที่ประสบ (n=215)		
- ห้องเรียนเฉพาะไม่พอ คนเรียนแน่นห้องเกินไป	119	55.35
- เก้าอี้นั่งเรียนไม่เพียงพอ	79	36.74
- คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	93	43.26
- อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษามีมากแต่อาจารย์ นำมาใช้ไม่มากพอ	74	34.42

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
5. ปัญหาการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	204	52.31
- ประสบปัญหา	186	47.69
ปัญหาที่ประสบ (n=186)		
- ทำเฉพาะในการปฐมนิเทศเท่านั้น และมีการปฐมนิเทศเพียงครั้งเดียว	59	31.72
- ปฐมนิเทศแต่ละครั้งใช้เวลานาน ทำให้นักศึกษาขาดสมาธิ	52	27.96
- ไม่สามารถสืบค้นข้อมูล Web Site ของสถาบันได้ตลอดเวลา เพราะมีสาเหตุขัดข้องอยู่เสมอ	69	37.10
- ข้อมูลหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปใน Web Site ของสถาบัน ไม่ทันสมัยและไม่ละเอียดเพียงพอ	46	24.73
- อาจารย์บางท่านไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปที่ชัดเจนกับนักศึกษา	79	42.47

จากตารางที่ 15 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานบริหารหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการการจัดอาจารย์เข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 54.87 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 45.13 ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ การจัดอาจารย์เข้าสอนหลายท่านในวิชาเดียวกันทำให้ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาในวิชาที่สอน คิดเป็นร้อยละ 54.21 รองลงมา คือ จัดอาจารย์มีความ

เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปน้อยเข้าสอน และจัดอาจารย์ผู้สอนมีอายุมากเข้าสอนโดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน คิดเป็นร้อยละ 35.05 และ 23.36 ตามลำดับ

ด้านการจัดตารางสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดตารางสอน คิดเป็นร้อยละ 61.79 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 38.21 ส่วนนักศึกษาที่ประสบปัญหา ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ ชั่วโมงที่จัด ติดต่อยาวเกินไปเพราะเนื้อหาวิชา มาก ควรแยกจัดเป็นสองช่วง คิดเป็นร้อยละ 42.28 รองลงมา คือ การจัดตารางสอนกระจายมากเกินไปในแต่ละวัน และการจัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปไม่ได้คำนึงถึงการจัดตารางสอนวิชาในหมวดอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 33.56 และ 28.86

ด้านการจัดแผนการเรียน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดแผนการเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.69 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 32.31 สำหรับนักศึกษาที่ประสบปัญหา ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ การจัดแผนการเรียนตายตัวทำให้เปิดวิชาการศึกษาทั่วไปเฉพาะปีละครั้ง ทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ในกรณีที่สอบไม่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ไม่สามารถลงวิชาเอกได้ เพราะต้องลงเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบภายในเทอมที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 39.68

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 55.13 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.87 ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ ห้องเรียนเฉพาะไม่พอ คนเรียนแน่นห้องเกินไป คิดเป็นร้อยละ 55.35 รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และเก้าอี้นั่งเรียนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 43.26 และ 36.74 ตามลำดับ

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 52.31 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 47.69 สำหรับนักศึกษาที่ประสบปัญหา ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ อาจารย์บางท่านไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปที่ชัดเจนกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.47 รองลงมา คือ ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลจาก Web Site ของสถาบันได้ตลอดเวลา เพราะมีสาเหตุขัดข้องอยู่เสมอ และประชาสัมพันธ์หลักสูตรเฉพาะในการปฐมนิเทศเท่านั้น และมีการปฐมนิเทศเพียงครั้งเดียว คิดเป็นร้อยละ 37.10 และ 31.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอนตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา

ปัญหาการเรียนการสอน	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
1. ปัญหาการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	198	50.77
- ประสบปัญหา	192	49.23
ปัญหาที่ประสบ (n=192)		
- นักศึกษามีสมาธิไม่ดีในการเรียน	74	38.54
- นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนน้อย	54	28.13
- นักศึกษาไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป	87	45.31
- อาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจกับนักศึกษาในชั้นเรียนไม่ทั่วถึง	66	34.38
- ลักษณะกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนจัดไม่สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	34	17.71
- อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมการสอนไม่มากเท่าที่ควร	31	16.15
2. ปัญหาเทคนิคและวิธีสอนของอาจารย์ในวิชาการ ศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	191	48.97
- ประสบปัญหา	199	51.03
ปัญหาที่ประสบ (n=199)		
- อาจารย์ใช้ภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจนทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ	91	45.73
- อาจารย์สอนเร็วเกินไปทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ	90	45.23
- อาจารย์สอนช้าเกินไปทำให้ไม่น่าสนใจ	46	23.12
- อาจารย์เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนไม่เหมาะสมกับขนาดของกลุ่มนักศึกษา เช่น ใช้วิธีบรรยายเป็นส่วนใหญ่	84	42.21

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ปัญหาทางการเรียนการสอน	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
3. ปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	178	45.64
- ประสบปัญหา	212	54.36
ปัญหาที่ประสบ (n=212)		
- สื่อไม่เพียงพอ	83	39.15
- มีสื่อ แต่อาจารย์ไม่ค่อยนำมาใช้	53	25.00
- ใช้สื่อไม่มีประสิทธิภาพ เช่นตัวอักษรตัวเล็กเกินไป นักศึกษามองไม่เห็น	83	39.15
- ใช้สื่อไม่หลากหลาย เช่นใช้ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ กับแผ่นใส เพียงอย่างเดียว	91	42.92
ด้านการจัดสอนเสริม		
4. ปัญหาการเรียนเสริมวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	252	64.62
- ประสบปัญหา	138	35.38
ปัญหาที่ประสบ (n=138)		
- ในแต่ละวันนักศึกษาเรียนมากและเหน็ดเหนื่อยเกินไป ที่จะเข้าเรียนเสริมอีก	38	27.54
- การสอนเสริมไม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	59	42.75
- ตารางเรียนเสริมที่จัดให้ไม่อำนวยความสะดวกให้นักศึกษาเข้าเรียน	50	36.23
- ลักษณะการสอนเสริมไม่แตกต่างไปจากการเรียน วิชาการศึกษาทั่วไปโดยปกติ นักศึกษาผู้เรียนจึง ไม่เห็นความสำคัญ	28	20.29

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ปัญหาทางการเรียนการสอน	จำนวน (n = 390)	ร้อยละ
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
5 ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ		
ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป		
- ไม่ประสบปัญหา	246	63.08
- ประสบปัญหา	144	36.92
ปัญหาที่ประสบ (n=144)		
- นักศึกษาไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะมีการประเมินการเรียนรู้เมื่อใด	48	33.33
- อาจารย์ไม่แจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้ทราบทำให้ขาดการเตรียมตัวหรือพัฒนาสิ่งที่บกพร่องในการเรียนได้	87	60.42
- อาจารย์ทดสอบการเรียนรู้ของนักศึกษาไม่สม่ำเสมอ	47	32.64
- ข้อทดสอบไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้	28	19.44

จากตารางที่ 16 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ในงานการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของนักศึกษา

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 50.77 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 49.23 สำหรับนักศึกษาที่ประสบปัญหา ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ นักศึกษาไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 45.31 รองลงมา คือ นักศึกษามีสมาธิไม่ดีในการเรียน และอาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจกับนักศึกษาในชั้นเรียนไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 38.54 และ 34.38 และในเรื่องเทคนิคและวิธีสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหา

คิดเป็นร้อยละ 51.03 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 48.97 ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ อาจารย์ใช้ภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 45.73 รองลงมา คือ อาจารย์สอนเร็วเกินไปทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ และอาจารย์เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนไม่เหมาะสมกับขนาดของกลุ่มนักศึกษา เช่น ใช้วิธีบรรยายเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 45.23 และ 42.21 ตามลำดับ ในเรื่องการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 54.36 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 45.64 ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ อาจารย์ใช้สื่อไม่หลากหลายในวิชาที่ควรใช้สื่ออื่นประกอบ เช่น ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ กับแผ่นใสเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 42.92 รองลงมา คือ สื่อไม่เพียงพอ และอาจารย์ใช้สื่อไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ตัวอักษรตัวเล็กเกินไปนักศึกษา มองไม่เห็น คิดเป็นร้อยละ 39.15 และ 39.15 ตามลำดับ

ด้านการจัดสอนเสริม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 64.62 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 35.38 สำหรับนักศึกษาที่ประสบปัญหา ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ การสอนเสริมไม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 42.75 รองลงมา คือ ตารางเรียนสอนเสริมที่จัดให้ไม่อำนวยความสะดวกให้นักศึกษาเข้าเรียน และในแต่ละวันนักศึกษาเหน็ดเหนื่อยเกินไปที่จะเข้าเรียนเสริมอีก คิดเป็นร้อยละ 36.23 และ 27.54 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.08 และประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 36.92 สำหรับนักศึกษาที่ประสบปัญหา ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ อาจารย์ไม่แจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้ทราบ ทำให้ขาดการเตรียมตัวหรือพัฒนาสิ่งที่บกพร่องในการเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 60.42 รองลงมา คือ นักศึกษาไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะมีการประเมินการเรียนรู้เมื่อใด และอาจารย์ทดสอบการเรียนรู้ของนักศึกษาไม่สม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 32.64 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ประชากรประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 150 คน และอาจารย์ผู้สอนจำนวน 216 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่เริ่มเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏกลุ่ม รัตนโกสินทร์ จำนวน 390 คน จากประชากรนักศึกษา 12,957 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง กำหนดขนาดตัวอย่างสำเร็จรูปของศิริชัย กาญจนวาสิและคณะ(2535) ที่มีความเชื่อมั่น 95 % และดำเนินการสุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ฉบับที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป ฉบับที่ 3 สำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CHECKLIST) และแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED) ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 756 ฉบับ ได้รับกลับคืน 720 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.23 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารส่วนใหญ่ปัจจุบันทำหน้าที่ประธานโปรแกรมวิชา เป็นเพศหญิง มีคุณวุฒิสูงสุดระดับปริญญาโท มีอายุราชการมากกว่า 20 ปี ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระหว่าง 1-5 ปี และไม่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา 2543

อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท ระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอนอยู่ในช่วง 16 ปี ขึ้นไป มีจำนวนคาบที่สอนวิชาการศึกษาทั่วไปต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 6-10 คาบ และมีหน้าที่ปฏิบัติการสอนวิชาเอกเฉพาะสาขา

นักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อจบชั้น ม.6 ระหว่าง 2.50-2.99 และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบันระหว่าง 2.50-2.99

2. สภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

2.1 การบริหารหลักสูตร

2.1.1 ด้านการเตรียมบุคลากร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมบุคลากร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการเตรียมบุคลากร โดยประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงแก่อาจารย์ผู้สอน มีการส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยจัดบริการเอกสารคู่มือหลักสูตรและวัสดุอุปกรณ์ให้อาจารย์ได้ศึกษา และมีการประชุมทำความเข้าใจแก่อาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไป

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมบุคลากร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ขาดแคลนบุคลากร ทำให้ไม่มีโอกาสเลือกบุคลากรที่เหมาะสมตรงตามความต้องการ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และนโยบายหรือแผนในการเตรียมบุคลากรไม่ชัดเจน

2.1.2 ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่าผู้บริหารทั้งหมดได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดอาจารย์เข้าสอน โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จัดอาจารย์เข้าสอนตรงตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ของอาจารย์ จัดอาจารย์เข้าสอนตามวุฒิและวิชาเอก และจัดโดยคำนึงถึงภาระงานสอนที่สถาบันมอบหมาย ผู้บริหารส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอน โดยร่วมพิจารณาคูณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในเรื่องคุณวุฒิ พิจารณาความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และพิจารณาประสบการณ์สอนของอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ขาดแคลนบุคลากร และต้องใช้นักวิชาการหลายฝ่ายในการสอน 1 รายวิชา และยัง พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดอาจารย์เข้าสอน ในเรื่องการจัดอาจารย์เข้าสอนหลายท่านในวิชาเดียวกัน ทำให้ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาในวิชาที่สอน

2.1.3 ด้านการจัดตารางสอน

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดตารางสอน พบว่าในการจัดตารางสอนผู้บริหารส่วนใหญ่คำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน จำนวนบุคลากรที่มี การจัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันในสัปดาห์ให้เฉลี่ยวิชาไม่มากนักน้อยเกินไป และจัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปไว้ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่ายเฉลี่ยให้ชั่วโมงเรียนพอ ๆ กัน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดตารางสอน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่อง ห้องเรียนมีน้อยทำให้จัดตารางสอนยาก ทั้งยังมีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก และยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดตารางสอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรของนักศึกษาด้านการจัดตารางสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดตารางสอน

2.1.4 ด้านการจัดแผนการเรียน

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดแผนการเรียน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 4 ภาคการศึกษาแรก และจัดแผนการเรียนให้มีทั้งวิชาการศึกษาทั่วไปและวิชาในหมวดอื่นคละกันไปในแต่ละภาคเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปได้ทั่วถึง เพราะมีจำนวนนักศึกษามาก และเพื่อความสะดวกในการจัดตารางสอนและจัดอาจารย์เข้าสอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดแผนการเรียน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องห้องเรียนเพราะต้องจัดรายวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบตามแผนที่กำหนดไว้แต่ละภาคเรียนให้แก่นักศึกษาทั้งหมด และด้านเนื้อหาของรายวิชามีความหลากหลายมากเกินไป และยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการเลือกเรียนตามแผนการเรียนที่จัดให้ ส่วนนักศึกษาที่ประสบปัญหา นั้นส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องการจัดแผนการเรียนตายตัวทำให้เปิดวิชาการศึกษาทั่วไปเฉพาะปีละครั้ง ทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ในกรณีที่สอบไม่ผ่าน

2.1.5 ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่สนับสนุนให้อาจารย์ใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยมีการใช้เทคโนโลยีและการใช้แหล่งค้นคว้า IT จัดงบประมาณสำหรับจัดทำเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และยังสนับสนุนให้มีวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดหาตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องให้อาจารย์ผู้สอนศึกษาค้นคว้า จัดหาเอกสารหลักสูตรแก่อาจารย์ผู้สอน และจัดบริการศูนย์และห้องบริการสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะแก่อาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา สำหรับผู้บริหารที่ประสบปัญหา ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบ คือ เรื่องเรื่องการเรียนการสอนในวิชาการศึกษาทั่วไปมีน้อยและหาได้ยาก อาจารย์ให้ความสนใจในการใช้บริการสื่อที่สถาบันจัดเตรียมไว้น้อย และผู้บริหารไม่มีเวลาดูตามการนำเอกสารหลักสูตรและเรื่องการเรียนการสอนไปใช้

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้จัดทำเอกสารหลักสูตร ประเภท เอกสารประมวลวิชาการสอนและแนะนำการวัดการประเมินผล แผนการสอน และหนังสือเรียน ทั้งยังจัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร และสอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป และในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ส่วนมากประสบปัญหาในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนเนื่องจาก ไม่มีเวลาจัดทำเพราะมีงานต้องรับผิดชอบหลายด้าน ส่วนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาจากการขาดงบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ และขาดความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ

2.1.6 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดอาคารสถานที่ มีห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ จัดห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียนเสริมให้กับนักศึกษา และจัดบริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไปแก่อาจารย์

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัด ผู้บริหารส่วนหนึ่งมีปัญหาในการจัดห้องเรียนสำหรับวิชาการศึกษาทั่วไปไม่เฉพาะและไม่เพียงพอ การบริการในห้องสมุดยังไม่ทั่วถึงและมีมาตรฐานน้อย และการบริการด้านคอมพิวเตอร์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มีน้อยและไม่ทั่วถึง

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ ใช้ห้องเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะใช้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาจากสำนักวิทยบริการ เช่นคอมพิวเตอร์ ซีดีรอม และใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ค้นคว้าโดยเฉพาะ

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องห้องเรียนใช้จัดกิจกรรมเฉพาะในวิชาการศึกษาทั่วไป

มีจำนวนน้อยและคับแคบ และในสำนักวิทยบริการมีเครื่องคอมพิวเตอร์น้อยไม่เพียงพอ และยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องห้องเรียนเฉพาะไม่พอ คนเรียนแน่นห้องเกินไป

2.1.7 ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีการดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยใช้การจัดประชุม อบรม และสัมมนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน ใช้การเผยแพร่และแจ้งข่าวสารทางวิชาการให้อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ และให้คำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา ในเรื่อง การขาดเอกสาร เครื่องมือเพื่อการนิเทศติดตามผล อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความร่วมมือในการนิเทศ ขาดการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่า การนิเทศติดตามผลที่ได้ประโยชน์ คือ การให้คำปรึกษา การอบรม / สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร เนื่องจาก ไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บริหารและขาดการติดตามผลที่ต่อเนื่อง และอาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ

2.1.8 ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดทำ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป โดยจัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web Siteของสถาบันอย่างต่อเนื่อง จัดประชุมและอบรมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษา และทำแผ่นป้ายนิเทศติดตามอาคารในสถาบัน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา สำหรับผู้บริหารที่ประสบปัญหา ปัญหาที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบเนื่องจากขาด ศูนย์ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะในสถาบัน

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์ของวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมพร้อมในการเรียน ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงไปในการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไป และปฐมนิเทศและประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักศึกษาในวิชาการศึกษาทั่วไปที่สอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร เนื่องด้วยขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่านักศึกษาได้รับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรในสถาบันส่วนใหญ่โดยมีสิ่งพิมพ์ของสถาบันเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป และได้รับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจากอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่านักศึกษาไม่ประสบปัญหาในการได้รับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

1.1.9 ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป แต่จัดสิ่งทดแทนโดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป โดยมีสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบันเป็นผู้ดูแลจัดการบริหาร และมีการประสานงานไปยังคณะโปรแกรมวิชาที่รับผิดชอบรายวิชาการศึกษาทั่วไป สำหรับผู้บริหารที่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนเสริมโดยใช้ E-learning และจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ เป็นหน่วยงานเฉพาะเพื่อบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป และทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีการจัดตั้งศูนย์ แต่ปัญหาที่ผู้บริหารที่จัดตั้งศูนย์ส่วนใหญ่ประสบ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างศูนย์วิชาการกับอาจารย์ผู้สอนและสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบัน และขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่วนในการบริหารการใช้หลักสูตรที่ไม่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการแต่มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่อง ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร และขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไประหว่างสถาบัน

2.2 การเรียนการสอน

2.2.1 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้วางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอน โดยจัดการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา มีการเตรียมการสอน ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหา วางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลการเรียน โดยอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนในการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน ในเรื่องของการได้รับบริการด้านเอกสาร ตำรา สำหรับค้นคว้า ได้รับการอบรมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีจัดทำแผนการสอน และได้รับงบประมาณและบริการในด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำ

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน พบว่าการวางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอนของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่อง ขาดคู่มืออาจารย์และหนังสือเรียน การจัดการเรียนทำได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา และการวางแผนการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา

2.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดย บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบก่อนเสมอ จัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการแนะแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากวิชาการศึกษาทั่วไปไปใช้ในชีวิตประจำวันให้นักศึกษา อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีเกณฑ์ในการเลือกใช้เทคนิควิธีสอน โดยเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา สถานที่ และจำนวนนักศึกษา ใช้เทคนิคและวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความสนใจของวัยของนักศึกษา และจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน ในเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และสอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจและความต้องการของนักศึกษา ส่วนในเรื่องการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้เป็นประจำทุกบทเรียน และใช้ในบางเรื่องซึ่งคิดว่านักศึกษาอยากที่จะเข้าใจ

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา ในเรื่องนักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาขาดความสนใจในการเรียน และนักศึกษขาดการมีส่วนร่วมในการเรียน ส่วนในการ

จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่อง ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป นักศึกษาขาดความพร้อมและความสนใจในการร่วมกิจกรรม และนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนไม่ทั่วถึง

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับอาจารย์ โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการซักถามและตอบคำถาม และจัดกลุ่มทำรายงานเดี่ยวและกลุ่ม ในเรื่องการใช้สื่อการสอนของอาจารย์พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนตามความเหมาะสมเท่าที่มีอยู่ และนักศึกษาส่วนใหญ่ยังเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และแผ่นใสในการเรียนการสอนมากที่สุด

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ประสบปัญหาในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป ส่วนเทคนิคและวิธีสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่อง อาจารย์ใช้ภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ และในด้านการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไป พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่อง อาจารย์ใช้สื่อไม่หลากหลาย ในวิชาที่ควรใช้สื่ออื่นประกอบ

2.2.3 ด้านการจัดสอนเสริม

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดสอนเสริม พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดการสอนเสริม สำหรับอาจารย์ผู้สอนที่จัดสอนเสริม อาจารย์ส่วนใหญ่จะจัดสอนเสริมเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนช้าโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อาจารย์ผู้สอนรู้จักนำหลักจิตวิทยาวัยรุ่นมาใช้แก้ไขในการสอนเสริม

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการจัดสอนเสริม พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา สำหรับอาจารย์ผู้สอนที่ประสบปัญหา ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบ คือ ประสบปัญหาในเรื่อง สถาบันมีกิจกรรมอย่างอื่นมาก ไม่มีเวลาในการจัดสอนเสริม นักศึกษาไม่ให้ความสนใจติดตามที่จะเรียนเสริมที่จัดให้ และอาจารย์ไม่มีเวลาในการเตรียมจัดสอนเสริม

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดสอนเสริม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการสอนเสริม นักศึกษาที่ได้เข้ารับการสอนเสริมส่วนใหญ่เรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้สอนเสริมหรือสอนเน้นในเวลาเรียนปกติ ส่วนเหตุผลที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการสอนเสริมเนื่องจากไม่ทราบตารางสอนเสริม

ปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดสอนเสริม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา

2.2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้หลายวิธีประกอบกัน ทดสอบนักเรียนระหว่างเรียน ให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ ประสบปัญหา ในเรื่อง ไม่สามารถประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย ไม่มีเวลาสร้างหรือพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ และขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ

สภาพการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้ รับการวัดและประเมินผลจากอาจารย์ผู้สอน โดยการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน และนักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับการวัดและประเมินผล โดยอาจารย์ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนของตนเองและเพื่อนนักศึกษาในการเรียนตามความเหมาะสม

ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ประสบปัญหา สำหรับนักศึกษาที่ประสบปัญหา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่ประสบประสบ ปัญหาจะเกิดจาก อาจารย์ผู้สอนไม่แจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้ทราบ ทำให้ขาดการเตรียมตัวหรือพัฒนาสิ่งที่บกพร่องในการเรียนได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจในการ นำมาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. งานด้านการบริหารหลักสูตร

การเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ จัดเตรียมบุคลากรโดยการ ประชุมทำแผน และแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงให้อาจารย์ผู้สอนทราบเกี่ยวกับแนวทางในการใช้ หลักสูตรในเรื่องต่างๆ ส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสารคู่มือหลักสูตร จัด อบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพื่อให้อาจารย์มีความพร้อมในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะในการใช้หลักสูตร และเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) กล่าวว่าผู้ที่รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะในการใช้หลักสูตร และเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร ซึ่งการเตรียม บุคลากรมีหลายวิธี ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร

อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี เช่นอาจใช้วิธีการประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ

ผู้วิจัยเห็นว่าการประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงให้อาจารย์ผู้สอนทราบเกี่ยวกับแนวทางในการใช้หลักสูตร เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารต้องเน้นและสร้างความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลแต่ละรายวิชา เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ เพราะบุคลากรอาจารย์เป็นบุคลากรที่สำคัญผู้นำหลักสูตรไปใช้ที่จะทำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) กล่าวไว้ว่า ครู หรือผู้สอน นับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะเป็นผู้นำเอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับผู้เรียนจริง ๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการใช้หลักสูตรในการเตรียมบุคลากร และเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้นและชักนำให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ส่วนปัญหาจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารขาดแคลนบุคลากร ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และขาดงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงาน และการฝึกอบรม / สัมมนา โดยทำความเข้าใจในการเตรียมบุคลากรให้เข้าใจเป็นอย่างดีว่า การเตรียมบุคลากรที่สำคัญนั้น มิใช่เตรียมเฉพาะอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น แต่ยังคงเตรียมบุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้านอื่น ๆ ด้วย ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) กล่าวไว้ว่า การเตรียมบุคลากรที่สำคัญที่จะต้องเตรียม ได้แก่ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ นักแนะแนว และผู้บริหารการศึกษา ผู้วิจัยยังเห็นว่าการเตรียมบุคลากรสำหรับการใช้หลักสูตรในระดับอุดมศึกษา องค์กรประกอบในการเตรียมบุคลากรต้องปรับเปลี่ยนไป การจะแก้ปัญหาก็เกิดขึ้นได้นั้นต้องเน้นการเตรียมบุคลากรหลาย ๆ กลุ่ม ให้เข้าใจหลาย ๆ ด้าน โดยเน้นทำความเข้าใจร่วมมือของบุคลากร ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายระหว่างกลุ่มผู้สร้างหลักสูตรและกลุ่มผู้ใช้หลักสูตร ดังที่ ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2526) กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยหลักการใหญ่ และโดยเนื้อหาใหญ่ กลุ่มวิชา และอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไปจะต้องรับผิดชอบหลัก แต่จุดมุ่งหมายหลายข้อจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันของบุคคลทุกฝ่าย มิใช่เป็นการขัดแย้ง แข่งแย้ง หรือเป็นศัตรูกัน แต่มีลักษณะสร้างและเสริมซึ่งกันและกัน และมีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายระหว่างกลุ่มผู้สร้างหลักสูตร กับกลุ่มผู้ใช้หลักสูตรให้เข้าใจในรายละเอียดและจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหาร ที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่าย ทำงานร่วมกันได้และสามารถทำให้การใช้หลักสูตร เป็นไปตามเป้าหมาย และลดปัญหาอุปสรรคทั้ง 3 นั้นลงได้

การจัดอาจารย์เข้าสอน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดอาจารย์เข้าสอนวิชาการศึกษาทั่วไป โดยจัดตรงตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ และจัดตามวุฒิและวิชาเอก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สัจจ อุทรานันท์ (2532) ที่ว่าการจัดครูเข้าสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้ให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสดำเนินการใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรยึดเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติ และการจัดอาจารย์เข้าสอนนั้น ในเกณฑ์ที่เหมาะสมนี้ จะเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการใช้หลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) กล่าวว่าการใช้หลักสูตรจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของครู การจัดจะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์ ส่วนปัญหาที่ประสบ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารขาดแคลนบุคลากรผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป ต้องใช้อาจารย์ผู้สอนหลายคนในการสอน 1 รายวิชา ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ เพราะเกิดจากวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันราชภัฏเป็นหลักสูตราบุรณาการ และมีจุดอ่อนอยู่ในตัวหลักสูตรในเรื่องการรวมเนื้อหาและประสบการณ์ให้มีบูรณาการในระดับที่สูงคือในระดับอุดมศึกษา ซึ่งทำได้ยาก อาจารย์ผู้สอนต้องมีความสามารถและรอบรู้หลาย ๆ ด้าน ต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร จึงทำให้หาอาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถดังกล่าวได้ยาก จึงเกิดการแก้ปัญหาโดยจัดอาจารย์เข้าสอนหลาย ๆ คน ซึ่งก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการบูรณาการ ทำให้อาจารย์สอนเป็นตอน ๆ ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาที่สอนที่ต้องการให้มีการบูรณาการ ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) กล่าวไว้ว่า เป็นหลักสูตรที่ยากแก่การสอน จะต้องอาศัยผู้สอนที่มีความสามารถ มีความชำนาญและรอบรู้ นอกจากนี้ในบางครั้งจะต้องสอนเป็นทีมโดยผู้สอนหลาย ๆ คน ซึ่งทำให้การบริหารการเรียนการสอนยุ่งยาก ผู้วิจัยเห็นว่าการแก้ปัญหาคือ การจัดอาจารย์เข้าสอนที่ดีคือ ต้องทำความเข้าใจในหลักสูตรบูรณาการในเหตุผลเชิงบริหารที่ต้องการจะลดจำนวนอาจารย์ผู้สอนลงได้ เพราะในกรณีที่ขาดแคลนอาจารย์ หลักสูตรบูรณาการซึ่งอาศัยการสอนโดยใช้กิจกรรมและสื่อการสอนเป็นหลักจะช่วยให้อาจารย์หนึ่งคน สามารถสอนได้มากกว่าหนึ่งชั้นในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ต้องอาศัยการจัดเตรียมบุคลากรผู้สอนมาช่วยในแต่เริ่มแรกด้วย

การจัดตารางสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) ที่กล่าวว่า การจัดตารางสอนจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ วัย ความสามารถของผู้เรียน การแบ่งเวลาสำหรับวิชาต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาค ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่แตกต่างกัน เพราะแต่ละรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นผลรวมมาจากกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาและการสื่อสาร และคณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีการบูรณาการมากขึ้นต่างกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในรายละเอียดนี้ให้มาก ส่วนปัญหาที่ประสบ พบว่าผู้บริหารจัดการเรียนการสอนได้ยากเพราะห้องเรียนมีน้อย มีจำนวนนักศึกษามาก ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาห้องเรียนและสามารถแก้ไขได้ แต่จุดสำคัญในการจัดการเรียนการสอน คือ ในการปฏิบัติจริงในการใช้หลักสูตรจะต้องบังเกิดการพัฒนาศักยภาพสูงสุดต่อตัวนักศึกษา หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นหลักสูตรบูรณาการสามารถสอนได้มากกว่าหนึ่งชั้นในเวลาเดียวกัน ซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนในเวลาเดียวกันสำหรับนักศึกษาเป็นกลุ่มใหญ่ได้ และอาจใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยเสริมในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสะดวกมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ช่าง บัณฑิต (2542) ที่ว่า หลักสูตรบูรณาการซึ่งอาศัยการสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นหลักจะช่วยให้ครูหนึ่งคน สามารถสอนได้มากกว่าหนึ่งชั้นในเวลาเดียวกัน

การจัดแผนการเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดแผนการเรียนในวิชาการศึกษาทั่วไปแตกต่างกันไป 3 ประเภท แต่ที่นิยมจัดมากที่สุด คือ จัดแผนให้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบหลักสูตรภายใน 4 ภาคการศึกษา ซึ่งจะเรียนวิชาในหมวดอื่น ๆ ควบกันไปด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการดีที่มีการจัดแผนการเรียนแตกต่างกันเพื่อปรับไปตามสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ แต่ยังคงคุณค่าและความสำคัญของวิชาการศึกษาพื้นฐานไว้ และเป็นประโยชน์ให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้อย่างทั่วถึง ดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2526) กล่าวไว้ว่า ผู้เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาโดยเฉพาะในส่วนของวิชาพื้นฐานทั่วไป ควรจะได้ติดตามประมวล และประเมินสถานการณ์ของสังคมอยู่เสมอ เพื่อปรับวิชาพื้นฐานทั่วไปให้เป็นประโยชน์โดยตรงต่อบัณฑิต แต่ในขณะเดียวกันอาจจะต้องคงคุณค่าและความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไปไว้ในส่วนที่เป็นอุดมคติ และหลักการที่จำเป็นสำหรับบัณฑิตที่ไม่ว่าสังคมจะแปรเปลี่ยนมาอย่างไร คุณสมบัตินี้ยังคงอยู่ โดยเฉพาะในข้อของการรู้จักคิด วิเคราะห์วิจารณ์ และรู้จักตนเอง เข้าใจสังคม มองเห็นปัญหาสังคม พร้อมทั้งจะออกไปรับผิดชอบแก้ไขปัญหานั้น ๆ อย่างมีคุณธรรมและหลักวิชา ส่วนปัญหาที่ประสบในการจัดแผนการเรียน ผู้บริหารก็พบปัญหาเรื่องห้องเรียนไม่เพียงพอ ผู้วิจัยเห็นว่าแก้ไขก็เป็นเช่นเดียวกัน เน้นในเรื่องจุดประสงค์ของการบูรณาการวิชา เพื่อจัดให้ได้สำหรับนักศึกษาจำนวนมากในเวลาเดียวกัน และใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้าช่วย ซึ่งจะช่วยให้การจัดแผนการเรียนดำเนินไปได้ตามแผนและบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสนับสนุนให้อาจารย์ใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งค้นคว้า IT และจัดงบประมาณสำหรับการจัดทำเอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดหาตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ให้อาจารย์ผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้า

ในส่วนของผู้สอนเองได้จัดทำเอกสารประมวลวิชาการสอนและแนะนำการวัดการประเมินผล ได้จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีในการจัดทำเอกสารหลักสูตร แต่ผลวิจัยปัญหาที่ผู้บริหารประสบ คือ การจัดสื่อการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนเองขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารควรจัดสรรและเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ ในเรื่องสื่อการเรียนการสอน เพราะวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นวิชาหลักสูตรบูรณาการ จำเป็นต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนมาก และหลักสูตรบูรณาการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่าง ดังที่ วิชัย ดิสสระ (2535) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรบูรณาการต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่าง เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีสิทธิ์ร่วมกิจกรรมอย่างจริงจัง

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ จัดห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ แก่อาจารย์และนักศึกษา นอกจากนี้ยังจัดบริการเครื่องมือในการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนได้ใช้ห้องสอน ห้องสมุด ได้รับบริการทางเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นอันดี ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นี้ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย ผู้บริหารต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวไว้ว่า การที่หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดปัจจัยหลาย ๆ ด้านมาเสริม เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

ส่วนปัญหาในด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษา คือห้องเรียนมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารมองข้ามความสำคัญในข้อนี้อยู่มาก เพราะจากผลวิจัย พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เห็นว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกนี้เป็นปัญหา ถ้ามองดูในลักษณะที่เป็นความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันก็จะพบว่า ปัญหาห้องเรียนส่งผลกระทบต่อทั้ง การจัดอาจารย์เข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดแผนการเรียน และรวมถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรด้วย ผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจ ในเรื่องการจัดห้องเรียนให้เพียงพอเป็นอันดับต้น ๆ โดยใช้จุดเน้นของหลักสูตรบูรณาการในการจัดทำกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย เรียนในเวลาเดียวกันโดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาช่วย เช่นสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ใช้ระบบโทรทัศน์ วิทยุ วงจรปิด สอนรายวิชาการศึกษาทั่วไป ในเวลาเดียวกัน ในหลายกลุ่ม โดยในสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งต้องมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้อยู่ในสถานการณ์จริง ดังที่ ธัชชัย นาจำปา (2542) กล่าวไว้ว่า การบูรณาการโค่นการปรับเนื้อหาหรือกิจกรรมระหว่างวิชาที่คล้ายกัน ให้มาอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และจัดการเรียนการสอนพร้อม ๆ กัน น่าจะเป็นแนวทางที่เสริมสร้างบรรยากาศใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในท่ามกลางปัญหาที่ทุกฝ่ายต้องแก้ไขและแสวงหาแนวทางอื่นที่ดีกว่า

กรณีนี้คิดตามผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารได้ดำเนินการ
 นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยการจัดประชุม อบรม และสัมมนาในเรื่องการจัดการเรียน
 การสอน และแจ้งข่าวสารทางวิชาการให้อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ให้คำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยน
 ประสบการณ์กับอาจารย์ผู้สอน ในส่วนอาจารย์ผู้สอนได้ประโยชน์จากการให้คำปรึกษา การ
 อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยเห็นว่าการนิเทศติดตามผลเป็นสิ่งที่ผู้บริหาร
 ต้องให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการนิเทศมากขึ้น เพราะการนิเทศ
 เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่คอยตรวจตราเพื่อจับผิด ผู้นิเทศ
 ต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับผู้รับการนิเทศ และดำเนินไปด้วยบรรยากาศแห่ง
 ประชาธิปไตย ร่วมมือกัน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538) ที่กล่าวว่ากรณี
 การศึกษาภายในโรงเรียนหมายถึงการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำร่วมกับครูในการพัฒนาการ
 เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้
 ผู้วิจัยเห็นว่าแม้วิชาการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอนเองก็ยังคงต้องอาศัยการนิเทศ
 ติดตามผลการใช้หลักสูตรจากผู้บริหารที่จะช่วยเหลือให้คำแนะนำ ร่วมมือกันเป็นอย่างดี ซึ่งจะทำ
 ให้การใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปประสบผลสำเร็จ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 ได้

ในส่วนที่เป็นปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารขาดเอกสาร เครื่องมือเพื่อการนิเทศติด
 ตามผลการใช้หลักสูตร อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความร่วมมือ และขาดการนิเทศติดตามผลการใช้
 หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ และอาจารย์ผู้สอนเองไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บริหารและขาดการ
 นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรที่ต่อเนื่อง และไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการใช้
 หลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการนิเทศติดตามผลการใช้
 หลักสูตรหรือให้ความสำคัญกับเครื่องมือเพื่อการนิเทศเพียงอย่างเดียว เพราะผู้บริหารควรให้
 อาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นผู้ประสบปัญหาโดยตรงในการสอนมีส่วนร่วมในการนิเทศ มีการประชุมให้
 มองเห็นปัญหาร่วมกัน ดังที่ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน ต้อง
 ทำงานร่วมกันกับครูทุกคนในโรงเรียน การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนจะประสบผลดีได้ก็โดยมา
 จากความเข้าใจและเห็นชอบของครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้วิธีการประชุม
 ปรึกษาจนคณะครูมองเห็นปัญหาร่วมกันว่า ถ้าโรงเรียนขาดการนิเทศเป็นเครื่องมือในการดำเนิน
 งานแล้ว จะมีผลเสียหายอย่างไรบ้าง เมื่อคณะครูมีความเข้าใจตรงกันและมีจุดมุ่งหมายร่วมกันว่า
 จะต้องทำเพื่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแล้ว การสร้างระบบงานนิเทศภายในโรงเรียนก็จะทำ
 ได้โดยสะดวก ผู้วิจัยเห็นว่าแม้สถาบันราชภัฏจะอยู่ในระดับอุดมศึกษาก็ตาม การนิเทศภายในก็
 ยังสำคัญ และนำมาใช้ได้ในการนิเทศหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ทั้งผู้บริหารต้องทำความเข้าใจ
 กับการนิเทศภายในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปนี้ และปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพของสถาบัน

ราชภัฏ โดยยึดกระบวนการนิเทศภายในเป็นหลัก และกระทำการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร อย่างสม่ำเสมอและอย่างเป็นประชาธิปไตย เพื่อผลสัมฤทธิ์ที่ได้จะเกิดแก่การนำหลักสูตรไปใช้ได้ อย่างถูกต้องมุ่งหมายของหลักสูตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารทำการประชาสัมพันธ์หลักสูตรลงใน Web site ของสถาบันและให้อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ มีการปฐมนิเทศ และประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่นักศึกษา ส่วนนักศึกษาพบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจากสิ่งพิมพ์ของสถาบัน และได้รับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจากอาจารย์ผู้สอน และปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารเห็นว่าการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไม่ประสบปัญหา อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าการประชาสัมพันธ์หลักสูตรขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์ที่ดี และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยเห็นว่าการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตรนั้นได้ว่า หลักสูตรนั้นจะเป็นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในการเรียนรู้เพื่อที่นักศึกษาจะได้ปรับตัว และมีความสุขในการเรียน ดังที่ วิชัย ดิสสระ (2535) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็น สิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจว่าการใช้หลักสูตรนั้นจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เกี่ยวกับการเรียนรู้ เจตคติ ค่านิยม และความสามารถในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารควรให้ความสนใจ ควรร่วมกับอาจารย์ผู้สอนวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ประชาสัมพันธ์ ติดต่อกันไป และใช้สื่อสิ่งพิมพ์ช่วยมากที่สุด เพราะปัญหาที่เกิด นักศึกษาจะพบเห็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรได้มากที่สุดจากสิ่งพิมพ์ของทางสถาบัน การใช้ Web site ของสถาบันเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรควรลดลง และให้ความสำคัญกับสิ่งพิมพ์มากขึ้น ซึ่งประหยัดและ ได้ผลมากกว่า แต่ควรปรับให้เหมาะสมตามศักยภาพที่สถาบันแต่ละแห่งมี สิ่งที่สำคัญในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรนั้นก็ คือ สิ่งสำคัญที่เปลี่ยนแปลงไปในหลักสูตรที่ประชาสัมพันธ์คืออะไร มีประโยชน์แก่นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องอย่างไร และมีผลต่อบทบาทและหน้าที่ของเขาอย่างไร

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการจัดตั้งศูนย์น้อย แต่มีการตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอยู่ แทนในเกือบทุกสถาบัน ในสถาบันราชภัฏที่ตั้งศูนย์ มีการเรียนการสอนโดยใช้ E-Learning และเรียนเป็นกลุ่มใหญ่

ปัญหาที่ประสบในการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร คือ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร และขาดการประสานงานที่ดี ระหว่างศูนย์วิชาการกับอาจารย์ผู้สอน ส่วนปัญหาในการบริหารคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่ตั้งแทนศูนย์วิชาการนั้น คือ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร

และขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตร ระหว่างสถาบัน ผู้วิจัยเห็นว่าในสถาบัน ราชภัฏแต่ละแห่ง มีศักยภาพและความพร้อมต่างกัน ปัญหาระดับนโยบายที่จำกัดอัตราการเพิ่ม หน่วยงานของราชการยังมีผลบังคับใช้อยู่ ทำให้การจัดตั้งจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีความเป็นไปได้น้อย แต่อาศัยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เฉพาะแทน ซึ่งก็สามารถกระตุ้นให้สถาบันพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ที่กล่าวว่า การจัดตั้งจัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรจะต้องอาศัยส่วนกลางสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงาน ผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ ผู้วิจัยเห็นว่าแม้การจัดตั้งจัดตั้ง ศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรจะยังไม่ออกมาเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร แต่ ได้เริ่มมีการจัดตั้งแล้วส่วนหนึ่ง เป็นการจัดตั้งภายใน เช่นที่ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต โดยรับผิดชอบวิชาการศึกษาทั่วไป จัดการเรียนการสอน และจัดการวัด และประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไปโดยตรง โดยใช้การเรียนการสอนกลุ่มใหญ่และใช้เทคโนโลยี ทางการศึกษาและนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้าช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. งานด้านการเรียนการสอน

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ได้วางแผน ในการนำหลักสูตรไปสู่การสอน จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา มีการเตรียมการสอน มีการวางแผนการใช้สื่อและการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ แต่ประสบ ปัญหาขาดคู่มืออาจารย์และหนังสือเรียน ทั้งการจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่สอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหา ทั้งการวัดผลและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา แต่ผู้ บริหารสนับสนุนในการจัดทำแผน อาจารย์ได้รับการอบรม ได้งบประมาณในการจัดทำคู่มือและ สื่อ ผู้วิจัยเห็นว่า การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนนั้นเป็นทั้งการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร ออกมาในรูปของเอกสารประมวลการสอน โครงการสอน ซึ่งถ้าได้ปฏิบัติก็จะทำให้อาจารย์ผู้สอน สอนได้ดี มีความมั่นใจ ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ในการนำหลักสูตรไปสู่การ สอน หากมีการวางแผนการสอนล่วงหน้าอย่างดี โดยเฉพาะมีผลงานเป็นเอกสารประกอบการใช้ หลักสูตร ก็จะช่วยครูสอนดีขึ้น และมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น เพราะการวางแผนเตรียม การล่วงหน้าจะช่วยให้อาจารย์มีเวลาและโอกาสคิดถึงจุดประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาสาระ กิจ กรรมการเรียนการสอน และสื่อต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้น มีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงกับจุดประสงค์ ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาที่อาจารย์ประสบนั้นก็เนื่องมาจากการ ขาดการวางแผนการนำหลักสูตรไปสู่การสอนตั้งแต่แรก ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพ ควรรีบทำการแก้ไขโดยวางแผนเตรียมการล่วงหน้า ผู้บริหารต้องช่วยนิเทศติดตาม

ตามผลอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อมูลย้อนกลับและอาจารย์ผู้สอนได้นำมาปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นบอกจุดประสงค์ให้นักศึกษาทราบก่อนเสมอ โดยสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนใช้เทคนิควิธีสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา สถานที่ จำนวนนักศึกษา ใช้สื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจ ในเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรอาจารย์ผู้สอนทำสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับความสามารถของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนเป็นประจำทุกบทเรียน ทั้งอาจารย์ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามตอบคำถาม ทำรายงาน และอาจารย์ผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ โดยเฉพาะ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและแผ่นใส

ส่วนปัญหาที่ประสบ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ยกแก่การจัดกิจกรรม และนักศึกษขาดความสนใจในการเรียน ส่วนปัญหากิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนใช้ภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจน และอาจารย์ผู้สอนใช้สื่อที่ไม่หลากหลาย ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาต่างกันมาก ทำให้ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อาจารย์ใช้เทคนิควิธีสอน โดยใช้สื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจแต่ในปริมาณน้อยเพราะใช้สื่อไม่หลากหลายเนื่องด้วยมีข้อจำกัดในการใช้สื่อ เพราะต้องสอนนักศึกษาจำนวนมากในกลุ่มใหญ่ และอาจารย์ใช้ภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจน อาจารย์ผู้สอนต้องปรับปรุงแก้ไขจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ดังที่

สังค อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่าไว้ว่า ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรจะดำเนินการพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในการใช้หลักสูตร เพราะถ้ามีการเตรียมการวางแผนกิจกรรมดีก็จะส่งผลทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจ อย่างถูกต้อง ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ส่วนปัญหาที่นักศึกษามีพื้นฐานแตกต่างกันมาก ผู้วิจัยเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นพื้นฐานการศึกษาและเป็นบูรณาการอยู่แล้วให้ดี และวางแผนควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และใช้สื่อการสอนให้สัมพันธ์กันและหลากหลาย ตลอดจนการวางแผนการวัดและประเมินผลไว้ทั้งระบบ ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ได้

การจัดสอนเสริม ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ไม่ได้จัดสอนเสริม และนักศึกษาไม่ได้รับการสอนเสริมเพราะไม่มีตารางสอนซ่อมเสริม แต่ในสถาบันราชภัฏบางแห่งที่จัดการเรียนการสอนโดยกลุ่มใหญ่ เช่น สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาจะมีการสอนเสริมในกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้ในเวลาปกติ โดยจัดสอนเป็นกลุ่มย่อย หรือใช้ E-learning ช่วยจัดการสอนเสริม

ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดสอนเสริมวิชาการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษาทำได้ยาก เพราะจำกัดด้วยเวลา สถานที่ และต้องอาศัยการจัดการเป็นพิเศษจากอาจารย์ผู้สอน ซึ่งยากต่อการวางแผนการสอนเสริม ที่ต้องสำรวจผู้เรียนที่เรียนช้า หรือเรียนเร็ว แล้วจัดการสอนเสริมแก้ไขหรือเพิ่มพูนข้อบกพร่องและข้อเด่นให้นักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้และเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังที่ อ่ำไพ สุจริตกุล (2515) กล่าวไว้ว่า การสอนเสริม คือการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียน เป็นการสอนที่จัดขึ้นสำหรับผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากอาจารย์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้หลายวิธีประกอบกัน และทดสอบนักศึกษาระหว่างเรียนด้วยเครื่องมือที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักศึกษาได้รับการวัดและประเมินผลจากอาจารย์ผู้สอนโดยทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน และนักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินโดยการประเมินผลตนเองและเพื่อนนักศึกษาตามความเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีเกณฑ์ในการวัดที่ได้มาตรฐาน ดังเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ข้อหนึ่งของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2525) กล่าวว่า การวัดผลการเรียนรู้หรือการเรียนการสอนที่จะให้ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทุกด้านตามจุดประสงค์ของการสอน จำเป็นต้องใช้เทคนิคการวัดหลายวิธีประกอบกัน ไม่มีเทคนิคการวัดใดเพียงเทคนิคเดียวที่สามารถวัดความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของการเรียนรู้ได้ครบทุกด้าน เพราะเทคนิคการวัดหรือเครื่องมือแต่ละประเภทมีข้อจำกัดในพฤติกรรมของผู้เรียน

ส่วนปัญหาที่ประสบ จากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ผู้สอนไม่สามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีหลากหลาย ไม่มีเวลาสร้างเครื่องมือ และขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีเกณฑ์ในการวัดที่สูงแต่ปฏิบัติไม่ได้เนื่องจากขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือ ผู้บริหารควรได้ช่วยสนับสนุนเตรียมบุคลากรให้อาจารย์ผู้สอนมีกระบวนการวัดและประเมินผลที่ดีและสามารถเตรียมการไว้ได้ล่วงหน้า ได้อย่างถูกต้อง และเข้าถึงจุดประสงค์ของหลักสูตรอย่างแท้จริง ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวไว้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของครู ทั้งนี้เพราะการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ดำเนินอย่างถูกต้องตามหลักการของหลักสูตรจะช่วยบ่งบอกถึงสัมฤทธิ์ผลการใช้

หลักสูตร ครูผู้สอนจะต้องทำการศึกษาให้เข้าใจถึงจุดประสงค์และจุดเน้นของหลักสูตรอย่าง
 ชัดแจ้ง ต่อจากนั้นจึงศึกษาเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลให้เข้าใจแล้วจึงปฏิบัติตาม
 ข้อกำหนดและวิธีการต่าง ๆ อย่างถูกต้องและครบถ้วน จะเป็นการช่วยให้การใช้หลักสูตรเป็นไป
 อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยการศึกษา สภาพการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชา
 ศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้ คือ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรจัดประชุมวางแผนเตรียมบุคลากรในระยะยาวเพื่อสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกัน
 เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ในเรื่อง การนิเทศและติดตามผลการบริหารและการใช้
 หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตและใช้สื่อการสอน การวัดและการประเมิน
 ผลการเรียน
2. ควรวางแผนการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ทราบสภาพ
 และปัญหาการใช้หลักสูตร และจะได้ส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไข
3. ควรจัดประชุม สัมมนา และศึกษาคูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดตั้งศูนย์
 วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของสถาบันราชภัฏกลุ่มอื่น ๆ
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรด้วยวิธีการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งควรประชาสัมพันธ์ในรูปสิ่งพิมพ์ให้มากขึ้น
5. ควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในสถาบันมากยิ่งขึ้นเพื่อลด
 ปัญหาการจัดห้องเรียนไม่เพียงพอ
6. ประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับ จุดประสงค์ การจัดหลักสูตรบูรณาการในวิชาการศึกษา
 ทั่วไปแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งสถาบัน
7. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวัดและ
 ประเมินผลการเรียนรู้ให้อาจารย์ผู้สอน ให้สามารถสร้างเครื่องมือได้อย่างมีคุณภาพและหลากหลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน

1. ควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการมากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้ใช้ได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. ควรมีการปฐมนิเทศเกี่ยวกับวิธีการเรียนในระดับอุดมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป
3. ควรเลือกใช้เทคนิค และวิธีสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ ในกลุ่มอื่น ๆ นอกจากกลุ่มรัตนโกสินทร์
2. ควรทำการศึกษาและวิจัยในเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในระดับรายวิชา สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ ที่นาร่องการใช้หลักสูตร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กันตยา เพิ่มผล. การใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ระดับอนุปริญญา

พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

คณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ. หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชา

ศิลปศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2543.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์ออลีนเพลส, 2539.

ธีรารัง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :

บริษัทธนรัชการพิมพ์จำกัด, 2542.

ธีรชัย นาจำปา. การศึกษาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542 .

นงเยาว์ ฤทธิเรืองเดช. การใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการโปรแกรมวิชาการจัดการ

ทั่วไป ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2532.

นันทนา ประกอบนนท์. การศึกษาการใช้หลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สถาบันราชภัฏ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. งานมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตร.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2541.

บุญมี เณรยอด. หลักการพัฒนาหลักสูตร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (ม.ป.ป.)

ประคอง กรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป.

ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.

- ขงบุทธ เกษสาคร. การใช้หลักสูตรธุรกิจการท่องเที่ยว ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528
 ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- รศินา ช้างเนียม. การศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ลัดดาศรี อุสมสารเสวี. การศึกษาการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครู สาขาวิชาการศึกษา
 โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ
 และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อารต์กราฟิค, 2538.
- วราภรณ์ สุณาลัย. หลักสูตรและการสอน. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, 2535.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. การบริหารโรงเรียน: บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชา
 การ. กรุงเทพมหานคร: สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2518.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. ศิลปศาสตร์กับวิชาชีพ ในเอกสารประกอบการสัมมนาปรับปรุงหลักสูตร
 พื้นฐานทั่วไป. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฌหาดผาแดง ชลบุรี, 10-12 มกราคม
 2524. อ้างถึงใน สุภาพ ดวงไสว. ทศนคติและนิสัยการเรียนหลักสูตรพื้นฐาน
 ทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. งานวิจัยได้รับทุนจากหน่วยพัฒนา
 การเรียนการสอนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2535.
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา (ศึกษา 431). กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ.
 กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2537.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุโข. การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม
 สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพชรกานต์พับลิเคชั่น
 จำกัด, 2535.

- สังข์ อุทรานันท์. **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มิตรสยาม, 2532.
- สุจรรยา สุวรรณคีรี. **สภาพการใช้หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช
2524 ในวิทยาลัยครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สุมิตร คุณานุกร. **หลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์,
2523.
- สุภาพ ดวงไสว. **พัฒนาการของหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรพื้นฐานทั่วไป. ในรวมบทความ
และความข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง แนวทางการ
ประเมินและปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: 25-26 มิถุนายน 2530.**
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. **การวิจัยเชิงบรรยาย**. กรุงเทพมหานคร: บารมีการพิมพ์, 2525.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. **กิจกรรมการเรียนการสอน**. 2537. (อค์สำเนา)
- อำไพ สุจริตกุล. **การสอนเพื่อซ่อมเสริม**. วารสารศาสตร์ (มิถุนายน-กันยายน 2515).
- อัญชลี แจ่มเจริญ. **หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ(ระบบชุดการสอน)
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร:
เฉลิมชัยการพิมพ์, 2526.**
- อังฉรา นิยามภา. **การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษตามโครงการทดลองภาษาอังกฤษ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2538.**

ภาษาอังกฤษ

Beauchamp}George A. **Curriculum Theory**. 3 rd ed Wilmette : Illinois the kagg Press,
1975.

Saylor , J.Galen; Alexander,William M; Lewis, Arthur J. **Curriculum Planning for
Better Teaching and Learning**. Newyork: Holt,Rinehart and Winston,1981.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ดิลก	บุญเรืองรอด
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา	เนาไยีนผล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดา	กรุดทอง
4. อาจารย์ ดร. ลีชัย	ปัญญาวงศ์งาม
5. อาจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์	พลสารัมย์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำเนา

ที่ ทม. 0302 (2770.0603) / 555

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

11 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา เนาว์เย็นผล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายศักรินทร์ สุ่มบุญ นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์” โดยมี อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 218-2680

สำเนา

ที่ ทม. 0302 (2770.0603) / 547

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

12 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายศักรินทร์ สุ่มบุญ นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์” โดยมี อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาในสถาบันราชภัฏของท่านเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นายศักรินทร์ สุ่มบุญ ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 218-2680

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

- แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรด้านการบริหารจัดการ ของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชา การศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
  - ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการบริหารจัดการ ของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชา การศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
- แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานและสถานภาพของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรต่อไป
- ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ที่ท่านกรุณาร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัย

อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา
นายศักรินทร์ สุ่มบุญ

สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านโดยขีดเครื่องหมาย / ใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริง หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ( ) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ( ) หัวหน้าสำนักส่งเสริมวิชาการ
 ( ) ประธานกรรมการผู้ประสานงานรายวิชาการศึกษาทั่วไป
 ( ) หัวหน้าภาควิชา ( ) หัวหน้าโปรแกรมวิชา
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. เพศ

- ( ) ชาย ( ) หญิง

3. อายุ

- ( ) น้อยกว่า 31 ปี ( ) 31-35 ปี
 ( ) 36-40 ปี ( ) 41-45 ปี
 ( ) 46- 50 ปี ( ) มากกว่า 50 ปี

4. วุฒิสถูสูงสุดทางการศึกษา

- ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท
 ( ) ปริญญาเอก ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. อายุราชการ

- ( ) 1-5 ปี ( ) 6-10 ปี
 ( ) 11-15 ปี ( ) 16-20 ปี
 ( ) มากกว่า 20 ปี

6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

- ( ) 1-5 ปี ( ) 6-10 ปี
 ( ) 11-15 ปี ( ) มากกว่า 15 ปี

7. การเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา

2543

- ( ) ไม่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนา ( ) เคยเข้ารับการอบรมสัมมนา
 ถ้าท่านเคยเข้ารับการอบรมสัมมนา ท่านเข้ารับการอบรมสัมมนาประมาณกี่ครั้ง
 ( ) 1-2 ครั้ง ( ) 3-4 ครั้ง
 ( ) 5 ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรด้านการบริหารจัดการ ของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ
พุทธศักราช 2543 สาขาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ
กลุ่มรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพที่ปฏิบัติจริง ในแต่ละ
ข้อท่านสามารถ **ตอบได้มากกว่า 1 รายการ** และถ้ามีรายการปฏิบัตินอกเหนือจากที่
กำหนด โปรดเติมข้อความเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ด้านการเตรียมบุคลากร

1. ท่านเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) ไม่มีการเตรียม ( ) มีการเตรียม
- ถ้า **มีการเตรียม** ท่านได้เตรียมการในลักษณะอย่างไร
- ( ) 1. ประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงแก่อาจารย์ผู้สอน
- ( ) 2. ส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยจัดบริการเอกสาร ,คู่มือหลักสูตร และ
วัสดุอุปกรณ์
- ( ) 3. ประชุมทำความเข้าใจแก่อาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง
แนวการจัดกิจกรรมของการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 4. ดำรงและประเมินความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน
- ( ) 5. จัดส่งอาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน
- ( ) 6. เชิญวิทยากรให้ความรู้แก่อาจารย์ผู้สอน
- ( ) 7. ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนลาศึกษาต่อ
- ( ) 8. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน

2. สถาบันของท่านได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดอาจารย์เข้าสอนวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) 1. ไม่กำหนด ( ) 2. กำหนด
- ถ้า **กำหนด** ท่านใช้หลักเกณฑ์ใด
- ( ) 1. จัดตรงตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ ของอาจารย์
- ( ) 2. จัดตามวุฒิและวิชาเอก
- ( ) 3. จัดตามความสมัครใจและความสนใจของอาจารย์
- ( ) 4. จัดโดยคำนึงถึงภาระงานสอนที่สถาบันมอบหมาย
- ( ) 5. จัดโดยเฉลี่ยปริมาณคาบเวลาสอนของอาจารย์ให้ใกล้เคียงกัน
- ( ) 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่

- ( ) 1. ไม่มีส่วนร่วม ( ) 2. มีส่วนร่วม

ถ้า มีส่วนร่วม ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอนอย่างไร

- ( ) 1. ร่วมพิจารณาคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในเรื่องคุณวุฒิ
 ( ) 2. พิจารณาความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน
 ( ) 3. พิจารณาประสบการณ์สอนของอาจารย์ผู้สอน
 ( ) 4. พิจารณาความสมัครใจของอาจารย์ผู้สอน
 ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดตารางสอน

4. สถาบันของท่านจัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านใดบ้าง

- ( ) 1. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน
 ( ) 2. จำนวนบุคลากรที่มี
 ( ) 3. สัมพันธ์กับความต้องการและเวลาว่างของอาจารย์ผู้สอน
 ( ) 4. จัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันในสัปดาห์ให้เฉลี่ยวิชาไม่มากนักเกินไป
 ( ) 5. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา
 ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. การจัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านจัดอย่างไร

- ( ) 1. จัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปไว้เฉพาะช่วงเช้า
 ( ) 2. จัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปไว้เฉพาะช่วงบ่าย
 ( ) 3. จัดตารางสอนไว้ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่ายเฉลี่ยให้ชั่วโมงเรียนพอ ๆ กัน
 ( ) 4. จัดตารางสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในแต่ละภาคเรียนไม่ซ้ำกัน
 ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดแผนการเรียน

6. ในสถาบันของท่านมีการจัดแผนการเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างไร

- ( ) 1. จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 2 ภาคการศึกษาแรก
 ( ) 2. จัดวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด 12 วิชา ให้เรียนจบหลักสูตรภายใน 4 ภาคการศึกษาแรก
 ( ) 3. จัดให้มีทั้งวิชาการศึกษาทั่วไปและวิชาในหมวดอื่น คละกัน ไปในแต่ละภาคเรียน
 ( ) 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. จากคำตอบที่ท่านตอบในข้อ 6 เหตุใดจึงมีการจัดแผนการเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านอย่างนั้น

- ( ) 1. เพื่อให้เป็นพื้นฐานทั่วไปกว้าง ๆ เหมือนกันหมดโดยไม่ต้องลงวิชาเอก

- ( ) 2. เพื่อคัดกรองนักศึกษาในระบบให้มีพื้นฐานที่ดีและเพื่อเป็นการปรับตัวนักศึกษา
- ( ) 3. เพื่อให้ลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปได้ทั่วถึงเพราะมีจำนวนนักศึกษามาก
- ( ) 4. เพื่อสะดวกในการจัดตารางสอนและจัดอาจารย์เข้าสอน
- ( ) 5. เป็นนโยบายจากส่วนกลางของสภาสถาบันราชภัฏ
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร (เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน)

8. ในการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป ท่านให้การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอนอย่างไรบ้าง
- ( ) 1. จัดงบประมาณสำหรับจัดทำเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
  - ( ) 2. จัดประชุมอบรมชี้แจงให้อาจารย์เห็นความสำคัญ
  - ( ) 3. สนับสนุนให้มีวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
  - ( ) 4. ให้อาจารย์ผลิตวัสดุหลักสูตร
  - ( ) 5. สนับสนุนจัดศูนย์วิชาการให้พิมพ์เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
  - ( ) 6. จัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา ซ่อมแซมให้บริการสื่อการเรียนการสอน
  - ( ) 7. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และสาธิตการใช้สื่อ
  - ( ) 8. จัดให้อาจารย์ได้เยี่ยมชมและศึกษาดูงานสถาบันนาร่อง
  - ( ) 9. จัดให้มีการประกวดสื่อการเรียนการสอนทุกปี
  - ( ) 10. ติดตามผลการใช้วัสดุหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
  - ( ) 11. การใช้เทคโนโลยีและการใช้แหล่งค้นคว้า IT
  - ( ) 12. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. สถาบันของท่านจัดให้บริการเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอย่างไร
- ( ) 1. จัดหาเอกสารหลักสูตรให้อาจารย์ผู้สอน
  - ( ) 2. จัดหาตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องให้อาจารย์ผู้สอน
  - ( ) 3. มีศูนย์และห้องบริการสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะ
  - ( ) 4. จัดทำทะเบียนและบัญชีสื่อเพื่อความสะดวกในการสืบค้น
  - ( ) 5. จัดทำคู่มือ เอกสาร แนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน
  - ( ) 6. จัดให้มีการแนะนำสื่อและสาธิตการใช้สื่อ
  - ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

10. ท่านจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอะไรบ้าง
- ( ) 1. อาคารสถานที่ มีห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ

- ( ) 2. ห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียนเสริม (E-LEARNING)
- ( ) 3. บริการห้องเรียนห้องสอนวิชาเฉพาะแก่วิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 4. จัดบริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

11. ท่านได้ดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ได้ดำเนินการ
- ( ) 2. ดำเนินการ

ถ้าท่าน ดำเนินการ ท่านดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างไร

- ( ) 1. จัดประชุมเพื่อหาแนวทางการดำเนินการนิเทศติดตามผล
- ( ) 2. จัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศติดตามผล
- ( ) 3. แต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่นิเทศติดตามผล
- ( ) 4. จัดประชุมอบรมและสัมมนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน
- ( ) 5. เผยแพร่และแจ้งข่าวสารทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ
- ( ) 6. การให้คำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับอาจารย์ผู้สอน
- ( ) 7. สังเกตการสอนอาจารย์ผู้สอน
- ( ) 8. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในขณะที่เรียน
- ( ) 9. การให้อาจารย์ไปศึกษาเพิ่มเติมหรือดูงานเกี่ยวกับวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 10. การปฐมนิเทศอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างต่อเนื่อง
- ( ) 11. การให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศแจ้งกลับไปยังอาจารย์ผู้สอน เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอน
- ( ) 12. นำข้อมูลจากการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์
- ( ) 13. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

12. ในบทบาทหน้าที่ในการบริหารของท่าน ท่านได้ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ได้ทำ
- ( ) 2. ทำ

ถ้า ทำ ท่านมีวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างไร

- ( ) 1. จัดประชุมและอบรมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษา
- ( ) 2. ทำแผ่นป้ายนิเทศติดตามอาคารในสถาบัน
- ( ) 3. จัดปฐมนิเทศประชุมผู้ปกครอง นักศึกษา
- ( ) 4. ตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปภายในสถาบัน โดยเฉพาะ

- ( ) 5. จัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web site ของสถาบันอย่างต่อเนื่อง
 ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

13. สถาบันของท่านจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่

- ( ) 1. จัดตั้ง ( ) 2. ไม่ได้จัดตั้ง

ถ้าได้ จัดตั้ง ศูนย์วิชาการขึ้นในสถาบัน ศูนย์นั้นมีสภาพเป็นอย่างไรบ้าง

- ( ) 1. เป็นหน่วยงานเฉพาะเพื่อบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
 ( ) 3. จัดการเรียนการสอนเสริมโดยใช้ E-learning
 ( ) 4. ประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป
 ( ) 5. มีสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบันเป็นฝ่ายสนับสนุน
 ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ถ้าไม่ได้จัดตั้ง ท่านมีการจัดการทำอะไรทดแทน

- ( ) 1. มีสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบันเป็นผู้ดูแลจัดการบริหาร
 ( ) 2. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
 ( ) 3. มีการประสานงานไปยังคณะ โปรแกรมวิชาที่รับผิดชอบรายวิชาการศึกษาทั่วไป
 ( ) 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการบริหารจัดการของ หลักสูตรสถาบันราชภัฏ
 พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราช
 ภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพที่ปฏิบัติจริง ในแต่ละข้อ
 ท่านสามารถ **ตอบได้มากกว่า 1 รายการ** และถ้ามีรายการปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนด
 โปรดเติมข้อความเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ด้านการเตรียมบุคลากร

1. ในการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

1. ไม่ประสบปัญหา 2. ประสบปัญหา

ถ้าประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอย่างไร

1. นโยบายหรือแผนในการเตรียมบุคลากรไม่ชัดเจน
 2. ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 3. ขาดงบประมาณสนับสนุนการศึกษาคุณงานและการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา
 4. ขาดการประชุมอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม
 5. ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอและต่อเนื่อง
 6. ขาดเอกสารหรือวัสดุอุปกรณ์ประกอบในการเตรียมความพร้อม
 7. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร
 8. ขาดแคลนบุคลากร ทำให้ไม่มีโอกาสเลือกบุคลากรที่เหมาะสมตรงตามต้องการ
 9. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน

2. ในการจัดอาจารย์เข้าสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา ประสบปัญหา

ถ้าประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอย่างไร

1. ไม่สามารถจัดให้ตรงกับความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ของอาจารย์
 2. ไม่สามารถจัดให้ตรงตามวุฒิและวิชาเอก
 3. ไม่สามารถจัดให้ตรงกับความสมัครใจของอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป
 4. จัดโดยไม่ได้คำนึงถึงงานสอนและความรับผิดชอบอื่นของอาจารย์ผู้สอน
 5. จัดโดยไม่ได้เฉลี่ยคาบเวลาสอนให้ใกล้เคียงกัน
 6. ขาดแคลนบุคลากร
 7. ต้องใช้บุคลากรหลายฝ่ายในการสอน 1 รายวิชา
 8. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดตารางสอน

3. การจัดตารางสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

1. ไม่ประสบปัญหา 2. ประสบปัญหา

ถ้าประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอย่างไร

1. ไม่สามารถจัดให้ลงตัวได้เพราะขาดบุคลากร
 2. ห้องเรียนมีน้อยทำให้จัดตารางสอนยาก

- ( ) 3. ผู้เรียนมีจำนวนมาก
- ( ) 4. อาจารย์ต้องทำหน้าที่สอนหลายอย่างทำให้ยุ่งยากในการลงคาบเวลาสอน
- ( ) 5. จัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ยาก
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดแผนการเรียน

4. การจัดแผนการเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา
- ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอย่างไร

- ( ) 1. ประสบปัญหาในเรื่องการจัดแผนการเรียนทั้ง 12 วิชาให้นักศึกษาลงเรียนได้ทั้งสถาบัน
- ( ) 2. ประสบปัญหาเรื่องห้องเรียนเพราะต้องจัดรายวิชาการศึกษาทั่วไปให้ครบตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละภาคเรียนให้แก่นักศึกษาทั้งหมด
- ( ) 3. นักศึกษาไม่สามารถลงวิชาเอกได้ เนื่องจากหน่วยกิตของวิชาการศึกษาทั่วไปมาก
- ( ) 4. แผนการเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนและการปรับตัวของนักศึกษา
- ( ) 5. แผนการเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเลือกเรียนตามความต้องการ
- ( ) 6. ด้านเนื้อหาที่มีความหลากหลายมากเกินไป
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร (เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน)

5. ในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้และผลิตวัสดุหลักสูตรการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา
- ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอย่างไร

- ( ) 1. มีงบประมาณน้อยในการจัดซื้อจัดหาเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- ( ) 2. ขาดความรู้ความสามารถในการวางแผนผลิตและใช้สื่อ
- ( ) 3. อาจารย์ให้ความสนใจในการใช้บริการสื่อที่สถาบันจัดเตรียมไว้ น้อย
- ( ) 4. ไม่มีเวลาติดตามการนำเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไปใช้
- ( ) 5. สื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปมีน้อยและหาได้ยาก
- ( ) 6. ไม่มีระบบจัดเก็บบำรุงและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน
- ( ) 7. ไม่มีห้องสื่อเฉพาะที่จะให้บริการสื่อการเรียนการสอน
- ( ) 8. การจัดระบบบริการสื่อการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ
- ( ) 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

6. ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ท่านประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า **ประสบปัญหา** ท่านประสบปัญหาอย่างไรบ้าง

- ( ) 1. อาคารห้องสมุดคับแคบ และไม่เพียงพอในการใช้ศึกษาค้นคว้า
 ( ) 2. การบริการในห้องสมุดยังไม่ทั่วถึงและมีมาตรฐานน้อย
 ( ) 3. มีห้องเรียนสำหรับวิชาการศึกษาทั่วไปไม่เฉพาะและไม่เพียงพอ
 ( ) 4. การบริการด้านคอมพิวเตอร์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มีน้อยและไม่ทั่วถึง
 ( ) 5. สถานที่บริเวณสถาบันไม่เอื้ออำนวย
 ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

7. ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้าท่าน **ประสบปัญหา** ท่านประสบปัญหาอย่างไรบ้าง

- ( ) 1. ขาดการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ
 ( ) 2. ขาดการวางแผนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ
 ( ) 3. ขาดความรู้ความเข้าใจ หลักการและวิธีการนิเทศ
 ( ) 4. ขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาที่นิเทศ
 ( ) 5. ใช้สื่อและกิจกรรมการนิเทศไม่เหมาะสม
 ( ) 6. อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความร่วมมือในการนิเทศ
 ( ) 7. ขาดเอกสาร เครื่องมือเพื่อการนิเทศติดตามผล
 ( ) 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

8. ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้าท่าน **ประสบปัญหา** ท่านประสบปัญหาอย่างไร

- ( ) 1. มีข้อจำกัดในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเพราะขาดงบประมาณ
 ( ) 2. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรในแต่ละครั้งใช้เวลานานเกินไป
 ( ) 3. ขาดศูนย์ประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะในสถาบัน
 ( ) 4. จัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง
 ( ) 5. Web Siteของสถาบันใช้งานไม่ได้จำกัด

( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

9. ในสถาบันของท่านมีการจัดตั้งศูนย์วิชาการหรือไม่

( ) 1. ไม่มีการจัดตั้ง

( ) 2. มีการจัดตั้ง

9.1 ถ้าสถาบันของท่านมีการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ท่านประสบปัญหาในการดำเนินการจัดตั้งอย่างไร

( ) 1. ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

( ) 2. ขาดอาคารสถานที่เพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการของสถาบัน

( ) 3. ขาดบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร

( ) 4. ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิชาการ

( ) 5. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างศูนย์วิชาการกับอาจารย์ผู้สอนและสำนักส่งเสริมวิชาการของสถาบัน

( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9.2 ถ้าสถาบันของท่านไม่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป แต่มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปโดยมีสำนักส่งเสริมวิชาการดูแล ท่านประสบปัญหาในการบริหารการใช้หลักสูตรอย่างไรบ้าง

( ) 1. ขาดบุคลากร

( ) 2. ขาดงบประมาณ

( ) 3. ขาดการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกับอาจารย์ผู้สอนและสำนักส่งเสริมวิชาการ

( ) 4. ขาดความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน

( ) 5. ขาดการพัฒนาในการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของสถาบัน

( ) 6. ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร

( ) 7. ขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไประหว่างสถาบัน

( ) 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

ฉบับที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. ในแบบสอบถามฉบับนี้สำหรับอาจารย์ผู้สอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรด้านการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
  - ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรต่อไป
3. ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ที่ท่านกรุณาร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

ผู้วิจัย

นายศักรินทร์

ผู้บุญ

สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านโดยขีดเครื่องหมาย / ใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริง
หรือกรอกข้อความลงในช่องว่า

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ

☐ 21 – 30 ปี	☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี	☐ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิสถูคทางการศึกษา

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ตำแหน่งทางวิชาการ

☐ อาจารย์	☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ รองศาสตราจารย์	☐ ศาสตราจารย์
5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน

☐ 1-5 ปี	☐ 6-10 ปี
☐ 11-15 ปี	☐ 16 ปีขึ้นไป
6. จำนวนคาบที่สอนวิชาการศึกษาทั่วไปต่อสัปดาห์

☐ 6-10 คาบ/สัปดาห์	☐ 11-15 คาบ/สัปดาห์
☐ 16-20 คาบ/สัปดาห์	☐ มากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์
7. หน้าที่ที่ท่านปฏิบัติในสถาบันนอกเหนือจากเป็นอาจารย์สอนวิชาการศึกษาทั่วไป

☐ อาจารย์สอนวิชาเอกเฉพาะสาขา	☐ อาจารย์ที่ปรึกษาโปรแกรม
☐ อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม	☐ อาจารย์วิทยากรพิเศษ
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรด้านการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันราชภัฏ
พุทธศักราช 2543 สาขาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ
กลุ่มรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพที่ปฏิบัติจริง ในแต่ละ
ข้อท่านสามารถ ตอบได้มากกว่า 1 รายการ และถ้ามีรายการปฏิบัตินอกเหนือจากที่
กำหนด โปรดเติมข้อความเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร (เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน)

1. ท่านได้จัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่

☐ 1. จัดทำ	☐ 2. ไม่ได้จัดทำ

ถ้าท่านได้ จัดทำ เอกสารหลักสูตร ท่านได้จัดทำเอกสารหลักสูตรอะไรบ้าง

☐ 1. กำหนดการสอน	☐ 2. แผนการสอน
☐ 3. คู่มือประจำรายวิชาที่สอน	☐ 4. หนังสือเรียน
☐ 5. เอกสารประมวลวิชาเรียนและแนะนำการจัดการประเมินผล	
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

2. ท่านได้จัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่

☐ 1. จัดทำ	☐ 2. ไม่ได้จัดทำ

ถ้าท่านได้ จัดทำ สื่อการเรียนการสอน ท่านจัดทำสื่อการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

☐ 1. จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร	
☐ 2. จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร	
☐ 3. จัดทำสื่อการสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไปร่วมกับนักศึกษาที่เรียน	
☐ 4. จัดทำสื่อการสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไปตามที่ได้รับกรอบและคุณภาพในการผลิต	
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

3. ท่านได้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอะไรที่ผู้บริหารได้จัดไว้บริการแก่ผู้ใช้หลักสูตรวิชาการศึกษา

ทั่วไป

- ( ) 1. ใช้ห้องเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ
- ( ) 2. ใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาได้ใช้ค้นคว้าโดยเฉพาะ
- ( ) 3. ใช้บริการเครื่องมือในการวัดและประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 4. ใช้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาจากสำนักวิทยบริการ เช่นคอมพิวเตอร์ ซีดีรอม
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการนิเทศติดตามผล

4. ท่านได้ประโยชน์จากวิธีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจากผู้บริหารแบบใดบ้าง
- ( ) 1. การให้คำปรึกษา
  - ( ) 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
  - ( ) 3. การสังเกตการสอน
  - ( ) 4. การให้ศึกษาเอกสาร
  - ( ) 5. การศึกษานอกสถานที่
  - ( ) 6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
  - ( ) 7. การสาธิตการสอน
  - ( ) 8. การอบรม/สัมมนา
  - ( ) 9. การสนทนาทางวิชาการ
  - ( ) 10. การให้ข้อมูลย้อนกลับ
  - ( ) 11. การใช้เครื่องมือประกอบการนิเทศ
  - ( ) 12. การเยี่ยมชมชั้นเรียน
  - ( ) 13. การปฐมนิเทศอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปใหม่อย่างต่อเนื่อง
  - ( ) 14. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

5. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านหรือไม่
- ( ) 1. ไม่มีส่วนร่วม
  - ( ) 2. มีส่วนร่วม

ถ้าท่านมีส่วนร่วม ท่านมีส่วนร่วมอย่างไร

- ( ) 1. ปฐมนิเทศและประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แก่นักศึกษาในวิชาการศึกษาทั่วไปที่สอน
- ( ) 2. ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและช่วยประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาในความดูแล
- ( ) 3. ช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์ของวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมพร้อมในการเรียน
- ( ) 4. ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงไปในการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

6. ท่านได้วางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอนอย่างไร

- ( ) 1. ศึกษาหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจในหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและรายละเอียดของหลักสูตร
- ( ) 2. วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอน
- ( ) 3. จัดทำแผนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 4. พัฒนาแผนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 5. มีการเตรียมการสอน ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหา
- ( ) 6. วางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลการเรียน
- ( ) 7. ทำความเข้าใจเทคนิคและวิธีสอน
- ( ) 8. จัดการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
- ( ) 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ท่านได้รับการสนับสนุนในเรื่องการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอนหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ได้รับ ( ) 2. ได้รับ
- ถ้าท่าน ได้รับ ท่านได้รับอย่างไร
- ( ) 1. ได้รับการอบรมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีจัดทำแผนการสอน
- ( ) 2. ได้รับบริการด้านเอกสาร ตำรา สำหรับค้นคว้า
- ( ) 3. ได้รับงบประมาณและบริการในด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำ
- ( ) 4. ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารในการจัดทำ
- ( ) 5. ได้รับความสะดวกในการจัดพิมพ์และเผยแพร่
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
8. ท่านกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างไร
- ( ) 1. เตรียมนักศึกษาก่อนเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ( ) 2. บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเสมอ
- ( ) 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด
- ( ) 4. การแนะแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากวิชาการศึกษาทั่วไปไปใช้ในชีวิตประจำวันให้นักศึกษา
- ( ) 5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ท่านมีเกณฑ์ในการเลือกใช้เทคนิควิธีสอนอย่างไร
- ( ) 1. เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา สถานที่

และจำนวนนักศึกษา

- ( ) 2. เลือกวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหา
- ( ) 3. ใช้เทคนิคและวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความสนใจของวัยของนักศึกษา
- ( ) 4. จัดกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน
- ( ) 5. เลือกเทคนิคที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่

- ( ) 1. ไม่จัด
- ( ) 2. จัด

ถ้า จัด ท่านมีแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างไร

- ( ) 1. สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจและความต้องการของนักศึกษา
- ( ) 2. สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน
- ( ) 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป เช่น จัดชมรม จัดนิทรรศการ หรือจัดปายนิเทศ
- ( ) 4. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการ
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างไร

- ( ) 1. นาน ๆ ครั้งจะใช้
- ( ) 2. ใช้สื่อเท่าที่หน่วยงานจัดไว้ให้บริการ
- ( ) 3. ใช้ในบางเรื่องซึ่งคิดว่านักศึกษายกที่จะเข้าใจ
- ( ) 4. ใช้เป็นประจำทุกบทเรียน
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดสอนเสริม

12. ท่านได้ดำเนินการจัดสอนเสริมหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ได้จัด
- ( ) 2. จัด

ถ้าจัด ลักษณะการสอนเสริมของท่านเป็นอย่างไร

- ( ) 1. วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือเพื่อนำมาวางแผนการสอนเสริม
- ( ) 2. ชี้แจงให้นักศึกษาที่เรียนทราบความก้าวหน้าและข้อบกพร่องจากการสอนเสริม
- ( ) 3. จัดกิจกรรมสอนเสริมโดยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ นักศึกษา และผู้ปกครอง

- ( ) 4. จัดสอนเสริมเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนช้าโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- ( ) 5. แสดงความรัก เมตตา และเข้าใจนักศึกษา รู้จักนำหลักจิตวิทยาวัยรุ่นมาใช้แก้ไขในการสอนเสริม
- ( ) 6. กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียน
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

13. ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ท่านได้ดำเนินการอย่างไร
- ( ) 1. ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้หลายวิธีประกอบกัน
  - ( ) 2. เลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
  - ( ) 3. ทดสอบนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน
  - ( ) 4. ทดสอบนักศึกษาระหว่างเรียนให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
  - ( ) 5. จัดทำรายงานผลการเรียนของนักศึกษาให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักศึกษาทราบอย่างสม่ำเสมอ
  - ( ) 6. แจ้งผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนของตนเองหลังการทดสอบทุกครั้ง
  - ( ) 7. นำผลจากการประเมินในจุดประสงค์การเรียนรู้ ใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
  - ( ) 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันราชภัฏเพชรบุรี 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพที่ปฏิบัติจริง ในแต่ละข้อ ท่านสามารถ **ตอบได้มากกว่า 1 รายการ** และถ้ามีรายการปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนด โปรดเติมข้อความเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตร (เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน)

1. ในการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปท่านประสบปัญหาหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา
  - ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า **ประสบปัญหา** ท่านประสบปัญหาอะไร

- ( ) 1. ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ
- ( ) 2. ขาดเอกสาร ตำราประกอบการค้นคว้าเพื่อการจัดทำ
- ( ) 3. ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดทำ
- ( ) 4. ไม่มีเวลาจัดทำเพราะมีงานต้องรับผิดชอบหลายด้าน
- ( ) 5. ขาดความสนใจเอาใจใส่จากผู้บริหาร
- ( ) 6. ไม่ได้รับบริการในด้านการจัดพิมพ์เผยแพร่
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนในวิชาการศึกษาทั่วไปท่านประสบปัญหาหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอะไร
- ( ) 1. ขาดความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ
- ( ) 2. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ
- ( ) 3. ขาดหน่วยงานสนับสนุน
- ( ) 4. วัสดุที่ใช้จัดทำสื่อการสอนมีไม่เพียงพอ
- ( ) 5. วัสดุที่ใช้จัดทำสื่อมีสภาพชำรุดและไม่เหมาะสมที่จะนำมาจัดทำ
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
3. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ผู้บริหารของท่านจัดให้สำหรับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปที่ท่านสอนอยู่ มีปัญหาหรือไม่
- ( ) 1. ไม่มีปัญหา ( ) 2. มีปัญหา
- ถ้า มีปัญหา มีปัญหาในด้านใดบ้าง
- ( ) 1. ห้องเรียนใช้จัดกิจกรรมเฉพาะในวิชาการศึกษาทั่วไปมีจำนวนน้อยและคับแคบ
- ( ) 2. ห้องสมุดมีบริการไม่ทั่วถึง
- ( ) 3. ในสำนักวิทยบริการมีเครื่องคอมพิวเตอร์น้อยไม่เพียงพอ
- ( ) 4. บริการเครื่องมือในการวัดประเมินผลมีจำนวนน้อยและคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร
- ( ) 5. ขาดป้ายนิเทศบริการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
4. ท่านประสบปัญหาในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจากผู้บริหารในหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาในด้านใด

- ( ) 1. ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ
- ( ) 2. ไม่ได้รับการนิเทศ
- ( ) 3. ได้รับการนิเทศไม่ตรงตามที่ต้องการ
- ( ) 4. ได้รับการนิเทศน้อยครั้ง
- ( ) 5. ไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บริหารและขาดการติดตามผลที่ต่อเนื่อง
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

5. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรของท่านประสบปัญหาหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอย่างไร
- ( ) 1. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร
  - ( ) 2. นักศึกษาและผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร
  - ( ) 3. หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันไม่เห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแต่ให้ความสำคัญในเรื่องอื่นแทน
  - ( ) 4. ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างเป็นระบบ
  - ( ) 5. ใช้เวลาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรมากเกินไป
  - ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

6. ในการวางแผนในการนำหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปไปสู่การสอนของท่านมีปัญหาหรือไม่
- ( ) 1. ไม่มีปัญหา ( ) 2. มีปัญหา
- ถ้า มีปัญหา ท่านมีปัญหาอย่างไร
- ( ) 1. ไม่มีเวลาเตรียมการสอน
  - ( ) 2. ขาดคู่มืออาจารย์และหนังสือเรียน
  - ( ) 3. ขาดการทำความเข้าใจเทคนิคและวิธีสอน
  - ( ) 4. การจัดการเรียนทำได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
  - ( ) 5. ไม่มีเวลาเตรียมสื่อ
  - ( ) 6. การวางแผนการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
  - ( ) 7. ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำแผนการสอน
  - ( ) 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

7. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของท่านประสบปัญหา

หรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอะไรบ้าง

- ( ) 1. นักศึกษาไม่มีความรู้พื้นฐานในวิชาการศึกษาทั่วไปทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่าช้า
- ( ) 2. นักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ( ) 3. นักศึกษาขาดความสนใจในการเรียน
- ( ) 4. นักศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการเรียน
- ( ) 5. ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ( ) 6. ขาดการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอนด้วยกัน
- ( ) 7. ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน
- ( ) 8. เนื้อหาวิชามากเกินไป
- ( ) 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของท่านประสบปัญหาหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา** ท่านประสบปัญหาอะไรบ้าง
- ( ) 1. ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 2. ขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมจากคณะอาจารย์
- ( ) 3. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 4. มีภาระหน้าที่พิเศษมาก ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 5. นักศึกษาขาดความพร้อมและความสนใจในการร่วมกิจกรรม
- ( ) 6. ขาดการนิเทศและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปจากผู้บริหาร
- ( ) 7. ขาดความร่วมมือจากวิทยากรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
- ( ) 8. มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรม
- ( ) 9. ขาดการประชาสัมพันธ์
- ( ) 10. นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนไม่ทั่วถึง
- ( ) 11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการจัดสอนเสริม

9. ในการจัดสอนเสริมในวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอะไรบ้าง

- ( ) 1. ไม่มีเวลาในการเตรียมจัดสอนเสริม
- ( ) 2. นักศึกษาไม่ให้ความสนใจติดตามที่จะเรียนเสริมที่จัดให้
- ( ) 3. สถาบันมีกิจกรรมอย่างอื่นมาก ไม่มีเวลาในการจัดสอนเสริม
- ( ) 4. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและบุคลากรในสถาบัน
- ( ) 5. มีปัญหาในการจัดเวลาเสริมเนื่องด้วยนักศึกษาต้องเรียนเสริมหลายวิชา
- ( ) 6. ขาดสื่อในการสอนเสริม
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

10. ในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของท่าน
ประสบปัญหาหรือไม่

- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา
- ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า ประสบปัญหา ท่านประสบปัญหาอะไรบ้าง

- ( ) 1. ขาดเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล
- ( ) 2. ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ
- ( ) 3. ไม่มีเวลาสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ
- ( ) 4. ไม่สามารถประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

ฉบับที่ 3 สำหรับนักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. ในแบบสอบถามฉบับนี้สำหรับนักศึกษาผู้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
  - ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนและสถานภาพของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรต่อไป
3. ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ที่ท่านกรุณาร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัย

อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา
นายศักรินทร์ สุ่มบุญ

สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านโดยขีดเครื่องหมาย / ใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริง หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ..... ปี
3. ท่านจบชั้น ม.6 (หรือเทียบเท่า) ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม
 3.50 ขึ้นไป 3.00 – 3.49
 2.50 – 2.99 2.00 – 2.49
 ต่ำกว่า 2.00
4. ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบันที่ท่านได้รับ
 3.50 ขึ้นไป 3.00 – 3.49
 2.50 – 2.99 2.00 – 2.49
 ต่ำกว่า 2.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543
 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง ในแต่ละข้อท่านสามารถ **ตอบได้มากกว่า 1 รายการ** และถ้ามีรายการปฏิบัตินอกเหนือจากที่ได้ กำหนด โปรดเติมข้อความเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปในสถาบันของท่านเป็นอย่างไร
 1. มีเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ของสถาบันเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
 2. มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของฝ่ายประชาสัมพันธ์ของสถาบัน.
 3. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรใน Web Site ของสถาบัน
 4. มีป้ายนิเทศเกี่ยวกับวิชาการศึกษาทั่วไปติดอยู่ในสถาบัน
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านได้รับทราบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปมาจากแหล่งใด
- ( ) 1. จาก Web Site ของสถาบัน
 ( ) 2. จากการเข้าปฐมนิเทศ
 ( ) 3. จากศูนย์การประชาสัมพันธ์ภายในสถาบัน
 ( ) 4. จากอาจารย์ผู้สอนวิชาการ
 ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนให้ท่านมีส่วนร่วมหรือไม่
- ( ) 1. ไม่มีส่วนร่วม ( ) 2. มีส่วนร่วม
- ถ้า **มีส่วนร่วม** จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง
- ( ) 1. มีส่วนร่วมในการซักถาม และตอบคำถาม และจัดกลุ่มทำรายงานเดี่ยวและกลุ่ม
 ( ) 2. มีส่วนร่วมในการเรียนโดยออกความคิดเห็นต่าง ๆ และร่วมอภิปราย
 ( ) 3. ร่วมประเมินการสอนโดยทำแบบประเมินวิชาเรียนทุกวิชา
 ( ) 4. มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนโดยมีกิจกรรม สาคิต ให้นักศึกษาร่วมสาธิต
 ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. การใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไปอาจารย์ผู้สอนใช้ในลักษณะใด
- ( ) 1. ใช้เป็นประจำทุกครั้งที่สอน
 ( ) 2. ใช้ตามความเหมาะสมเท่าที่มีอยู่
 ( ) 3. โดยปกติใช้วิธีบรรยายเพียงอย่างเดียวแต่จะใช้สื่อเฉพาะที่เนื้อหายากต่อการสอน
 ( ) 4. ใช้เมื่อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนการสอน
 ( ) 5. ใช้สื่อทุกครั้งตามความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
 ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. สื่อการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้รับจากการสอนของอาจารย์วิชาการศึกษาทั่วไปได้แก่
- ( ) 1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและแผ่นใส ( ) 2. วีดีทัศน์
 ( ) 3. ซีดีรอม ( ) 4. สไลด์
 ( ) 5. ของจริงโดยศึกษานอกสถานที่ ( ) 6. Power Point
 ( ) 7. การสาธิตจากวิทยากรที่ได้รับเชิญมา
 ( ) 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ท่านได้เข้ารับการสอนเสริมวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) 1. เข้า ( ) 2. ไม่ได้เข้า
- ถ้า **ได้เข้ารับการสอนเสริม** ท่านเข้าไปรับการสอนเสริมลักษณะเช่นใด
- ( ) 1. โดยเรียนกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 ( ) 2. เรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้สอนเสริมหรือสอนเน้นในเวลาเรียนปกติ

- ( ) 3. เรียนกับกลุ่มย่อยที่สถาบันจัดให้นอกเวลาเรียน
- ( ) 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ถ้า ไม่ได้เข้ารับการเสริม วิชาการศึกษาทั่วไป ท่านไม่ได้เข้าเพราะอะไร
- ( ) 1. การเข้าเรียนเสริมทำได้ยากเพราะมีวิชาที่ต้องลงเรียนเสริมหลายวิชา
- ( ) 2. ไม่เห็นความสำคัญว่าแตกต่างจากการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างไร
- ( ) 3. ไม่ทราบตารางสอนเสริม
- ( ) 4. ตารางสอนไม่เอื้ออำนวยให้เข้าเรียน
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. อาจารย์ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนของท่านอย่างไร
- ( ) 1. ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน
- ( ) 2. เน้นการสอบปลายภาคเพียงอย่างเดียว
- ( ) 3. ทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน
- ( ) 4. ประเมินผลแบบอิงเกณฑ์
- ( ) 5. ประเมินผลแบบอิงกลุ่ม
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปให้ท่านมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลหรือไม่
- ( ) 1. มีส่วนรวม ( ) 2. ไม่มีส่วนร่วม
- ถ้า มีส่วนร่วม ท่านมีส่วนร่วมในลักษณะใด
- ( ) 1. มีส่วนร่วมในการกำหนดลักษณะหรือวิธีการวัดผล
- ( ) 2. มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนการวัดผลแต่ละลักษณะ
- ( ) 3. ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนของตนเองและเพื่อนนักศึกษาในการเรียนตามความเหมาะสม
- ( ) 4. ให้นักศึกษามีส่วนให้ความเห็นในเกณฑ์การประเมินผลในวิชานั้น ๆ
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตน
โกสินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพปัญหาการเรียนการสอน
ที่ปฏิบัติจริง ในแต่ละข้อ ท่านสามารถตอบได้มากกว่า 1 รายการ และถ้ามีรายการปฏิบัตินอกเหนือ
จากที่ได้ กำหนด โปรดเติมข้อความเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
  - ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
  - ถ้า ประสบปัญหา ความไม่เหมาะสมในการจัดเป็นอย่างไร
    - ( ) 1. จัดอาจารย์มีความเชี่ยวชาญและ มีประสบการณ์ในการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปน้อย
เข้าสอน
    - ( ) 2. จัดอาจารย์ผู้สอนมีอายุมากเข้าสอนโดยไม่ได้คำนึงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน
    - ( ) 3. จัดอาจารย์เข้าสอนหลายท่านในวิชาเดียวกันทำให้ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาในวิชา
ที่สอน
    - ( ) 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดตารางเรียนในวิชาการศึกษาทั่วไป หรือไม่
  - ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
  - ถ้า ประสบปัญหา ปัญหาได้แก่
    - ( ) 1. ชั่วโมงที่จัดติดต่อยาวเกินไปเพราะเนื้อหาวิชามาก ควรแยกจัดเป็นสองช่วง
    - ( ) 2. การจัดตารางเรียนกระจายมากเกินไปในแต่ละวัน
    - ( ) 3. การจัดตารางเรียนหนักไปเพียงวันใดวันหนึ่ง
    - ( ) 4. การจัดตารางเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปไม่ได้คำนึงถึงการ จัดตารางเรียนวิชาในหมวด
อื่น ๆ
    - ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับแผนการเรียนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป หรือไม่
  - ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
  - ถ้า ประสบปัญหา ปัญหาได้แก่
    - ( ) 1. นักศึกษาชั้นปี 1 และปี 2 ไม่สามารถลงวิชาเอกได้เพราะต้องลงเรียนวิชาการศึกษา
ทั่วไปให้ครบภายในเทอมที่กำหนด

- ( ) 2. การจัดการเรียนตายตัวทำให้เปิดวิชาการศึกษาทั่วไปเฉพาะปีละครั้ง ทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ในกรณีที่สอบไม่ผ่าน
- ( ) 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า **ประสบปัญหา** ปัญหาได้แก่
- ( ) 1. ห้องเรียนเฉพาะไม่พอ คนเรียนแน่นห้องเกินไป
- ( ) 2. เก้าอี้นั่งเรียนไม่เพียงพอ
- ( ) 3. คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา
- ( ) 4. อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษามีมากแต่อาจารย์นำมาใช้ไม่มากพอ
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปนั้นหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า **ประสบปัญหา** ปัญหาได้แก่
- ( ) 1. ทำเฉพาะในการปฐมนิเทศเท่านั้น และมีการปฐมนิเทศเพียงครั้งเดียว
- ( ) 2. ปฐมนิเทศแต่ละครั้งใช้เวลานาน ทำให้นักศึกษาขาดสมาธิ
- ( ) 3. ไม่สามารถสืบค้นข้อมูล Web Site ของสถาบันได้ตลอดเวลาเพราะมีสาเหตุขัดข้องอยู่เสมอ
- ( ) 4. ข้อมูลหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปใน Web Site ของสถาบันไม่ทันสมัยและไม่ละเอียดเพียงพอ
- ( ) 5. อาจารย์บางท่านไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปที่ชัดเจนกับนักศึกษา
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า **ประสบปัญหา** ปัญหาได้แก่
- ( ) 1. นักศึกษามีสมาธิไม่ดีในการเรียน
- ( ) 2. นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนน้อย
- ( ) 3. นักศึกษาไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป
- ( ) 4. อาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจกับนักศึกษาในชั้นเรียนไม่ทั่วถึง
- ( ) 5. ลักษณะกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนจัดไม่สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม

ในชั้นเรียน

- ( ) 6. อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมการสอนไม่มากเท่าที่ควร
- ( ) 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. โดยทั่วไปท่านประสบปัญหาในด้านเทคนิคและวิธีสอนของอาจารย์ในวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา ปัญหาได้แก่
- ( ) 1. อาจารย์ใช้ภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ
- ( ) 2. อาจารย์สอนเร็วเกินไปทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ
- ( ) 3. อาจารย์สอนช้าเกินไปทำให้ไม่น่าสนใจ
- ( ) 4. อาจารย์เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนไม่เหมาะสมกับขนาดของกลุ่มนักศึกษา เช่น ใช้วิธีบรรยายเป็นส่วนใหญ่
- ( ) 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
8. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิชาการศึกษาทั่วไป หรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา ปัญหาได้แก่
- ( ) 1. สื่อไม่เพียงพอ
- ( ) 2. มีสื่อ แต่อาจารย์ไม่ค่อยนำมาใช้
- ( ) 3. ใช้สื่อไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ตัวอักษรตัวเล็กเกินไป นักศึกษามองไม่เห็น
- ( ) 4. ใช้สื่อไม่หลากหลาย เช่น ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะกับแผ่นใส เพียงอย่างเดียว
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเสริมวิชาการศึกษาทั่วไปหรือไม่
- ( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา
- ถ้า ประสบปัญหา ปัญหาได้แก่
- ( ) 1. ในแต่ละวันนักศึกษาเรียนมากและเหน็ดเหนื่อยเกินไปที่จะเข้าเรียนเสริมอีก
- ( ) 2. การสอนเสริมไม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
- ( ) 3. ตารางเรียนเสริมที่จัดให้ไม่อำนวยความสะดวกให้นักศึกษาเข้าเรียน
- ( ) 4. ลักษณะการสอนเสริมไม่แตกต่างไปจากการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปโดยปกติ นักศึกษาผู้เรียนจึงไม่เห็นความสำคัญ
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาการ
ศึกษาทั่วไป หรือไม่

( ) 1. ไม่ประสบปัญหา ( ) 2. ประสบปัญหา

ถ้า ประสบปัญหา ปัญหาได้แก่

- ( ) 1. นักศึกษาไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะมีการประเมินการเรียนรู้เมื่อใด
- ( ) 2. อาจารย์ไม่แจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้ทราบทำให้ขาด
การเตรียมตัวหรือพัฒนาสิ่งที่บกพร่องในการเรียนได้
- ( ) 3. อาจารย์ทดสอบการเรียนรู้ของนักศึกษาไม่สม่ำเสมอ
- ( ) 4. ข้อทดสอบไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- ( ) 5. ใช้วิธีการประเมินผลไม่หลากหลาย
- ( ) 6. ประเมินแต่เฉพาะด้านความรู้
- ( ) 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นายศักรินทร์ สุ่มบุญ เกิดวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2503 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาครุศึกษาศาสตร์ ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2524 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2543 ปัจจุบันรับราชการที่โปรแกรมวิชาครุศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย